

ÅRSBOK

2013

Året som gått
på Institutet för
Näringslivsforskning

ÅRSBOK
2013

© INSTITUTET FÖR NÄRINGSLIVSFORSKNING

BOX 55665

102 15 STOCKHOLM

WWW.IFN.SE

INFO@IFN.SE

ISSN 1654-0824

ISBN 978-91-7204-741-9

TEXT: INSTITUTET FÖR NÄRINGSLIVSFORSKNING

ORIGINAL FORMGIVNING: IRONS DESIGN & IFN

TRYCK: PRINTFABRIKEN AB

FOTO: Fredrik Eriksson, Elisabeth Gustafsson, Bosse Johansson, MostPhotos.com, Karl Gabor, Elisabeth Precht m.fl.

INNEHÅLL

- 5 VD HAR ORDET
- 7 OBEROENDE FORSKNING
- 8 STYRELSENS ORDFÖRANDE HAR ORDET
- 10 STYRELSEN
- 12 MEDARBETARE
- 31 FORSKNINGSPROGRAM
- 32 Globaliseringen och företagen
- 40 Entreprenörskapets ekonomi
- 52 Tjänstesektorns ekonomi
- 60 Elmarknadens ekonomi
- 64 Institutionernas ekonomi
- 69 Enskilda forskningsprojekt
- 71 FORSKNINGEN I SAMMANDRAG
- 78 PUBLIKATIONER OCH AKADEMISKA SEMINARIER
- 79 Svenska publicerade artiklar
- 81 Engelska publicerade artiklar
- 85 Artiklar accepterade för publicering i vetenskapliga tidskrifter och redigerade volymer
- 89 Working Papers
- 92 Policy Papers
- 92 Böcker på svenska
- 92 Böcker på engelska
- 93 Populärvetenskap och recensioner
- 94 Forskningsöversikter
- 94 Temaartiklar i nyhetsbrev
- 95 IFN:s seminarier
- 98 Brown bag-seminarier
- 100 UTLÄNDSKA GÄSTFORSKARE
- 101 Stärker global samverkan
- 102 Utländska gästforskare under året
- 104 PUBLIKA AKTIVITETER
- 106 Policyseminarier
- 112 IFN-forskare på externa konferenser och seminarier
- 116 Närvaro i media
- 119 IFN-forskare skriver i *Ekonomisk Debatt* och *DN Debatt*
- 122 FINANSIÄRER

"Kunskap av långsiktigt värde"

Policyrelevant forskning och vetenskaplig kvalitet står inte i motsatsställning till varandra. Tvärtom. Vår ambition är alltid att använda de bästa tillgängliga analysverktygen för att identifiera nya och viktiga ekonomiska samband och effekter. Så genereras kunskap av långsiktigt värde, skriver Magnus Henrekson.

I BOKEN *A Capitalism for the People* från 2012 skriver Chicagoprofessorn Luigi Zingales om risken att forskare glömmet bort det egentliga syftet med sin verksamhet: "På vissa områden blir det egna fältet så smalt att det blir självrefererande. Forskaren slutar söka botemedel mot cancer för att istället bli fokuserad på att bli mest citerad. ... Allt för ofta har jag på seminarier sett ekonomer som förkastar data till förmån för sin mest omhuldade teori. Detta är motsatsen till den vetenskapliga metoden, det vill säga att modifiera eller förkasta teorier i ljuset av nya data. Det speglar en elfenbenstornsattityd där medlen rättfärdigar målen. Vår disciplin bör tjäna ekonomin, inte tvärtom."

Zingales credo är också vägledande för verksamheten vid Institutet för Näringslivsforskning, IFN. Policyrelevant forskning och vetenskaplig kvalitet står inte i motsatsställning till varandra. Tvärtom. Vår ambition är alltid att använda de bästa tillgängliga analysverktygen för att identifiera nya och viktiga ekonomiska samband och effekter. Så genereras kunskap av långsiktigt värde, en kunskap som såväl framstående forskare som

ledande experter och beslutsfattare kan dra nytta av.

2013 var ännu ett bra år för IFN med 50 internationellt publicerade arbeten, ett stort antal pågående internationella samarbeten och en fortsatt hög ranking både i Sverige och internationellt. I RePEC:s kategori tanke-smedjor (*think tanks*) låg IFN i slutet av 2013 på åttonde plats i världen, strax efter Peterson Institute i Washington. (RePEC är ett internationellt projekt för publicering av forskning inom nationalekonomi.)

Under hösten 2013 har IFN under ledning av docent Niclas Berggren startat ett nytt forskningsprogram – Institutionernas ekonomi (*The Economics of Institutions and Culture*). Syftet är att studera hur moral, normer och sociala attityder påverkar människors beteende och därmed ekonomins sätt att fungera – men också hur ekonomin i sin tur påverkar våra värderingar och sätt att se på andra.

Det är första gången som någon i Sverige samlar en grupp för att forska inom detta fält.

"I RePEC:s kategori för tanke-smedjor låg IFN i slutet av 2013 på åttonde plats i världen."

MAGNUS HENREKSON

Programmet står finansiellt väl rustat. I nuläget stöds det av Vetenskapsrådet, Forte samt Johan och Jakob Söderbergs Stiftelse.

Under året har det mångåriga forskningssamarbetet med Entreprenörskapsforum redovisats i form av nio bidrag i en specialsektion av den ansedda vetenskapliga tidskriften *Industrial and Corporate Change*. Undertecknad har tillsammans med Pontus Braunerhjelm (vd för Entreprenörskapsforum och professor vid KTH) lett en grupp forskare som detaljstuderat spelreglerna för entreprenörskap, innovationsbaserad tillväxt samt entreprenörskapets påverkan på ekonomin i stort i Sverige och USA.

Åtta internationella toppforskare har samarbetat med åtta yngre disputerade svenska forskare kring frågeställningar kopplade till institutionernas utformning. Projektet har genererat värdefull kunskap om hur olika institutioner och regelverk påverkar den entreprenörsdrivna tillväxten. De viktigaste resultaten har också förts ut i den svenska policydiskussionen genom att ett urval av studierna skrivits om och presenterats för en bredare publik i *Swedish Economic Forum Report* i november 2013.

IFN-forskare har skrivit två ESO-rapporter under året. *Allmän nytta eller egen vinning? En ESO-rapport om korruption på svenska* hade två IFN-forskare som medförfattare, nämligen Andreas Bergh och Richard Öhrvall. Fredrik Heyman, Pehr-Johan Norbäck och Lars Persson presenterade sin ESO-rapport *Jobbdynamik i svenskt näringsliv 1990 till 2009* vid ett publikt seminarium anordnat av IFN.

En viktig insikt från den senare studien, som lätt glöms bort, är att för att det netto ska skapas ett nytt jobb krävs många fler nya jobb

brutto. Under den period författarna studerar ökar den privata sysselsättningen med 190 000 personer, men för att nå detta resultat krävdes att det brutto skapades ungefär 3,4 miljoner nya jobb.

I november utkom antologin *Välfärdstjänster i privat regi: framväxt och drivkrafter* inom ramen för IFN:s och Studieförbundet Näringsliv och Samhälle, SNS, gemensamma forskningsprojekt Från välfärdsstat till välfärds-samhälle. Rapporten handlar om när, var, hur och varför svenska kommuner och länningar har privatiserat skattefinansierad produktion av välfärdstjänster. Antologin är ett viktigt bidrag till att få debatten om vinst i välfärden att bygga på fakta snarare än förutbestämda positioner.

Den kanske allra mest kontroversiella politiska frågan i dag rör ekonomiska effekter av arbetskraftsrörlighet och invandring. I den frågan har flera IFN-forskare under 2013 deltagit i debatten – på delvis olika sidor av spelrådet. De har alla rätat ut frågetecknet och bidragit till att göra denna viktiga fråga mer faktabaserad och mindre moraliserande. Deras ansträngningar har därmed förhoppningsvis fört debatten ett steg närmare Luigi Zingales ideal: att modifiera eller förkasta teorier i ljuset av nya data.

MAGNUS HENREKSON

Oberoende forskning

Institutet för Näringslivsforskning är ett privat icke vinstdrivande forskningsinstitut som grundades 1939 för att forska om frågor av betydelse för näringslivets utveckling.

IFN ÄR EN av landets ledande forskningsmiljöer inom nationalekonomi. Med några få undantag har forskarna doktorsexamen i nationalekonomi. Samtliga förenas av övertygelsen att nationalekonomisk metod erbjuder ett kraftfullt verktyg för att förstå samhället.

Institutets huvudman är Svenskt Näringsliv, som svarar för knappt 30 procent av finansieringen. Den återstående delen av verksamheten, inklusive samtliga forskningsprojekt, finansieras med projektanslag från privata och offentliga finansörer. Anslagen får IFN och forskarna i konkurrens med forskare vid universitet och högskolor.

IFN:S UPPGIFT ÄR ATT:

- Bedriva oberoende forskning på högsta internationella akademiska nivå – baserad på nationalekonomiska metoder – inom områden som är av betydelse för näringslivet.
- Bidra med högkvalitativa analyser och policyrekommendationer till offentliga och privata beslutsfattare.

IFN:s forskare bidrar med högkvalitativa analyser och policyrekommendationer till offentliga och privata beslutsfattare. Här presenterar Andreas Bergh (i talarstolen) och Richard Öhrvall (sittande till vänster på podiet) en ESO-rapport om korruption i svenska kommuner.

- Sprida forskningsresultat genom publikationer och seminarier samt genom kommentarer och analyser i media.

OPARTISK OCH OBEROENDE FORSKNING

IFN:s forskning är opartisk och oberoende. Professionell integritet och objektivitet karakteriserar all forskning och analys som bedrivs vid institutet. Ingen forskningsfinansiering, varken personlig eller institutionell, accepteras för ett projekt med ett stipulerat eller förutbestämt resultat eller politiskt förhållningssätt.

”Forskningsfinansiering accepteras inte för projekt med stipulerat eller förutbestämt resultat.”

Ett fantastiskt år!

Det är svårt att inte imponeras av IFN, skriver Michael Treschow som är styrelsens ordförande. Han menar att 2013 har varit ett fantastiskt bra år för IFN, med många spännande forskningsresultat och framgångsrik spridning av resultaten även utanför akademien.

EN SAKLIG GRUND är A och O för en givande samhällsdebatt i allmänhet och för opinionsbildning i synnerhet. Många är de som bidrar till den svenska debatten och därmed samhällsutvecklingen. Entreprenörer och företagare, lärare och studenter, politiker och engagerade samhällsmedborgare. Alla deltar de i ett tankeutbyte som banar väg för förändring.

Ofta är det dock svårt att nå ut i det alltmer svårgenomträngliga mediebruset. Vi har vant oss vid att komplexa ämnen "snuttifieras" och kortas ner till oigenkännlighet. Men allt kan inte förklaras i korthet. För att driva samhället framåt måste vi finna balanserande krafter. Det är här forskning och forskare kommer in i bilden. Forskningen ger oss djupgående insikter om sakförhållanden och möjligheter att debattera och kritisera på saklig grund och därefter fatta informerade val. Forskningsresultaten ger alla tillfälle att lära vad som blev bra och vad som blev mindre bra. Se saken från olika utgångspunkter och tänka i nya banor.

Det är svårt att inte imponeras av forskningen och forskarna på IFN. Forskningen är opartisk och oberoende. Professionell integritet och objektivitet styr all forskning och analys

som bedrivs vid institutet. Här finns enormt mycket kunskap som inger respekt och som fler av oss behöver få del av. Även i detta avseende imponerar forskarna på IFN, det vill säga deras framgångar att föra ut forskningsresultat till omvärlden.

2013 har varit ett fantastiskt bra år för IFN, med många spännande forskningsresultat och publicering av resultaten i media. Fler än 40 debattartiklar författade av IFN-forskare publicerades på främst *Dagens Nyheter*s och *Svenska Dagbladets* debattsidor. Dessutom intervjuades fler IFN-forskare än någonsin tidigare i etermedia, främst i radio. Ledarskribenter runt om i landet använde IFN:s forskningsresultat i sitt arbete och flera av forskarnas inlägg var inkörsporten till viktiga debatter som alltjämt fortgår. Detta gäller bland annat Magnus Henreksons och Tino Sanandajis inlägg på *DN Debatt* med titeln "Bristande social kompetens skäl till ungas arbetslöshet". Det gäller även Martin Ljunges artikel på *SvD Brännpunkt*, "Yngre generationers högre sjukskrivningsgrad – ett mått på hur snabbt välfärdsstaten förändrar normer".

Mångfalden på IFN imponerar och är en central faktor i det arbete som utförs på institutet. Liksom toleransen. Här samlas forskare

*"Näringslivet
utvecklas
ständigt
vilket
avspeglar
sig i vår
forskning."*

MICHAEL TRESCHOW

med olika bakgrund från olika länder, i varierande ålder och med olika ståndpunkter. Den äldste disputerade forskaren är 83 år och den yngste är 32. När deras verkligheter och infallsvinklar möts uppstår nya uppslag och visioner. Den öppenhet som finns på IFN för det som är nytt och olikartat, ger en vitalitet och ett oberoende som kan skapa stordåd.

Under lång tid var det tabu att ens tänka tanken om företagande inom välfärdssektorn. I dag ser det annorlunda ut. Studier av sambanden mellan å ena sidan konkurrens och privatiseringar och å andra sidan tjänsternas kvalitet och kostnader är en central del av IFN:s forskningsprogram. Denna forskning är i högsta grad framåtsyftande och ett väsentligt bidrag till samhällsdebatten.

Inom ramen för forskningsprogrammet Tjänstesektorns ekonomi driver IFN tillsammans med SNS ett projekt om hur det svenska systemet för produktion av välfärdstjänster kan förbättras. På detta område är det oerhört viktigt att finna en saklig ansats för möjliga val. I projektet ingår forskning som bedrivs på IFN men även sådan som läggs ut på utomstående forskare. Populärvetenskap och offentliga seminarier ingår också i projektet. Detta sker i SNS regi.

Under hösten presenterades antologin *Välfärdstjänster i privat regi – framväxt och drivkrafter*. Den är ett bra exempel på hur forskningen kan bidra till samhällsdebatten med fakta som grund för en sansad debatt. Här finns bakgrunden till varför det ser ut som det gör i dag. Forskarna visar bland annat att lokala initiativ varit en viktig drivkraft till privatiseringar i Sverige. Att det ofta är på

lokalplanet som privatiseringarnas ursprung står att finna. Det gäller bland annat lokala initiativ att starta förskolor och att införa kundval inom äldreomsorgen.

Under slutet av året lanserade IFN ett helt nytt forskningsprogram: Institutionernas ekonomi. Forskarna studerar hur moral, normer och sociala attityder påverkar människors beteenden och därmed ekonomins sätt att fungera. Det är inte förvånande att just IFN är först i Sverige med att starta ett forskningsprogram av detta slag. IFN ligger i framkant inom nationalekonomisk forskning, något som också märks i den internationella rankningen av institutet.

Än en gång: det är svårt att inte imponeras av IFN!

MICHAEL TRESCHOW
STYRELSENS ORDFÖRANDE

Styrelsen

Sittande (från vänster): Urban Bäckström, Michael Treschow och Magdalena Gerger.

Stående (från vänster): Tomas Nicolin, Robert af Jochnick, Magnus Henrekson, Maud Spencer och Sverker Martin-Löf.

MICHAEL TRESCHOW

ordförande sedan 2011

Civilingenjör. Styrelseordförande i Unilever NV och Unilever PLC. Styrelseledamot i ABB Ltd och Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse. Ledamot i IVA:s avdelning I.

MAGNUS HENREKSON

verkställande direktör sedan 2005

Ekon.dr och professor. Styrelseledamot i Fundcurve, ledamot i Bertil Ohlininstitutets stiftelseråd och ledamot i SNS Förtroenderåd. Ledamot i IVA:s avdelning IX.

URBAN BÄCKSTRÖM

ledamot sedan 2005

Civilekonom. Vd för Svenskt Näringsliv. Styrelseledamot i Danske Bank och Business Sweden. Tidigare vd för Skandia Liv och chef för Sveriges Riksbank.

MAGDALENA GERGER

ledamot sedan 2011

Civilekonom. Vd för Systembolaget AB. Styrelseledamot i Husqvarna AB samt ledamot i IVA:s avdelning VI.

ROBERT AF JOCHNICK

ledamot sedan 2007

Civilekonom och jur.kand. Styrelseordförande i och en av grundarna av Oriflame Cosmetics S.A. Styrelseordförande i Stichting af Jochnick Foundation. Styrelseledamot i Good Cause Foundation och Medicover S.A.

SVERKER MARTIN-LÖF

ledamot sedan 2006

Tekn.lic. och hedersdoktor. Styrelseordförande i SCA, tidigare koncernchef och vd i SCA. Styrelseordförande i Industrivärden och SSAB. Vice styrelseordförande i Ericsson och Handelsbanken samt styrelseledamot i Skanska.

TOMAS NICOLIN

ledamot sedan 2008

Civilekonom och M.Sc. i Management. Styrelseledamot i bl.a. Nordstjernen, SEB, Nobelstiftelsen, Centrum för Rättvisa, Axel & Margret Ax:son Johnsons Stiftelse, Fastighetsfonden NIAM:s investeringskommitté, Kollegiet för Svensk Bolagsstyrning och Stiftelsen Fritt Näringsliv. Tidigare vd för bl.a. Alecta och Tredje AP-fonden.

MAUD SPENCER

ledamot sedan 2012

Vd, delägare och styrelseledamot i Svalson AB. Styrelseledamot i Svenskt Näringsliv, Business Sweden, IUC Norrbotten och Företagarna Norrbotten. Ledamot i Svenskt Näringslivs SME-kommitté.

Medarbetare

Ledning

MAGNUS HENREKSON, *vd och professor*

Magnus Henrekson tillträdde som vd för IFN i november 2005. Arbetet som institutets vd innebär att ansvara för institutets forsknings- och kommunikationsstrategi, rapportering till styrelsen och att vårda och utveckla relationen till institutets finansiärer. I vd:s ansvar ingår dessutom att rekrytera personal samt att utveckla institutets samarbete med nationella och internationella institut, institutioner och enskilda forskare.

LARS PERSSON, *vice vd och professor*

Lars Persson har varit vice vd på IFN sedan 2000. I hans ansvarsområden ingår institutets ekonomistyrning och budgetuppföljning samt personalansvar för institutets administrativa personal. I arbetsuppgifterna ingår dessutom kvalitetssäkring av forskningen samt att medverka i institutets rekryteringsgrupp.

ELISABETH PRECHT, *kommunikationschef*

Elisabeth Precht är kommunikationschef sedan 2012. I arbetet som kommunikationschef ingår att utveckla institutets kommunikationsstrategi liksom att ansvara för publika kanaler som öppna seminarier, webbplats och nyhetsbrev. Vidare ingår bland annat ansvar för att utbilda institutets medarbetare i kommunikation.

Administration

MARTA BENKESTOCK, *ekonomiansvarig*

Marta Benkestock ansvarar bl.a. för bokföring, fakturering, leverantörsbetalningar, utlandsbetalningar, reseräkningar, projektredovisning, skatter, löner, försäkringar, budget och bokslut.

ELISABETH GUSTAFSSON, *vd-assistent*

Elisabeth Gustafsson ansvarar bl.a. för styrelse-, seminarie-, konferens-, gästforskar- och lokaladministration. Arbetar även med IFN:s webbplats, intranät och interninformation och ansvarar för delar av IFN:s publikationsserier.

JÖRGEN NILSON, *it-ansvarig*

Jörgen Nilson ansvarar för inköp och drift av data- och teleutrustning. Ansvarar för inköp av programvara, samt intern support. Fungerar som webmaster och är även säkerhetsansvarig.

MARIE TILERT, *serviceansvarig*

Marie Tilert ansvarar för växel och reception, posthantering, tidskriftsbibliotek, delar av IFN:s publiceringsserier samt övrig service.

Forskare

OLA ANDERSSON, fil.dr. i nationalekonomi, är sedan 2011 forskare på IFN. Hans huvudsakliga intresseområden är teoretisk och empirisk forskning kring tillämpad spelteori, industriell organisation och beteendeekonomi. Under året har han bland annat forskat kring frågor om stabila Nashjämvikter, individuellt risktagande, risktagande å andras vägnar och effektiva auktionsförfaranden. Han har även arbetat som expertdomare i Kammarrätten i Stockholm med mål som berör reglerade marknader. Ola Andersson forskade tidigare på Handelshögskolan i Stockholm.

JANNIS ANGELIS, docent i industriell ekonomi med inriktning på verksamhetsledning, är sedan 2013 verksam på IFN och har även en tjänst på KTH. Han forskar om hur organisationer uppnår långsiktig konkurrenskraft genom utveckling och tillämpning av processer och kompetenser. Jannis Angelis doktorerade på Cambridge, och har undervisat och forskat på bland annat Stanford, Harvard, Cambridge, Oxford och MIT, samt arbetat på ITC (WTO/FN) i Genève och finans- och konsultbolag i London.

ARON BERG är doktorand vid Lunds universitet. Han har en kandidatexamen i nationalekonomi med inriktning mot mikroekonomi, från Lunds universitet.

NICLAS BERGGREN är docent i nationalekonomi. Hans forskning är huvudsakligen inriktad mot institutionell och politisk ekonomi; inte minst studerar han hur sociala fenomen som tillit, tolerans och religion påverkar ekonomin. Dessa ämnen präglar IFN:s nya forskningsprogram Institutionernas ekonomi, för vilket Niclas Berggren är programchef. Han är affilierad forskare vid Institutionen för institutionell ekonomi, Ekonomihögskolan i Prag, och är en av redaktörerna för *Ekonomisk Debatt* (2012–2015).

ANDREAS BERGH, docent i nationalekonomi, är sedan 2010 forskare på IFN. Han är även lektor på Ekonomihögskolan vid Lunds universitet, där han undervisar i mikro- och institutionell ekonomi. Hans forskning rör den svenska välfärdsstaten, institutionell ekonomi, tillväxt och sociala normer. Han samarbetar även med statsvetare vid Linnéuniversitetet i ett projekt om korruption i svenska kommuner. Andreas Bergh har tidigare arbetat som forskningssekreterare vid Riksförsäkringsverket, varit ledamot av regeringens forskningsberedning samt varit gästforskare vid Harvard University. Han är ledamot av tankesmedjan Fores styrelse och kolumnist i *Svenska Dagbladet*.

CARL-MAGNUS BJUGGREN är fil.dr i nationalekonomi. Han disputerade vid Linköpings universitet hösten 2013 på avhandlingen *Family Matters – Essays on Family Firms and Employment Protection*. Hans forskning är inriktad på företagsdynamik, arbetsmarknadsekonomi och familjeföretag. Han studerar hur anställningsskydd påverkar företagets produktivitet och hur familjeägda företag reagerar på ekonomiska fluktuationer.

KARIN EDMARK är fil.dr i nationalekonomi och hennes forskning är inriktad på utbildning och offentlig ekonomi. Tillsammans med forskare vid universitetet i Mannheim undersöker hon effekter av de svenska skolvalsreformerna, och tillsammans med forskare vid IFO Institute i München studeras relationen mellan utbildning och företagande. Karin Edmark har undervisat i nationalekonomi vid Uppsala universitet och är affilierad forskare vid CESifo-institutet, Uppsala Center for Labor Studies (UCLS), Uppsala Center for Fiscal Studies (UCFS) samt Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU).

SHON FERGUSON, ekon.dr i nationalekonomi, disputerade 2010 vid Nationalekonomiska institutionen på Stockholms universitet på avhandlingen *Essays on Trade, Technology and the Organization of Firms* och kom till IFN i april 2011. Hans forskningsintressen innefattar internationell handel, innovation, energi och miljöfrågor, med fokus på analys på mikronivå. Han är medlem i Canadian Agricultural Innovation and Regulation Network. Shon Ferguson har undervisat i internationell ekonomi och makroekonomi vid Stockholms universitet.

SARA FOGELBERG har en magisterexamen i nationalekonomi med inriktning mot kvantitativa metoder. 2008 anställdes hon på IFN som forskningsassistent. Hösten 2009 påbörjade hon doktorandstudier vid Stockholms universitet och är under doktorandtiden anställd inom IFN:s forskningsprogram Elmarknadens ekonomi.

SVEN-OLOF FRIDOLFSSON är fil.dr i nationalekonomi. Hans forskningsintressen är huvudsakligen inriktade på industriell ekonomi och konkurrenspolitik. För närvarande arbetar han huvudsakligen med frågor om elmarknaders funktionssätt, men även med konkurrenspolitik. Sven-Olof Fridolfsson har arbetat som ekonomisk expert åt Konkurrensverket, EU-kommissionen, Expertgruppen för miljöstudier och Kammarrätten i Stockholm. Han har även varit gästforskare vid University of California, Berkeley, och Toulouse School of Economics.

ÅSA HANSSON är docent i nationalekonomi och verksam vid IFN och Lunds universitet. Hon forskar huvudsakligen kring hur skatter inverkar på individers och företags beteende. Hon forskar bl.a. om globaliseringen och den ökade skattekonkurrensen pressar skattesystemen och ställer nya krav på utformningen för att attrahera och stimulera företagande och investeringar och individers incitament att anstränga sig. Åsa Hansson är bl.a. ledamot i Företagsskattekommittén och medlem i Skatteakademien. Vid Lunds universitet undervisar hon i offentlig ekonomi, finansiering av den offentliga sektorn och finansiell ekonomi.

MAGNUS HENREKSON är vd för IFN och tillsammans med Lars Persson ansvarig för forskningsprogrammet Entreprenörskapets ekonomi. Hans forskning är inriktad på entreprenörskap, ekonomisk tillväxt och institutionell ekonomi. Magnus Henrekson är medlem i redaktionen för *Small Business Economics* och *Foundations and Trends in Entrepreneurship* samt medlem i redaktionsrådet för tidskriften *Respons*. Han är affilierad forskare vid Studieförbundet Näringsliv och Samhälle (SNS), Amsterdam Center for Entrepreneurship (ACE) och Entreprenörskapsforum, ledamot i Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademiens (IVA) avdelning IX (ekonomi), SNS Förtroenderåd, Region Skånes ekonomiska råd, samt i Bertil Ohlininstitutets stiftelseråd, vetenskaplig rådgivare till Fores, medlem i Skatteakademien, styrelseledamot i Fundcurve och sakkunnig i Företagsskatteutredningen. Han var t.o.m. år 2009 innehavare av Jacob Wallenbergs forskningsprofessur vid Handelshögskolan i Stockholm.

FREDRIK HEYMAN är docent i nationalekonomi. Hans huvudsakliga forskningsinriktning är arbetsmarknadsekonomi, under senare år med inriktning på den ökade internationaliseringens effekter. Under 2013 har han bl.a. tillsammans med Fredrik Sjöholm och amerikanska forskare studerat sambandet mellan internationalisering och arbetsmarknadsutfall. Fredrik Heyman har även forskat om institutioners påverkan på svenska företags utlokalisering av produktion utomlands och effekter av utländskt ägande. Han har tillsammans med Pehr-Johan Norbäck och Lars Persson slutfört en ESO-rapport och arbetat med ett projekt om svensk produktivitet utveckling. Fredrik Heyman har även arbetat med underhåll och uppdatering av en stor databas från SCB med data på anställda, arbetsställen och företag.

PER HJERTSTRAND är docent i ekonometri och disputerade i nationalekonomi 2008 vid Lunds universitet. Han är sedan augusti 2012 forskare på IFN. Mellan 2008 och 2012 undervisade och forskade han vid Lunds universitet och var även gästforskare vid Hanken, Svenska Handelshögskolan i Helsingfors. För närvarande arbetar han i projekt som bl.a. syftar till att utveckla statistiska procedurer för att testa om grundläggande produktions- och konsumentmodeller kan förklara observerade data.

PÄR HOLMBERG är docent i nationalekonomi och teknologie doktor i elkraftteknik. Han är knuten till forskningsprogrammet Elmarknadens ekonomi och affilierad med Electricity Policy Research Group (EPRG) vid University of Cambridge. Ett specialområde för Pär Holmberg är analyser av elproducenters strategiska budgivning på elbörsen och hur dessa påverkas av gällande regelverk.

HENRIK HORN, professor i internationell ekonomi, är Senior Research Fellow vid IFN. Hans forskning fokuserar främst på skärningsområdet mellan ekonomi och juridik och då särskilt ekonomisk-juridiska aspekter av internationella integrationsavtal som WTO och EU, miljöregleringar och konkurrenspolitik. Han var tidigare domare i Marknadsdomstolen och har arbetat fyra år på forskningsavdelningen vid WTO. Henrik Horn har (gemensamt med Petros C. Mavroidis) varit chefrapportör för projektet Legal and Economic Principles of World Trade Law vid American Law Institute och är Research Fellow vid Centre for Economic Policy Research (CEPR) i London, samt är redaktionsmedlem för *Journal of World Trade*.

LOUISE JOHANNESSEN har arbetat som forskningsassistent på IFN och är sedan hösten 2013 doktorand vid Örebro universitet. Hon har en magisterexamen från Stockholms universitet med inriktning mot ekonometri.

HENRIK JORDAHL är docent i nationalekonomi och ansvarig för forskningsprogrammet Tjänstesektorns ekonomi. Han är även extern forskningsledare vid SNS med ansvar för projektet Från välfärdsstat till välfärdssamhälle, som är ett flerårigt samarbete mellan IFN och SNS. Huvudsakliga forskningsområden är skattefinansierade tjänster, privatiseringar och väljarbeteende i politiska val. Henrik Jordahl är affilierad med Institute for the Study of Labor (IZA, Bonn) och med Uppsala Center for Fiscal Studies (UCFS) samt styrelseledamot i European Public Choice Society.

EWA LAZARCZYK har en masterexamen i nationalekonomi från Handelshögskolan i Warszawa och ett diplom i International Management från Handelshögskolan i Warszawa i samarbete med Helsinki School of Economics. Hon är sedan 2008 doktorand vid Handelshögskolan i Stockholm och skriver sin avhandling inom ramen för IFN:s forskningsprogram Elmarknadens ekonomi. Ewa tilldelades "IAEE Student Paper Award" vid en konferens i Düsseldorf i augusti 2013.

ASSAR LINDBECK är professor i nationalekonomi vid Institutet för internationell ekonomi, Stockholms universitet, och Senior Research Fellow vid IFN. Han har under 2013 fortsatt sitt arbete i ett projekt om inkomstförsäkring (tillsammans med Mats Persson, Stockholms universitet) och en analys (tillsammans med Jörgen Weibull, Handelshögskolan i Stockholm) om optimala bonussystem för företagsledare och kapitalförvaltare.

MARTIN LJUNGE är doktor i nationalekonomi från University of Chicago. Hans forskning fokuserar på social ekonomi, offentlig ekonomi och arbetsmarknad. Under året har han studerat hur tillit överförs mellan generationerna på moderns respektive faderns sida. I nästa steg har han studerat hur tillit i sin tur påverkar inkomst och utbildning. Han har även analyserat hur familjeband kan hjälpa till att forma medborgerliga attityder.

ERIK LUNDIN är doktorand vid Handelshögskolan i Stockholm och knuten till IFN:s forskningsprogram Elmarknadens ekonomi. Hans huvudinriktning är tillämpad mikroekonomi, speciellt konkurrens- och regleringsfrågor.

THERESE NILSSON är fil.dr i nationalekonomi och delar sin tid mellan IFN och Lunds universitet. Hennes forskning berör samband kring globalisering, sociala normer, ojämlikhet och hälsa i rika och fattiga länder. Hon forskar även om vilka följder globaliseringen har för tolerans och sociala attityder, hur ökad ekonomisk integration påverkar hälsa och fattigdom i utvecklingsländer, samt vilka ekonomiska konsekvenser som utbildning och vård i barndomen har i vuxen ålder. Therese Nilsson samarbetar med forskare vid universitet i Tyskland, Schweiz och Storbritannien och är examinator vid Trade Policy Training Institute in Africa (TRAPCA), Tanzania. Hon är även en av redaktörerna för *Ekonomisk Debatt*.

PEHR-JOHAN NORBÄCK är docent i nationalekonomi. För närvarande arbetar han inom tre huvudsakliga områden: internationella fusioner och strukturomvandling, empirisk och teoretisk forskning kring internationell handel, internationella investeringar och multinationella företag, samt interaktionen mellan entreprenörskap, innovationer, riskkapital och produktmarknads konkurrens. Pehr-Johan Norbäck har under året undervisat på kurser inom internationell handel och internationella direktinvesteringar vid Stockholms och Karlstads universitet.

MARTIN OLSSON, fil.dr, disputerade i nationalekonomi vid Stockholms universitet våren 2012 på avhandlingen *Essays on Employment Protection, Private Equity and Spousal Behavior* om hur olika beteenden påverkas av arbetsmarknadsinstitutioner och företagsägandeformer. På IFN forskar Martin Olsson om riskkapital och dess effekter på den svenska arbetsmarknaden.

MATILDA ORTH är fil.dr i nationalekonomi. Hennes forskningsområde är etablering, utslagning, konkurrens och faktorer som bestämmer marknadsstrukturer. Framför allt arbetar hon med teoretiskt förankrade modeller tillämpade på detaljhandeln och tillverkningsindustrin. Forskningen berör hur produktivitet kan mätas, bakomliggande faktorer till produktivitetstillväxt, konsumenternas efterfrågan på olika varor och strategiska etableringsbeslut.

LARS PERSSON är professor i nationalekonomi, Senior Research Fellow och vice vd på IFN. Han är tillsammans med Magnus Henrekson ansvarig för IFN:s forskningsprogram Entreprenörskapets ekonomi. Lars Perssons forskning är inriktad på industriell ekonomi, konkurrenspolitik, internationella investeringar, forskning och utveckling, entreprenörskap och riskkapital. För närvarande arbetar han med frågor om internationella fusioner och strukturomvandling, interaktionen mellan entreprenörer och etablerade företag i innovationsprocessen, samt private equity-marknadens funktionssätt. Lars Persson är affilierad med Centre for Economic Policy Research (CEPR) i London och CESifo Fellow (Center for Economic Studies) i München samt medlem i priskommittén för *Global Award for Entrepreneurship Research* och ansvarig för IFN:s samarbete med Knut Wicksells Centrum för Finansvetenskap vid Lunds universitet.

JOHANNA RICKNE är fil.dr i nationalekonomi och disputerade år 2011 vid Uppsala universitet. Hennes forskning handlar om selektion av svenska politiker och om lönesättning och socialförsäkringar i kinesiska företag. Under hösten 2013 föreläste Johanna Rickne i grundläggande statistik vid Columbia University.

GABRIEL HELLER SAHLGREN har en kandidatexamen i statskunskap med inriktning på politisk ekonomi från University of Cambridge och hans forskningsintressen är i första hand utbildnings- och hälsoekonomi, med särskilt fokus på skolmarknader. Gabriel Heller Sahlgren är även forskningschef vid Centre for Market Reform of Education vid Institute of Economic Affairs i London.

TINO SANANDAJI är doktor i public policy från University of Chicago och är sedan hösten 2011 forskare vid IFN. Hans forskning är huvudsakligen inriktad på entreprenörskap. Han studerar skillnaden mellan entreprenörer och småföretagare samt effekten av skatter och regleringar på företagande. Under läsåret 2011–2012 innehade han en postdok vid Harris School of Public Policy, University of Chicago. Under 2013 har Tino Sanandaji debatterat invandringens ekonomiska kostnader i bland annat *Dagens Nyheter* och *Axess Magasin*.

DAVID SEIM, fil.dr, disputerade i nationalekonomi vid Institutet för internationell ekonomi vid Stockholms universitet hösten 2013 med en avhandling som behandlar offentlig ekonomi och arbetsmarknadsekonomi. David Seims forskningsintressen innefattar effekter av skatter på individers och företags beteende. Han besvarar dessa frågor empiriskt, men analysen är nära kopplad till teoretiska frågeställningar om optimala nivåer på skatter. Sedan augusti 2013 innehåller han även en tjänst som Assistant Professor vid Department of Economics, University of Toronto.

PER SKEDINGER är docent i nationalekonomi. Per Skedinger fortsatte under året projekten om effekter av sänkta arbetsgivaravgifter för ungdomar, ungdomars psykiska hälsa och arbetsmarknadssituation (med Per Johansson, IFAU) och om minimilönens effekter på flyktingars arbetslöshet (med Per Lundborg, Stockholms universitet). Under året påbörjade han tillsammans med finska forskare ett projekt om effekter av anställningsskydd i multinationella företag verksamma i Sverige och Finland. I september var Per Skedinger opponent vid Carl Magnus Bjuggrens slutseminarium för dennes doktorsavhandling. Per Skedinger fortsatte även med uppdraget som vetenskaplig rådgivare till Medlingsinstitutet i samband med produktion av deras årliga lönebildningsrapport.

MIKAEL STENKULA är fil.dr i nationalekonomi och disputerade 2004 på en avhandling inom monetär ekonomi. Hans huvudsakliga forskningsinriktning är entreprenörskapets ekonomi. För närvarande studerar han frågor om skatter, entreprenörskap och egenföretagande. Han arbetar också med det internationella entreprenörskapspriset *Global Award for Entrepreneurship Research*. IFN delar huvudmannskapet för detta pris med Entreprenörskapsforum. Därutöver undervisar han i makroekonomi vid Handelshögskolans Center for Retailing i Norrtälje.

ROGER SVENSSON är docent i nationalekonomi. Hans forskning är inriktad på entreprenörskap, immateriella rättigheter och tjänstehandel. För närvarande arbetar han med frågor om kommersialisering av patent, förvärv/licensiering av immateriella rättigheter, outsourcing av tjänster och penningpolitik i ett historiskt perspektiv. Roger Svensson är affilierad med Mälardalens högskola.

THOMAS TANGERÅS är docent i nationalekonomi och chef för forskningsprogrammet Elmarknadens ekonomi. Hans forskning är inriktad på industriell och politisk ekonomi. För närvarande forskar han främst kring frågor som rör elförsörjning och telekom. Thomas Tangerås har även anlitats som expert på telekom- och elmarknaden av såväl företag som myndigheter.

JOACIM TÅG är ekon.dr i nationalekonomi och programchef för forskningsprogrammet Globaliseringen och företagen. Han forskar om hur de globala finansmarknaderna påverkar företagen och samhället. Fokus ligger på ägarfrågor, entreprenörskap och riskkapital. Under året har han samarbetat med forskare från bl.a. USA och Frankrike samt undervisat doktorander vid Lunds universitet. Joacim Tåg disputerade 2008 vid Svenska Handelshögskolan i Helsingfors och började på IFN samma år. Han har tidigare undervisat vid Handelshögskolan i Stockholm och varit gästforskare på New York University.

RICHARD ÖHRVALL är doktorand i statsvetenskap vid Linköpings universitet och verksam vid Statistiska centralbyrån. Sedan februari 2013 arbetar han även på IFN inom ramen för forskningsprojektet Från välfärdsstat till välfärdssamhälle, som bedrivs i samarbete med SNS. Hans forskning är framför allt inriktad mot skattefinansierade tjänster, privatiseringar, offentlig korruption, politiskt deltagande och opinionsmätningar.

DANIEL WIBERG anställdes som särskild utredare på IFN hösten 2013. Han har en doktorsexamen i nationalekonomi från Internationella Handelshögskolan i Jönköping, och är under tiden på IFN tjänstledig från en anställning som departementssekreterare på Finansdepartementet. Daniel Wiberg skriver en rapport om den svenska modellen för ägande av börsföretag.

Forskningsassistenter

ELLINOR ERLANDSSON arbetar som forskningsassistent på IFN sedan september 2013. Hon har en masterexamen i nationalekonomi från Stockholms universitet och en kandidatexamen i national- och företagsekonomi från Göteborgs universitet. Hennes forskningsintresse inriktar sig mot miljöekonomi och politisk ekonomi.

RICKARD HAMMARBERG har en masterexamen i nationalekonomi från Stockholms universitet och anställdes 2012 som forskningsassistent på IFN. Hans forskningsintresse inriktar sig mot tillämpad ekonometri, ekonomisk politik och internationell ekonomi.

OLGA PUGATŠOVA har en masterexamen i nationalekonomi från Stockholms universitet med inriktning mot ekonometri. Hon arbetar sedan augusti 2013 på IFN som forskningsassistent.

MALIN TALLÅS OLSSON har en masterexamen i nationalekonomi från Stockholms universitet och arbetar sedan september 2013 på IFN som forskningsassistent. Hennes forskningsintressen är framför allt utvecklingsekonomi, politisk ekonomi och tillämpad ekonometri.

Affilierade forskare

FREDRIK ANDERSSON är professor i nationalekonomi vid Ekonomihögskolan i Lund, och sedan 2006 affilierad forskare till IFN. Hans forskning är i huvudsak inriktad på organisations- och konkurrensfrågor med särskilt fokus på skärningspunkten mellan privat och offentlig sektor. Fredrik Andersson är sedan januari 2012 rektor för Ekonomihögskolan vid Lunds universitet.

OLA BENGTTSSON, professor vid Nationalekonomiska institutionen på Lunds universitet och sedan 2011 affilierad till IFN. Han doktorerade i finansiell ekonomi på University of Chicago och har tidigare arbetat på Cornell University och University of Illinois Urbana-Champaign. Ola Bengtssons forskning rör sig i gränslandet mellan företagsfinansiering, juridik och entreprenörskap. Han har studerat hur riskkapitalister väljer vilka entreprenörer de finansierar och hur riskkapitalister skriver finansieringskontrakt och anställningskontrakt med entreprenörer. Ola Bengtsson avled i början av 2014 efter en kort tids sjukdom.

DAVID CESARINI disputerade vid Massachusetts Institute of Technology våren 2010 och är Assistant Professor vid Center for Experimental Social Science, Department of Economics, New York University. Hans forskning är empiriskt inriktad och hans huvudsakliga forskningsintressen är beteendegenetik och mikroekonomi. Han är affilierad till IFN sedan 2008.

FRÉDÉRIC DELMAR är sedan våren 2012 professor i entreprenörskap vid Sten K. Johnson Centre for Entrepreneurship, Ekonomihögskolan vid Lunds universitet, och affilierad till IFN. Hans forskning är inriktad på entreprenörskap, speciellt företagets tillväxt och entreprenörens beteende. Frédéric Delmar är Senior Editor för *Organization Studies* och Associate Editor för *Strategic Entrepreneurship Journal*. Han är även ledamot i redaktionskommittén för *Journal of Business Venturing*, *Entrepreneurship Theory & Practice* och *Strategic Organization*.

GUNNAR DU RIETZ är doktor i nationalekonomi. Hans arbete är huvudsakligen inriktat mot den långsiktiga utvecklingen av arbets- och kapitalsskatter. Som affilierad till IFN medverkar han i olika projekt om utveckling och förändring av arbets- och kapitalsskatteskilar samt arvs-, gåvo- och förmögenhetsbeskattningen.

JOHAN EGEBAK är doktorand i nationalekonomi vid Stockholms universitet och affilierad sedan 2009. Hans forskning är empiriskt inriktad och fokuserar på frågor inom framför allt beteende- och arbetsmarknadsekonomi.

MATHIAS EKSTRÖM disputerade i nationalekonomi vid Stockholms universitet hösten 2013 med avhandlingen *Cues, Conformity, and Choice Architecture*. Därefter tillträdde han en tjänst vid Norges Handelshögskola i Bergen och är affilierad forskare på IFN. Mathias Ekströms forskning är empiriskt orienterad med fokus på beteendeeconomiska frågeställningar, exempelvis hur och varför människors handlande påverkas av den sociala kontexten. Han undervisar i beteendeekonomi och empiriska metoder.

MIKAEL ELINDER, fil.dr i nationalekonomi, är biträdande lektor och studierektor för masterutbildningen vid Nationalekonomiska institutionen, Uppsala universitet, och affilierad till IFN. Hans forskning är i huvudsak inriktad mot offentligt finansierade tjänster, väljarbeteende samt arv och gåvor.

OLLE FOLKE, fil.dr i nationalekonomi, disputerade våren 2010 vid Institutet för internationell ekonomi, Stockholms universitet. Han är sedan augusti 2010 Assistant Professor vid School of International and Public Affairs (SIPA), Columbia University, New York. Han forskar främst inom tillämpad politisk ekonomi, med inriktning på lokal politik i Sverige och Norge samt delstatspolitik i USA. Hans huvudsakliga forskningsprojekt handlar om hur kandidater nomineras/väljs och gör karriär i svensk kommunpolitik. Han studerar också vilka konsekvenser detta har för politiken och hur politisk makt påverkar politiska utfall i proportionella valsystem.

ERIKA FÄRNSTRAND DAMSGAARD, fil.dr, arbetar med makroekonomisk forskning vid enheten Forskning och makroekonomiska scenarier på Konjunkturinstitutet. Hon är affilierad till IFN sedan 2012.

DANIEL HEDBLOM är doktorand i nationalekonomi vid University of Chicago där han även undervisat på en fortsättningskurs i mikroekonomi. Daniel Hedbloms forskning är i huvudsak inriktad på tillämpad mikroekonomi, beteendekonomi och experimentell ekonomi.

ERIK LINDQVIST är Assistant Professor vid Nationalekonomiska institutionen, Handelshögskolan i Stockholm, och affilierad forskare sedan 2010. Han var dessförinnan ordinarie forskare vid IFN. Hans huvudsakliga forskningsintressen ligger inom arbetsmarknad och offentlig ekonomi. Det senaste året har han bland annat arbetat med ett projekt om sorteringsmekanismer på den svenska arbetsmarknaden.

ALEXANDER LJUNGQVIST innehar Ira Rennert Chair of Finance and Entrepreneurship vid Stern School of Business, New York University. Han är redaktör för tidskriften *Review of Financial Studies* och affilierad forskare till IFN sedan 2012. Alexander Ljungqvist är även affilierad till National Bureau of Economic Research (NBER) och Centre for Economic Policy Research (CEPR). Hans forskningsintressen omfattar entreprenörskap, investment banking, börsintroduktioner, riskkapital, bolagsstyrning, företagsfinansiering samt prissättning av finansiella tillgångar. Alexander Ljungqvist är 2011 års mottagare av Ewing Marion Kauffman Prize Medal for Distinguished Research in Entrepreneurship.

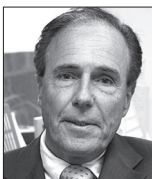
FLORIN MAICAN är fil.dr i nationalekonomi. Hans huvudsakliga forskningsområde är marknadsdynamik och bestämningsfaktorer för graden av konkurrens på en marknad såsom produktivitet, forskning och utveckling, nyetablering och utslagning. Forskningen berör detaljhandel, tjänsteföretag inom sektorn för informations- och kommunikationsteknologi och FoU-intensiva tillverkningsföretag. Han forskar även inom området internationell finans. Florin Maican är verksam vid Handelshögskolan vid Göteborgs universitet och undervisar i industriell och finansiell ekonomi.

JOHANNES MAURITZEN disputerade i juni 2012 vid Institutet för företagsekonomi, Norges Handelshögskola i Bergen, med avhandlingen *Windonomics: Empirical Essays on the Economics of Wind Power in the Nordic Electricity Market*. Hans forskning är i huvudsak inriktad på elmarknadsfrågor, särskilt med fokus på elmarknadens förhållningssätt gentemot stora mängder vindkraft och andra oregelbundna energiproduktionskällor. Den 1 januari 2013 tillträdde Johannes Mauritzen en forskartjänst vid Norges Handelshögskola och blev då affilierad till IFN:s forskningsprogram Elmarknadens ekonomi.

JOHANNA MÖLLERSTRÖM disputerade i nationalekonomi vid Harvard University i mars 2013 på avhandlingen *Essays in Behavioral and Experimental Economics*. Hon innehar nu en forskartjänst inom universitetets Program for Evolutionary Dynamics. Johanna Möllerströms forskning fokuserar på ekonomisk psykologi och experimentell ekonomi.

LARS OXELHEIM är professor i internationellt företagande och finansiering vid Lunds universitet. Hans forskning är inriktad på kopplingen mellan företaget och dess makroekonomiska omgivning. Hans forskningsfrågor spänner från företags beslut under makroekonomisk osäkerhet och bolagsstyrning till finansiell integration, penningpolitik och ekonomisk tillväxt. Lars Oxelheim är medlem i redaktionen för bl.a. *Management International Review* och *International Business Review*. Han är ordförande för Svenska Nätverket för Europaforskning i Ekonomi (SNEE) som han grundade 1997 på den dåvarande regeringens initiativ. Han är medlem av Kungliga Humanistiska Vetenskapssamfundet, invald Fellow i European International Business Academy samt hedersprofessor vid Fudan University i Shanghai.

MARIA PERSSON, fil.dr, är universitetslektor vid Lunds universitet, och har under året tillbringat fem månader som gästforskare vid University of Tennessee i USA. Hennes forskning fokuserar huvudsakligen på empirisk internationell handel. Specifikt har Maria Persson under året arbetat med forskning kring (i) varaktigheten i internationella handelsflöden, (ii) effekter av handelsprocedurer, (iii) effekter av den Europeiska Unionens så kallade preferenshandelsavtal för låg- och medelinkomstländer samt (iv) metodologiskt inriktad forskning. Hon har samarbetat med forskare vid Lunds universitet, Ludwig-Maximilians-University i München samt University of Göttingen.

PETRA PERSSON, Ph.D., disputerade i mars 2013 vid Columbia University och innehar en postdok-tjänst vid Stanford Institute for Economic Policy Research (SIEPR). Under 2014 kommer hon att tillträda en tjänst som Assistant Professor vid Stanford University. Petra Perssons huvudsakliga forskningsintressen är inom tillämpad mikroekonomi med inriktning på offentlig ekonomi, arbetsmarknadsekonomi och utvecklingsekonomi.

DANIEL RUBENSON, är Associate Professor vid Ryerson University i Toronto och affilierad till IFN sedan 2012. Han disputerade i statsvetenskap vid London School of Economics och forskar om politisk ekonomi. Mer specifikt rör forskningen frågor kring politiskt beteende i olika sammanhang, exempelvis partiledarval, folkomröstningar och nationella valrörelser. Han studerar även frågor kring effekten av äganderätter, handel och lokal demokrati i en utvecklingskontext. Daniel Rubenson är även affilierad till Innovations for Poverty Action (IPA) i New Haven.

LASZLO SANDOR är doktorand vid Harvard University och affilierad till IFN sedan 2013. Hans huvudsakliga forskningsintressen är offentlig ekonomi och arbetsmarknadsekonomi.

FREDRIK SJÖHOLM tillträdde 2011 en professur i nationalekonomi vid Lunds universitet. Han var dessförinnan verksam som programchef på IFN. Hans forskning är bred men med huvudsakligt fokus på globaliseringsfrågor och oftast med en klar policyrelevans. För närvarande studerar han arbetsmarknadseffekter av ökad globalisering, delvis tillsammans med forskare på IFN. Mer specifikt undersöks hur globalisering påverkar företags organisation, vilket i sin tur får effekter på sysselsättning och löner. Fredrik Sjöholm fokuserar för närvarande på den ekonomiska utvecklingen i Ostasien där han arbetar med ett brett spektrum av frågeställningar – från teknologisk utveckling i Kina till fattigdomsbekämpning på Östtimor.

JONAS VLACHOS är docent vid Nationalekonomiska institutionen, Stockholms universitet, och affilierad till IFN. Hans forskning behandlar huvudsakligen hur humankapital fördelas mellan yrken, branscher och regioner. Han forskar dessutom kring utbildningsfrågor och hur matchningen på äktenskapsmarknaden fungerar. Jonas Vlachos undervisar i arbetsmarknadsekonomi, mikroekonomi och finansiell ekonomi på olika nivåer och har under året anlitats som expert av Finansdepartementet och Skolinspektionen.

DANIEL WALDENSTRÖM är professor i nationalekonomi vid Uppsala universitet sedan våren 2011, efter att tidigare ha varit forskare vid IFN sedan 2006. Han disputerade i nationalekonomi vid Handelshögskolan i Stockholm 2003 och i ekonomisk historia vid Lunds universitet 2009. Hans huvudsakliga forskningsområde är inkomst- och förmögensfördelning.

VERENA WONDRA TSCH EK, Ph.D., är verksam som forskare vid Centre for European Economic Research (ZEW) i Mannheim, Tyskland. Hon har studerat nationalekonomi i Mannheim och Toronto och erhö ll i december 2012 sin doktorsexamen i nationalekonomi vid University of Mannheim. Hennes avhandling har titeln *Essays on Skills, School Choice and Their Longterm Consequences*.

YVES ZENOU är professor i nationalekonomi vid Stockholms universitet och affilierad forskare vid IFN. Hans forskning är både teoretiskt och empiriskt inriktad och berör huvudsakligen: (i) sociala interaktioner och nätverksteori, (ii) sök- och matchningsteori, (iii) urban ekonomi, (iv) segregation och diskriminering av minoriteter, (v) identitet och assimilering av invandrare, samt (vi) kriminalitet. Yves Zenou är även affilierad med Center for Economic Policy Research (CEPR, London) och Institute for the Study of Labor (IZA, Bonn). Han är redaktör för *Regional Science and Urban Economics* och biträdande redaktör för *Annals of Economics and Statistics*, *Journal of Urban Economics*, *Journal of the European Economic Association*, *Journal of Public Economic Theory* och *Scandinavian Journal of Economics*. Under 2013 har han varit gästprofessor vid University of Southampton (England) och Sciences Po Paris.

Forskningsprogram

Samarbete om finansiell ekonomi

KNUT WICKSELLS CENTRUM för finansvetenskap i Lund (KWC) är ett samarbete mellan Ekonomihögskolan i Lund och IFN. Centret har ett flerårigt finansieringsstöd från innovationsmyndigheten Vinnova.

Målsättningen för centret är att producera forskning och utbildning av hög internationell klass inom området finansiell ekonomi. Forskningen har en bred multidisciplinär ansats och belyser såväl internationella som svenska förhållanden.

Forskningen sker inom tre huvudområden:

- makroekonomi, kriser och regleringar,
- beteenden på finansmarknaderna, och
- företagens utveckling och finansmarknaderna.

Inom ramen för Europa 2020-strategin understryker EU-kommissionens *Innovation Union* behovet av bättre villkor och tillgång till finansiering för att innovativa idéer ska kunna utvecklas till produkter och tjänster. I samarbetet mellan Ekonomihögskolan i Lund och IFN utforskas samspelet mellan det institutionella ramverket – i synnerhet skatter och lagar – och ekonomisk effektivitet, stabilitet samt välfärd.

Forskningen fokuserar på samspelet mellan entreprenörer, riskkapitalister, private equity-fonder och etablerade företag i innovations- och omstruktureringsprocesser. Det handlar i synnerhet om hur finansiella institutioner, regler och skatter påverkar interaktioner mellan dessa aktörer. Den senaste finanskrisen visade med all önskvärd tydlighet att det krävs en bättre förståelse av samspelet mellan just finansmarknaderna och den reala ekonomin. Forskningen fokuserar även på hur marknaderna bör regleras och hur bolagsstyrningen kan förbättras.

Flera artiklar har publicerats i vetenskapliga tidskrifter och ytterligare ett antal har sänts till tidskrifter för granskning eller är under utarbetande.

Utbytet mellan svenska och internationella forskare har varit och är omfattande. Åtskilliga internationella forskare har besökt både Lunds universitet och IFN. Flera av forskarna som ingår i samarbetet har dessutom presenterat sin forskning vid universitet och forskningsinstitut i Europa såväl som i USA och har deltagit i internationella konferenser. Ett för KWC och IFN gemensamt seminarium arrangerades i november 2013 (se sid.111).

Globaliseringen och företagen

Svensk ekonomi är i hög grad internationellt integrerad. Globaliseringsprocessen drivs dels av framväxten av finansiella marknader där företag snabbt kan göra investeringar och byta ägare över nationsgränser, dels av framväxten av ekonomiskt starka och alltmer internationellt öppna länder som Kina och Indien. Globaliseringsprogrammet studerar en rad nyckelfrågor som berör denna process i syfte att skapa kunskap om utvecklingen i svenskt näringsliv.

SVENSK EKONOMI ÄR sedan länge i hög grad internationellt integrerad och graden av integration har ökat avsevärt sedan början av 1990-talet. Svensk export har vuxit från cirka 30 procent av BNP till över 50 procent och importen har ökat i liknande utsträckning. Svenska företag har fortsatt att expandera sina verksamheter utomlands: i dag är det cirka 50 procent fler som jobbar i svenska företags utländska verksamheter än i deras svenska anläggningar.

Sverige är i dag inte enbart en källa till utgående direktinvesteringar utan även mottagare av en stor mängd investeringar från utländska multinationella företag. Svenska arbetstagare i den privata sektorn som är anställda i utländska företag har ökat från cirka 9 procent 1990 till närmare 30 procent i dag. Utöver detta är Sveriges finansmarknad djupt integrerad och beroende av omvärlden, vilket ger svenska företag både möjligheter och problem.

Mot denna bakgrund är det svårt att under-

skatta hur viktig globaliseringsprocessen är för den svenska ekonomins tillväxt.

Globaliseringsprogrammet vid IFN tar en bred ansats för att analysera olika nyckelaspekter av globaliseringens effekter på svensk ekonomi.

Programmets huvudfinansiär är Marianne och Marcus Wallenbergs Stiftelse, men därutöver finns enskilda projekt och forskare som också erhåller projektmedel från andra finansiärer.

Programmet består av flera delprojekt, där bland andra Niclas Berggren, Shon Ferguson, Magnus Henrekson, Fredrik Heyman, Henrik Horn, Louise Johannesson, Pehr-Johan Norbäck, Martin Olsson, Matilda Orth, Lars Oxelheim, Maria Persson, Lars Persson, Johanna Rickne, Fredrik Sjöholm, Per Skedinger, Mikael Stenkula, Joacim Tåg och Jonas Vlachos deltar.

PROGRAMCHEF: JOACIM TÅG

”Cirka 50 procent fler jobbar i svenska företags utländska verksamheter än i deras svenska anläggningar.”

JOACIM TÅG

Internationellt forskarutbyte om globaliseringens effekter

Den 13–15 juni arrangerades den årliga IFN Stockholm Conference i Vaxholm. Temat var "Industrial Organization and Corporate Finance". Här diskuterades vilken inverkan företags organisation, entreprenörskap samt marknadsstruktur har på effektivitet, innovation och tillväxt.

GLOBALISERINGEN AV produkt- och finansmarknaderna har lett till omfattande förändringar i marknadsstrukturer och finansieringsmöjligheter för både små och stora företag. För att främja forskningen på området arrangerade IFN en akademisk konferens om vad förändringarna inneburit för företags och länders konkurrenskraft och effektivitet.

Kortare produktionsled och alternativ finansiering

Under senare år har länders marknadsstrukturer genomgått stora förändringar. Andelen riskkapitalägda koncerner ökar och företag

förändrar i allt större utsträckning produktionsleden genom att köpa upp och sälja av sina underleverantörer. En rad studier inom detta ämne presenterades under konferensen. Bland annat introducerade Lars Persson, IFN, en studie om hur ett ökat riskkapitaläggande påverkar industristrukturer, konkurrens och välfärd. Studien pekar på att temporärt ägande av riskkapital kan vara önskvärt, eftersom ägarna då har incitament att kraftigt omstrukturera bolag för att få ett bra pris när det är dags att sälja företaget vidare. Att utveckla en aktiv riskkapitalmarknad kan således sätta igång en omfattande omstrukturering av produkt-

Nätverkande är en viktig del av Vaxholmskonferensen. I bilden till vänster ses Yossi Spiegel, Tel Aviv University, Albert Banal-Estanol, University Pompeu Fabra, och Nadav Levy, IDC Herzliya School of Economics. I bilden till höger ses Fausto Panunzi, Bocconi University, och Roman Inderst, Goethe University Frankfurt am Main.

marknaden, med högre effektivitet och lägre priser som resultat.

En fråga som länge stått på forskares agenda är vilken omfattning som är optimal för ett företag. Hur mycket bör produceras av företaget självt och hur mycket kan läggas ut på underleverantörer? Gordon Phillips, University of Southern California, presenterade ett nytt innovativt sätt att mäta graden av vertikal integration baserat på automatiserad textanalys av årsrapporter. Hans studie visar att företag i branscher med en hög grad av forskning och utveckling är mindre benägna att köpa upp underleverantörer. Anledningen är att underleverantörerna då har starkare incitament att självständigt utveckla nya produkter, vilket är viktigt i dessa branscher. I samma ämne presenterade Frans Saxén, Hanken School of Economics, en studie som analyserar under vilka omständigheter industritillverkare lånar ut finansiella medel till återförsäljare. Denna form av alternativ finansiering har blivit en allt viktigare källa till finansiellt kapital för mindre underleverantörer.

Rishtagande och finansiella institutioner i finanskrisens spår

Debatten kring hur och i vilken omfattning finanssektorns incitamentskontrakt bör regleras, samt vilka effekter dessa har på risktagande och stabilitet, är fortsatt ett högaktuellt ämne. Roman Inderst, University of Frankfurt, presenterade en omfattande analys huruvida en senareläggning av bonusutbetalningar för anställda inom finanssektorn leder till minskat risktagande. Studien visar att reglering kan ha en positiv inverkan och leda till ett mer spritt

Lars Persson, IFN, presenterade en studie kring frågan hur ett ökat riskkapitaläggande påverkar industristrukturer, konkurrens samt välfärd.

risktagande. Ökad reglering kan även ha en negativ effekt eftersom det blir svårare att upprätta kortsiktiga incitamentskontrakt.

Ratinginstitutens sätt att ranka och beskriva risker med finansiella instrument spelade en central roll i upptakten till finanskrisen. Joel Shapiro, University of Oxford, presenterade en studie som visar att ratinginstitut handlar olika beroende på graden av kvalitetskrav som placerare har på investeringarna. När andelen investerare med höga kvalitetskrav, exempelvis pensionsförvaltare, ökar blir det svårare att sälja finansiella instrument och då ökar incitamenten hos ratinginstitutet att ge artificiellt höga betyg.

Text: Ruben Arnbert och Joacim Tåg

IFN Stockholm Conference är en årligt återkommande vetenskaplig konferens som finansieras med stöd av Marianne och Marcus Wallenbergs Stiftelse.

Forskningsprojekt

1. Finansmarknadernas globalisering och dess effekter på svensk industristruktur

DET FINNS ETT ANTAL bestämningsfaktorer till den ökade globaliseringen. En viktig förklaring är de omfattande avregleringar av globala finansiella marknader som genomförts under de senaste årtiondena. Detta har lett till att nya ägartyper växt fram. Speciellt riskkapitalbolag som köper, omstrukturerar och återsäljer etablerade företag har blivit viktiga ägare av företag i länder som USA, England och Sverige.

Riskkapitalbolagen blir också alltmer aktiva över nationsgränserna. Ett av tio av alla förvärv som skedde över landsgränser under perioden 1998–2008 var investeringar gjorda av riskkapitalbolag. I policydebatten finns

en oro att dessa förvärv drivs framför allt av finansiella fördelar och skattefördelar, och därigenom riskerar att leda till mindre effektivt ägande av företag och lägre välfärd.

Syftet med detta projekt är att både teoretiskt och empiriskt studera drivkrafterna bakom förvärv som görs av riskkapitalbolag och hur denna typ av ägande påverkar samhället.

PROJEKTANSVARIG: JOACIM TÅG

2. Globaliseringens effekter på arbete och kapital

DETTA PROJEKT undersöker globaliseringens effekter på produktionsfaktorer kapital och arbete. Det första huvudområdet fokuserar på kapitalets ägande. Med ”den svenska ägarmodellen”, som dominerade på börsen fram till helt nyligen, avses den modell där kontrollen av företagen för det mesta var koncentrerad till en eller två ägare. Ofta, men inte alltid, har dessa ägare varit svenska familjer. Den koncentrerade kontrollen möjliggjordes genom en växande divergens mellan kontrollrättigheter (röstandelar) och utdelningsrättig-

heter (kapitalandelar) för de dominerande ägarna. Det har också varit vanligt att en familj eller en ägargrupp via investmentbolag och ask-i-ask-ägande haft ett dominerande inflytande i ett flertal företag.

Sverige är nu mitt uppe i en utveckling där den svenska ägarmodellen är på tydlig tillbakagång, för att, i varje fall delvis, ersättas av andra modeller för ägarstyrning. En viktig drivkraft bakom denna utveckling är globaliseringen av ägandet. Projektet syftar till att öka

vår förståelse för dels hur den svenska ägar- och kontrollmodellen påverkas av globaliseringen, dels undersöka vilka institutionella förändringar i regelverket som skulle kunna möjliggöra en effektiv styrning av bolag med spritt ägande.

Det andra huvudområdet i detta projekt undersöker globaliseringens arbetsmarknadseffekter. Allt fler svenska löntagare arbetar i utlandsägda företag och handelns andel av BNP stiger snabbt. Det är troligt att denna ökade internationalisering har konsekvenser för arbetstagares löner, sysselsättning och anställningstrygghet.

Detta projekt syftar till att empiriskt undersöka arbetsmarknadseffekter av ökad interna-

tionell integration. Projektet tar sin utgångspunkt i ny ekonomisk teori med heterogena företag och heterogen arbetskraft. Dessa teoretiska arbeten resulterar i ett antal olika hypoteser om internationalisering och arbetsmarknadseffekter som vi avser att undersöka empiriskt med hjälp av svenska data. Exempelvis undersöker vi löne- och sysselsättnings-effekter av ökad internationalisering för olika typer av arbetskraft och i olika typer av företag. En annan aspekt som svenska data kan ge svar på är hur globaliseringen påverkar de anställdas hälsa.

PROJEKTANSVARIGA: MAGNUS HENREKSON OCH FREDRIK HEYMAN

3. Kinas framväxt och dess effekter på svensk ekonomi

DEN EKONOMISKA KARTAN är under förändring och tyngdpunkten rör sig mot Östasien i allmänhet och Kina i synnerhet. Detta leder i sin tur till att kopplingarna mellan svensk ekonomi och utvecklingen i Asien förstärks. I synnerhet har de svensk-kinesiska relationerna ökat dramatiskt; de flesta svenska multinationella företag har i dag verksamhet i Kina; Kina är den snabbast växande marknaden för ett stort antal svenska företag och Kina är Sveriges största handelspartner i Asien. Samtidigt gör de stora skillnaderna i kultur, geografi och ekonomisk-politiska system att den generella kunskapen om Asien är förhållandevis låg i Sverige. Projektet syftar till att dels undersöka Kinas ekonomiska utveckling och dels undersöka hur denna utveckling påverkar svensk ekonomi, företag och arbetstagare.

När det gäller utvecklingen i Kina fokuserar vi på aspekter av en strukturell förskjutning bort från exportledd tillväxt till att inhemsk konsumtion får en allt större betydelse. När det gäller de direkta effekterna på svensk ekonomi studeras hur svensk export till Kina och svenska investeringar i Kina påverkar strukturen på den svenska verksamheten. Inom projektet kommer också ett delprojekt att lanseras som istället undersöker hur den starkt ökade importen från Kina påverkar svensk verksamhet.

PROJEKTANSVARIG: JOHANNA RICKNE

4. Inhemsk politik och internationella handelsavtal

I EN EKONOMISKT alltmer integrerad värld får protektionistiska tendenser i omvärlden stor inverkan på den inhemska ekonomin. Efterkrigstiden präglas av stora framgångar när det gäller att minska tullar och andra handelshinder på industrivaror. Andra sektorer präglas fortfarande av handelshinder. Framväxten av en relativt interventionistisk industripolitik i Kina har också inneburit en påfrestning på det internationella handelssystemet. Det har blivit alltmer uppenbart att inhemska regleringar kan användas för att skydda inhemsk industri på utländska företags bekostnad.

Internationella handelsavtal syftar främst till att förhindra att länder använder gränshinder, som tullar och importkvoter, i protektionistiskt syfte. Det räcker dock inte att enbart komma överens om sådana politikinstrument, eftersom även inhemska instrument som till exempel skatter och regleringar kan användas protektionistiskt. Alla handelsavtal innehåller därför även restriktioner för vad länder kan göra unilateralt med inhemska instrument.

Den centrala klausulen i detta avseende är "nationell behandling" (eng. *national treatment*) som kräver att en importerad vara inte behandlas sämre i något avseende än snarlika inhemska producerade varor. Denna princip gäller för nästan alla typer av offentliga beslut, vare sig det handlar om miljöregleringar, skatter, säkerhetsbestämmelser etc. Den konkreta utformningen och tolkningen av principen om nationell behandling kompliceras av att de inhemska instrumenten oftast används för mer legitima syften än protektionism. Det gäller därför att den utformas så att den tillåter sådana åtgärder, samtidigt som den hindrar protektionistiskt beteende.

Ett syfte med detta projekt är att bidra till förståelsen för hur principen om nationell behandling bör utformas. Ett annat är att belysa empiriskt hur inhemska politikinstrument har hanterats i tvistelösningsmekanismen i Världshandelsorganisationen (WTO).

PROJEKTANSVARIG: HENRIK HORN

5. Institutioner och organisering av produktion

ETT FLERTAL STUDIER visar att länders institutionella ramverk påverkar vilka varor som produceras mest effektivt i landet. Industrier i länder med starka rättsliga institutioner tenderar att specialisera sig på produktion av ”komplexa” varor där produktionsprocessen är beroende av välfungerande kontrakt mellan företag. Likaså har länder med välutvecklade finansiella marknader en komparativ fördel i tillverkning som kräver stora investeringar.

Företag i länder med undermåliga institutioner kan dock anpassa sin struktur på många sätt för att lyckas med produktion av komplexa eller investeringskrävande varor. Till exempel kan företag i länder där kontrakt med underleverantörer fungerar sämre, välja att istället köpa upp sina underleverantörer (”uppströms

vertikal integration”). Finansiell utveckling kan leda till att det finns flera småföretag vars produktionskedjor är integrerade i mindre utsträckning. Samtidigt kan tillgång till kredit vara viktigt för finansiering av vertikal integration.

Syftet med detta projekt är att undersöka hur pass mycket utformningen av produktionskedjor beror på länders institutionella egenskaper. Med hjälp av exportdata vill vi testa huruvida vertikalt integrerade industrier är mindre känsliga för problem med rättsväsende. Vi vill också undersöka sambandet mellan finansiell utveckling och vertikal integration.

PROJEKTANSVARIG: SHON FERGUSON

”Bakom varje företagsnamn finns en grundare och starkt drivande kraft – en entreprenör.”

MAGNUS HENREKSON
LARS PERSSON

Entreprenörskapets ekonomi

Med nationalekonomisk analys får vi värdefull kunskap om hur institutioner och regelverk påverkar den entreprenörsdrivna ekonomiska tillväxten. Det kan vara avgörande för entreprenörskapets framtida utveckling i Sverige.

DET GÅR KNAPPAST ATT GE en rättvisande bild av ett i dag rikt lands moderna ekonomiska historia utan att komma in på de branscher och företag som spelat en central roll för landets utveckling. Bakom företagsnamnen finns alltid en grundare och starkt drivande kraft – en entreprenör.

Trots detta faktum har entreprenörers roll för den ekonomiska tillväxten inte studerats i någon större utsträckning i den nationalekonomiska forskningen. Redan i slutet av 1960-talet lyftes denna brist i den traditionella analysen fram av William J. Baumol (1968, sid. 66) i det numera klassiska konstaterandet att ”the theoretical firm is entrepreneurless – the Prince of Denmark has been expunged from

the discussion of Hamlet”. Sedan dess har den företagsekonomiskt inriktade entreprenörskapsforskningen formligen exploderat men inom nationalekonomin befinner sig denna forskning fortfarande i sin linda.

Den företagsekonomiska forskningsansatsen ger värdefull information om framför allt sakförhållanden inom enskilda företag och branscher. En svaghet är dock att den genom sin fokusering på studier av enskilda företag och avsaknad av prediktiv analys inte kan studera hur olika institutioner och regelverk i allmänhet påverkar entreprenörskapet och dess effekt på näringslivets förnyelse och den ekonomiska tillväxten. Genom att använda nationalekonomiska analysmetoder, som expli-

cit belyser interaktionen mellan entreprenörer, andra aktörer, och institutionella förhållanden och regelverk, kan sådana effekter analyseras på ett systematiskt sätt.

Exempelvis kan vi studera hur framväxten av en riskkapitalmarknad påverkar de allmänna drivkrafterna att starta nya företag. Vidare är det möjligt att genom att arbeta med data för många entreprenörsföretag och en rad olika viktiga bakgrundsfaktorer för entreprenörskapet, såsom tillgång till riskkapital, erhålla mer generella insikter om hur olika institutionella faktorer påverkar entreprenörskapet. Därmed kan vi bidra med värdefull kunskap om hur olika institutioner och regelverk påverkar den entreprenörsdrivna ekonomiska tillväxten, en kunskap som kan vara av avgörande betydelse för entreprenörskapets framtida utveckling i Sverige.

Forskningsprogrammet syftar till att belysa vilka ekonomiska grundförutsättningar såsom bolagsägandeformer, skattesystem och allmänna institutioner som kan bidra till att skapa en entreprenörsdriven tillväxt. Ett viktigt mål är att göra IFN till den viktigaste forskningsbaserade källan i den svenska näringslivsorienterade samhällsdebatten i denna fråga.

Programmet möjliggör:

(i) att på institutet skapa en forskarkompetens inom dessa för svenskt näringsliv avgörande frågor;

(ii) att utveckla en unik databas med information om hur entreprenörskap påverkas av olika institutionella faktorer;

(iii) att skapa en naturlig mötesplats för experter, befattningshavare, journalister och forskare med intresse för entreprenörskapets be-

tydelse för näringslivets dynamik och den allmänna välbefinnandets utvecklingen.

Följande forskare ingår i programmet: Ola Andersson, Ola Bengtsson, Aron Berg, Carl Magnus Bjuggren, David Cesarini, Frédéric Delmar, Gunnar Du Rietz, Johan Egebark, Erika Färnstrand Damsgaard, Åsa Hansson, Andreas Haufler (University of Munich), Daniel Hedblom, Magnus Henrekson, Fredrik Heyman, Ulf Jakobsson, Dan Johansson (Örebro universitet), Martin Ljunge, Alexander Ljungqvist, Johanna Möllerström, Pehr-Johan Norbäck, Martin Olsson, Lars Persson, Tino Sanandaji, Mikael Stenkula, Roger Svensson, Joacim Tåg, Daniel Waldenström och Yves Zenou.

Programmets huvudfinansiär under året har varit Jan Wallanders och Tom Hedelius Stiftelse.

PROGRAMCHEFER: MAGNUS HENREKSON OCH LARS PERSSON

Samarbete om entreprenörskap

ARTIKLAR I INDUSTRIAL AND CORPORATE CHANGE:

Martin Andersson, Lunds universitet, och Steven Klepper, Tepper School of Business, Carnegie Mellon University, Pittsburgh, Pennsylvania: "Characteristics and Performance of New Firms and Spinoffs in Sweden".

Pontus Braunerhjelm, Entreprenörskapsforum, och Magnus Henrekson, IFN. "Entrepreneurship, Institutions, and Economic Dynamism: Lessons from a Comparison of the United States and Sweden".

Karin Edmark, IFN, och Roger Gordon, Department of Economics, University of California at San Diego, Kalifornien: "The Choice of Organizational Form by Closely-Held Firms in Sweden: Tax vs. Non-Tax Determinants".

Erika Färnstrand Damsgaard, IFN, och Marie Thursby, Georgia Institute of Technology, Atlanta, Georgia: "University Entrepreneurship and Professor Privilege".

Lars Persson, IFN, och Joshua S. Gans, Rotman School of Management, University of Toronto: "Entrepreneurial Commercialization: Choices and the Interaction between IPR and Competition Policy".

Tino Sanandaji, IFN, och Peter T. Leeson, George Mason University, Fairfax, Virginia: "Billionaires".

Per Thulin, Entreprenörskapsforum och KTH, och Enrico Moretti, University of California at Berkeley, Kalifornien: "Local Multipliers and Human Capital in the US and Sweden".

Joaquim Tåg, IFN, och Josh Lerner, Harvard Business School, Cambridge, Massachusetts: "Institutions and Venture Capital".

Thomas Åstebro, HEC, Paris, Pontus Braunerhjelm, KTH och Entreprenörskapsforum, och Anders Broström, KTH: "Does Academic Entrepreneurship Pay?".

IFN och Entreprenörskapsforum har sedan 2010 drivit ett gemensamt projekt om entreprenörskapets, innovationers och ägandets effekter på näringslivets samhälls-ekonomiska effektivitet. Projektet avslutades under året.

I FEBRUARINUMRET av den ansedda vetenskapliga tidskriften *Industrial and Corporate Change*, ingick en specialektion om entreprenörskap. Artiklarna var del i det för IFN och Entreprenörskapsforum gemensamma projekt där Magnus Henrekson och Pontus Braunerhjelm var gästredaktörer. De ledde en grupp svenska forskare som detaljstuderade spelreglerna för entreprenörskap, innovationsbaserad tillväxt samt entreprenörskapets påverkan på ekonomin i stort i Sverige och USA.

I projektet samarbetade åtta internationella toppforskare med nio disputerade svenska forskare kring frågeställningar kopplade till institutionernas utformning. Syftet med projektet var att använda nationalekonomiska analysmetoder för att studera hur olika faktorer påverkar entreprenörskap, innovationer och näringslivsdynamik, i två länder med skilda institutioner, normer och traditioner vad gäller entreprenörskap.

Projektet gav kunskap om hur olika institutioner och regelverk påverkar den entreprenörsdrivna ekonomiska tillväxten, en kunskap som kan vara av avgörande betydelse för entreprenörskapets och välförhållandets framtida utveckling i såväl Sverige som andra länder.

Forskningsprojekt

1. Ägande, samverkan och konkurrens i innovationsindustrin

EMPIRISKA STUDIER visar att etablerade företag ofta tillägnar sig nya teknologier genom uppköp av små entreprenörsföretag, som ofta är finansierade med riskkapital. Vidare observerar vi att nya företagsstrategier och nya teknologier ofta introduceras på marknaden av entreprenöriella nyinträdande företag, och att dessa nya strategier och teknologier sedan tas upp av etablerade företag. Ett exem-

pel är Ryanairs inträde på den europeiska flygmarknaden. Forskningsprojektets syfte är att öka vår förståelse av hur interaktionen mellan företag med olika typ av ägandeform sker på innovationsmarknaden och hur regelverk, såsom konkurrenslagor och företagsbeskattningssystem, påverkar denna process.

PROJEKTANSVARIG: LARS PERSSON

2. Kommersialisering av svenska patent

SVERIGE ÄR TOPPRANKAT i världen vad avser forskning och utveckling, beviljade patent och publikationer i forskningstidskrifter. Men vi har inte så många små snabbväxande teknologibaserade företag. Kommersialiseringen av detta intellektuella kapital är relativt sett mindre framgångsrik i Sverige jämfört med andra länder. Syftet med detta projekt är att empiriskt analysera kommersialiseringssprocessen av intellektuellt kapital i Sverige genom att följa patent.

Fyra forskningsfrågor analyseras:

1. Vad förklarar huruvida ett patent kommersialiseras eller inte?

2. Vad bestämmer valet av kommersialiseringssätt (sälja, licensiera eller kommersialisera i existerande eller nytt företag)?
3. Vilka faktorer påverkar utfallet av kommersialiseringen?
4. Vad avgör om ett patent förnyas eller förfaller?

Särskilt studeras betydelsen av statliga finansieringssystem och affärsänglar. En unik databas över svenska patent ägda av uppfinnare och småföretag har byggts upp för ändamålet.

PROJEKTANSVARIG: ROGER SVENSSON

3. Globaliseringen och ägarpolitiken i efterkrigstidens Sverige

I DETTA PROJEKT studeras den dramatiska omsvängningen i svensk ägarpolitik och ägarstruktur i det svenska näringslivet under efterkrigstiden. Efter andra världskriget präglades ägarpolitiken i hög grad av en socialistisk vision där det slutliga målet var ett de facto avskaffande av den privata äganderätten. Denna politik nådde vägs ände i början av 1980-talet. Sedan dess har ett stort antal svenska företag förvärvats av eller fusionerats med utländska företag. Samtidigt har också den utländska ägarandelen på den svenska börsen ökat kraftigt.

En annan viktig tendens är att det statliga ägandet ökat liksom den kontroll som utövas av statliga och/eller korporatistiska fonder över svenska börsnoterade företag. Den gamla svenska kontrollmodellen, som präglats

av att enskilda familjer har ett kontrollerande inflytande över enskilda företag, även när dessa är börsnoterade, uppehålls huvudsakligen via systemet med rösträttsdifferentiering.

Det ovan skisserade läget ger upphov till flera intressanta frågeställningar som analyseras i detta projekt: I hur stor utsträckning är en ägarmodell byggd på familjekontroll tillämplig även framdeles? Vilka effekter kan vi förvänta oss av en ökad ägarandel för staten och statliga eller korporatistiskt styrda fonder?

Kan den framväxande modellen med alltmer spritt ägande fungera utan de kraftfulla belöningsinstrument för företagsledningarna som är så vanliga i de anglosaxiska länderna?

PROJEKTANSVARIG: MAGNUS HENREKSON

4. Politik för snabbväxande företag

I DETTA PROJEKT analyseras dels de snabbväxande företagens betydelse för sysselsättning och jobbskapande, dels hur det institutionella ramverket påverkar de snabbväxande företagen.

För att analysera hur det institutionella ramverket kan förväntas påverka de snabbväxande företagen används den så kallade kompetensblocksteorin. Enligt denna teori drivs tillväxten på företagsnivå av en ständigt fortgående

process där ny kunskap upptäcks, skapas och appliceras. Kompetensblocket består av de nyckelaktörer med kompletterande kompetenser som erfordras för att generera och kommersialisera nya affärsidéer: uppfinnare, entreprenörer, industrialister, venturekapitalister, aktörer på andrahandsmarknaderna, utbildad/yrkeskunnig arbetskraft och kompetenta kunder.

PROJEKTANSVARIG: MAGNUS HENREKSON

5. Entreprenörskapets politiska ekonomi

ENTREPRENÖRSKAPETS CENTRALA betydelse för tillväxt och välståndsutveckling har på senare tid kommit att alltmer lyftas fram inom forskningen. Ofta har det tagits för givet att ökad entreprenörsaktivitet har en positiv effekt på tillväxt och jobbskapande.

Utgångspunkten i detta projekt är att entreprenörer inte per automatik bidrar positivt till samhällsekonomin. Istället utgår vi från premissen att huruvida bidraget är positivt beror på de institutionella betingelserna i ekonomin, vilka bestämmer vad som också har kallats ”den samhälleliga belöningsstrukturen” vad gäller entreprenörskap. Entreprenörer analyseras som ekonomiska agenter vilka hela tiden söker efter en avkastning (*economic rent*) som överstiger den riskjusterade räntan i ekonomin. Huvudsyftet med projektet är att analysera hur graden av entreprenörsaktivitet, och till vilka verksamheter denna kanaliseras, bestäms av centrala institutioner i ekonomin.

PROJEKTANSVARIG: MAGNUS HENREKSON

6. Realekonomiska effekter av riskkapital

RISKKAPITALBRANSCHEN HAR under senare år vuxit snabbt och utgör i dag en viktig del av såväl svenskt som internationellt näringsliv. Enligt Svenska Riskkapitalföreningen (SVCA) uppgick riskkapitalbolagens investeringar i Sverige år 2012 till cirka 0,6 procent av BNP. Sveriges riskkapitalbransch är därmed ledande i Europa.

I dag arbetar närmare 200 000 svenskar i något av de drygt 800 företag som ägs av riskkapitalister.

Syftet med detta projekt är att studera branschens funktionssätt och dess samhällsekonomiska effekter, exempelvis på jobbskapande, forskning och utveckling samt produktivitet. Inom ramen för detta projekt bygger vi också en unik databas med över 450 riskkapitalutköp som sammankopplas med detaljerad boksluts- och ägarinformation över juridiska personer i Sverige.

PROJEKTANSVARIG: LARS PERSSON

7. Kontextens betydelse för tillväxtorienterat entreprenörskap i Sverige och Europa

En modern ekonomis tillväxt beror på dess förmåga att skapa ny kunskap och att använda denna i kommersiella syften. Entreprenörskap i form av nyföretagande spelar här en viktig roll. Modern forskning visar att nya företag ofta använder sig av ny kunskap för att kunna konkurrera med etablerade företag. Dessa företag är därför viktiga för ekonomisk tillväxt och dynamik. Dock är inte alla nya företag lika viktiga. Endast de företag som växer kraftigt, använder ny kunskap och slår ut obsoleta företag har en sådan påverkan.

Syftet med detta forskningsprojekt är att kunna förstå vad som leder till att denna typ av snabbväxande företag skapas och kan utvecklas och hur dessa företag kan påverka tillväxten regionalt och nationellt.

PROJEKTANSVARIG: FRÉDÉRIC DELMAR

8. Entreprenöriella innovationer och konkurrenspolitik

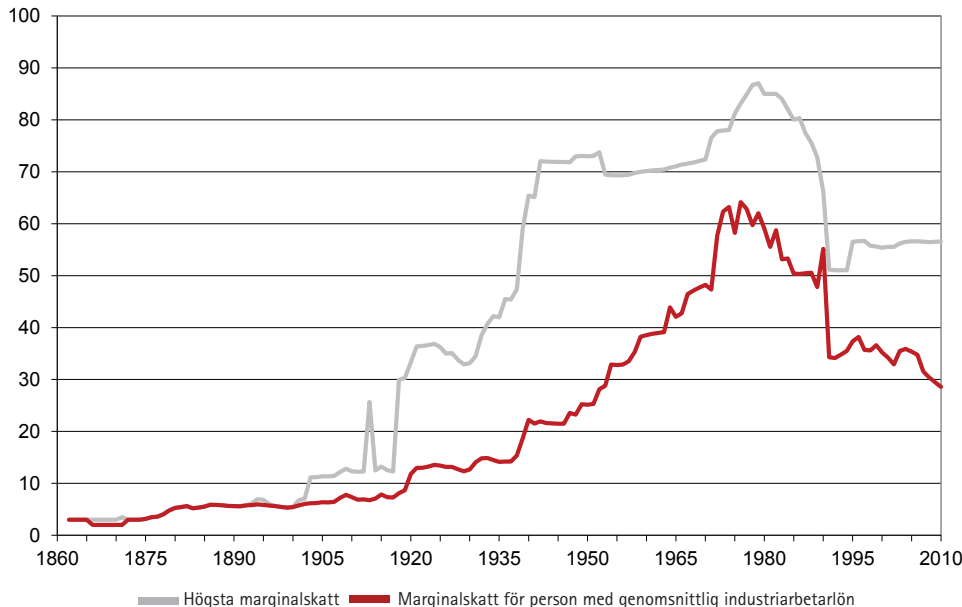
FÖRHÅLLANDET MELLAN entreprenörer och etablerade företag inom innovationsindustrin är komplext. Tidigt i innovationsprocessen konkurrerar entreprenörer med stora etablerade företag inom forskning och utveckling (FoU). Senare i innovationsprocessen går entreprenörsföretagen antingen själva in på produktmarknaden eller så blir de attraktiva uppköpskandidater som etablerade företag konkurrerar om att överta. Kunskapen om hur konkurrenslagar påverkar effektiviteten på denna typ av marknader är dock begränsad. I synnerhet gäller att konkurrenslagarna inte endast påverkar intensiteten i konkurrensen mellan de etablerade företagen, utan också mellan de etablerade företagen och entreprenörerna. Dessutom påverkar konkurrenslagarna värdet

av att använda innovationer både för etablerade företag och entreprenörer. En ökad förståelse för dessa effekter torde därför vara av stort värde för utformningen och tillämpningen av konkurrenslagarna i FoU-intensiva branscher.

Syftet med detta projekt är att såväl teoretiskt som empiriskt studera hur utformningen och tillämpningen av konkurrenslagar påverkar effektiviteten och välfärden på marknader där etablerade företag möter konkurrens från entreprenörsföretag.

PROJEKTANSVARIG: LARS PERSSON

9. Det svenska skattesystemet i ett historiskt och entreprenöriellt perspektiv

”För första gången har hela det svenska skattesystemet kartlagts systematiskt från 1862 och fram till i dag. Det är ett oerhört omfattande arbete som pågått under fyra år med ett antal forskare involverade.”

FIL.DR MIKAEL STENKULA

Figuren visar hur marginalskatten har utvecklats för en person med en genomsnittlig industriarbetarlön och hur hög den högsta marginalskatten varit över tiden. Som framgår av figuren har marginalskatten stigit markant från periodens början och fram till början av 1980-talet medan en påtaglig nedgång skett mot slutet av perioden.

SKATTESYSTEMET I ETT LAND har alltid varit föremål för debatt och analys av såväl lek-män som politiker och ekonomer. Skattestrukturen i en ekonomi kan vara avgörande för hur näringslivet utvecklas, vilket i sin tur påverkar ett lands sysselsättning, tillväxt och välfärd. Skatterna i Sverige upptar en väsentlig del av vår vardag. Även om skattenivån har sjunkit något under senare tid är den fortfarande bland de absolut högsta i världen.

Det höga aggregerade skattetrycket i Sverige innebär att skatter många gånger påverkar ekonomiska beslut som fattas av individer och företag. Samtidigt har det svenska skattesystemet och dess struktur varit föremål för omvandling och kraftiga förändringar. Skatte-

strukturen och dess påverkan på näringslivet var exempelvis helt annorlunda för 100 år sedan.

Syftet med detta projekt är att beskriva och analysera det svenska skattesystemets utveckling från mitten av 1800-talet och fram till i dag.

I projektet kartläggs skattesystemets utformning och utveckling i ett långsiktigt perspektiv. Dessutom analyseras skattesystemets funktion och hur denna påverkat ekonomin i allmänhet och näringslivets struktur, utveckling och organisering i synnerhet.

PROJEKTANSVARIG: MIKAEL STENKULA

10. Svensk inkomst- och förmögenhetsfördelning och mobilitet

KUNSKAP OM KOPPLINGARNA mellan generationer med avseende på inkomster och förmögenheter är av yttersta vikt för centrala samhällsvetenskapliga frågor. I detta projekt studeras intergenerationell mobilitet i inkomster och förmögenheter i Sverige från början av 1900-talet till i dag. Projektet består av att skapa nya databaser över förmögenheter och arv, och utifrån dessa studera såväl frågor av allmän karaktär som en rad Sverigespecifika frågor rörande

inkomst och förmögenhetsfördelning från välfärdstatens uppbyggnad, via dess expansionsfas fram till i dag.

PROJEKTANSVARIG: DANIEL WALDENSTRÖM

11. Entreprenöriella innovationer och private equity-utköp: skatter och ägareffektivitet

NY FORSKNING VISAR att etablerade företag i allt större grad använder uppköp av och samarbeten med små innovativa företag för att få tillgång till ny kunskap och nya teknologier. Ofta finansieras dessa företag i ett initialt skede av riskkapital. Forskning visar även att private equity-utköp, ofta med kraftig belåning, får en allt större betydelse i näringslivets omstruktureringsprocess. Detta sker genom att private equity-fonder identifierar och köper ut företag och sedan strukturerar om och säljer företagen vidare.

Det övergripande syftet med detta forskningsprojekt är att bidra till ökad kunskap om interaktionen mellan aktörer med olika ägarformer i innovations- och omstruktureringsprocessen samt hur olika institutioner påverkar effektiviteten i denna process. Initialt fokuserar vi på två delområden: 1) entreprenöriella innovationer och beskattning, och 2) ägareffektivitet och beskattning.

PROJEKTANSVARIG: LARS PERSSON

I policydebatten diskuteras alltmer betydelsen av olika slags ägare i strukturuomvandlingsprocessen samt hur ägandet påverkas av skattesystem och finansiella marknader.

12. Konkurrens och risktagande: en experimentell ansats

I DAGENS INTEGRERADE samhälle finns en social riskkomponent i många beslut, i allt från omkörningar i trafiken till sjukskrivning vid förkylning.

Det är känt från såväl teoretisk som empirisk forskning att olika sociala normer spelar roll i olika ekonomiska beslut. Även om traditionell ekonomisk teori inte säger att en beslutsfattare nödvändigtvis tar hänsyn till utfallet för andra, så pekar ny ekonomisk forskning mot att hänsyn tas. Det är därför sannolikt att sociala hänsynstaganden motverkar onödigt "socialt" risktagande.

Samtidigt visar erfarenheten (exempelvis i samband med finanskrisen) att stora risker tas på andras bekostnad i konkurrenssituatio-

ner och att det tycks finnas olika åsikter om vad som är en acceptabel nivå på det "sociala" risktagandet.

Dessa områden är tämligen outforskade och de experimentella metoder och beteendeteorier som utvecklats på senare år inom nationalekonomin ger goda möjligheter att undersöka dessa mekanismer på ett bättre sätt. Ett av de delprojekt som ingår är "Representativt risktagande och konkurrens". I detta avser vi att studera hur olika konkurrenssituationer påverkar graden av risktagande när en agents handlingar påverkar vilken risk en investerare utsätts för.

PROJEKTANSVARIG: OLA ANDERSSON

13. Kvinnors entreprenörskap

I DE FLESTA LÄNDER är andelen män som är egenföretagare högre än andelen kvinnor. Denna könsskillnad är viktig att studera, dels från ett jämlikhetsperspektiv, dels från ett perspektiv där samhället vill uppmuntra lämpliga individer att starta företag.

I det här projektet undersöker vi könsskillnader i entreprenörskap i Sverige genom att använda den unika databas med detaljerade data som finns om svenska tvillingar. Vi visar att könsgapet i entreprenörskap är större än könsgapet i egenföretagande, samt att könsgapet i entreprenörskap delvis kan förklaras av könsskillnader i personlighet och psykologi. Bland

annat ser vi att kvinnor har en mer negativ attityd till kalkylerbar risk. Å andra sidan ser vi att kvinnor är mer positiva till icke-kalkylerbar osäkerhet, en viktig egenskap för entreprenörer. Vår utgångspunkt är att det finns andra viktiga faktorer än personlighet och psykologi som bidrar till könsgapet i entreprenörskap. Denna slutsats förändras inte efter att vi i studien kontrollerar för utbildning och familjesituation.

PROJEKTANSVARIGA: OLA BENGSSON OCH TINO SANANDAJI

14. Entreprenörskap, skatter och den offentliga sektorns ekonomi

FÖR ATT ANALYSERA entreprenörskap måste fenomenet först definieras och mätas.

Tidigare forskning har förlitat sig på egenföretagande för att kvantifiera entreprenörskap. Men de allra flesta egenföretagare är vare sig innovativa eller tillväxtorienterade. Det rör sig istället om exempelvis rörmokare, taxiförare, tandläkare och konsulter, vilka skiljer sig markant från entreprenörer.

I det här projektet jämför vi länder, geografiska regioner samt företag ur egenföretagar- och entreprenörskapsperspektiv. Vår studie visar att regioner och företag med hög andel egenföretagare tenderar att ha lägre entreprenör-

skap. De mått på innovativt entreprenörskap som vi konstruerat påverkas mer tydligt negativt av skatter, regleringar och svaga institutioner än egenföretagande. Vi utgår från 12 forskningsfrågor där egenföretagande som mått på entreprenörskap leder till vilseledande resultat.

PROJEKTANSVARIG: TINO SANANDAJI

15. Optioner, beskattning och entreprenöriellt företagande

I USA HAR OPTIONSINSTRUMENTET fått en avgörande betydelse i den entreprenöriella sektorn. Hur kan det komma sig att optioner används avsevärt mindre och tycks fungera sämre i Sverige, ett land som numera också har betydande nyföretagande och riskkapital? Kan skatteregler reformeras så att optionsinstrumentets fördelar kan utnyttjas även här?

Det är inte bara USA och Sverige som skiljer sig åt när det gäller graden av (externt) venture capital till innovationsbolag. Även i många andra länder, särskilt i Europa, har venture capital-marknaden utvecklats svagt. Hur kan detta förklaras?

För att kunna besvara dessa frågor avser vi att undersöka och förklara (i) hur entreprenöriella företag byggs upp; (ii) varför optioner kan vara ett effektivt sätt att belöna nyckelmedarbetare – i synnerhet de som tar entreprenöriella beslut; (iii) hur optioner bör behandlas skattemässigt;

samt (iv) betydelsen av kontraktsmässig flexibilitet för de institutionella placerarna.

Vi avser framför allt att analysera optioners användning i växande entreprenöriella bolag, inte i börsnoterade företag med spritt ägande.

Vår huvudhypotes är att skillnader mellan användningen av optioner för att skapa effektiva avtal mellan entreprenörer och nyckelmedarbetare å ena sidan och externa finansörer å andra sidan är att söka i skattesystemets utformning. Vi kommer därför först att i detalj söka identifiera avgörande skillnader i de svenska och amerikanska skattereglerna i detta avseende och sedan på en något mindre detaljerad nivå göra detta för ett så brett urval av länder som möjligt.

PROJEKTANSVARIG: MAGNUS HENREKSON

Tjänstesektorns ekonomi

Ett vitalt näringsliv är i ständig utveckling. Industrieföretagen "tjänstefieras" genom att knyta ihop varor och tjänster. Tjänsteföretagen "industrialiseras" genom att standardisera processer i syfte att nå högre produktionsvolymmer. Programmet består av flera delprojekt, bland annat om privatiseringens effekter.

"För många ungdomar och invandrare fungerar tjänstesektorn som en inkörsport till arbetslivet."

HENRIK JORDAHL

I DAG FINNS ÅTTA av tio jobb i tjänstesektorn. Det senaste decenniet är det de privata tjänstebanserna – inte minst de kunskapsintensiva företagen – som har uppvisat en växande sysselsättning. Även tjänsteexporten växer och utgör i dag en tredjedel av den totala exporten.

De skattefinansierade välfärdstjänsterna – sjukvård, utbildning och omsorg – har debatterats flitigt. Tillsammans med SNS har IFN startat ett projekt om hur det svenska systemet för produktion av välfärdstjänster kan förbättras. Projektet innehåller forskning som bedrivs på IFN men som även läggs ut på utomstående forskare. Populärvetenskap och offentliga seminarier publiceras och anordnas av SNS.

Minimilöner är särskilt relevanta för tjänstesektorn eftersom de är bindande i flera tjänsteyrken. Forskningsprojektet rymmer en kartläggning av minimilönernas nivåer och grad av differentiering i ett antal avtalsområden och en undersökning av minimilönernas effekter på sysselsättning och andra utfall på arbetsmarknaden.

För många ungdomar och invandrare fungerar tjänstesektorn som en inkörsport till arbetslivet. Samtidigt har ett restriktivt anställningsskydd visat sig försvaga dessa gruppers ställning på arbetsmarknaden. Programmet

innehåller både översikter av forskning om anställningsskyddets effekter och mer tillämpad forskning om de svenska LAS-reglerna.

Inom handeln finns flera företag där både minimilöner och anställningsskydd har en relativt stor betydelse. Forskningen inom ett programområde är inriktad mot marknadsstruktur och produktivitet inom svensk handel.

Slutligen finns forskning om betydelsen av personliga egenskaper och humankapital för ekonomiska utfall. Stresstålighet, självdisciplin och social förmåga tillhör de egenskaper som värderas i många tjänsteyrken.

Programmet består av flera forskningsprojekt, i vilka bland andra Fredrik Andersson, Ola Andersson, Jannis Angelis, Andreas Bergh, Karin Edmark, Fredrik Heyman, Per Hjertstrand, Henrik Jordahl, Erik Lindqvist, Florin Maican, Pehr-Johan Norbäck, Matilda Orth, Gabriel H. Sahlgren, Per Skedinger och Richard Öhrvall deltar.

Programmets huvudfinansiärer är Almega, Jan Wallanders och Tom Hedelius Stiftelse och Stiftelsen Millennium.

PROGRAMCHEF: HENRIK JORDAHL

Stor undersökning ger bättre äldreomsorg

DET HÄR ÄR INTE ENKELT och har aldrig tidigare gjorts inom svensk nationalekonomisk forskning, förklarar Henrik Jordahl om den ambitiösa intervjuundersökning som IFN genomfört under 2013 – inom ramen för forskningsprogrammet Tjänstesektorns ekonomi och i samarbete med SNS. Det handlar om intervjuer med verksamhetsansvariga på äldreboenden, både kommunala och privata. Vi får unik kunskap om hur styrning och ledning bedrivs, förklarar han. Kunskaper som kan användas för att förbättra deras verksamhet. Med start 2014 kommer även skolan och sjukvården att undersökas.

– Tidigare studier av andra branscher visar att företag med god styrning och ledning (enligt det mått som undersökningen bygger på) har högre lönsamhet och produktivitet samt växer snabbare än mindre välskötta företag, menar Henrik Jordahl.

Det finns cirka 2 300 äldreboenden i Sverige. Av dessa drivs drygt 300 i privat regi, övriga är kommunala. Samtliga har tillfrågats om att delta i undersökningen och närmare 500 har intervjuats per telefon under cirka en timmes tid. I dessa telefonsamtal med verksamhetschefer har frågor ställts om bland annat målformulering och kommunikation, personaladministration och befodringsförfaranden.

–Vi letar efter verktyg som kan ge bra drift inom äldreboenden, förklarar forskaren Jannis Angelis som koordinerar intervjuundersökningarna.

Han säger att vad forskarna kommer fram till kan hjälpa cheferna inom äldreomsorgen att göra rätt saker bättre, att bli mer effektiva och produktiva. Något som kan komma de boende till del i form av omprioriteringar och besparingar som möjliggör exempelvis satsningar på eftersatta områden.

Än så länge har data samlats in och forskarna är bara i början av att bearbeta dessa. En första rapport kommer under våren 2014. Men finns det redan i dag någon slutsats att redovisa?

– Vi kan se att äldreboenden inom både privat och kommunal regi uppvisar fullt spektrum inom alla måtenheter. Det vill säga att det finns bättre och sämre boenden inom både privat och kommunal regi. Avgörande blir därför att förstå exakta förhållanden och underliggande faktorer i det enskilda fallet för att dra korrekta slutsatser, säger Jannis Angelis.

Mikael Johansson är en av de sju personer som per telefon har intervjuat verksamhetschefer på äldreboenden. Han säger att samtalen varit spännande och att han lärt sig en hel del. Själv har han sedan sommaren 2013 en masterexamen i Industrial Management från KTH.

– Det är mest kommunala verksamhetschefer som jag har talat med. De flesta är kvinnor som avancerat från annan offentlig tjänst till att bli chefer för ett äldreboende.

– Något som förvånat mig är den stora spridningen av kunskap om verksamhetsstyrning. Allt från mycket bra till mycket dålig. Och spridningen finns både inom privat och kommunal verksamhet.

Han säger att de äldreboenden där styrning och ledning fungerar bra drivs mer som företag – oberoende av om de är privata eller kommunala. Det märks snabbt att där har cheferna kontroll över utgifter och inkomster och vad som påverkar budgeten.

I ett andra steg planerar forskarna att koppla skillnader i lednings- och styrningskvalitet till äldreomsorgens kostnader och kvalitet. Både objektiva mått som personaltäthet eller resultatmått och subjektiva kvalitetsmått från brukarundersökningar kommer att användas.

– I förlängningen kan denna forskning bidra till att formerna för konkurrensutsättning, upphandling och valfrihet utformas för att stimulera hög lednings- och styrningskvalitet, anser Henrik Jordahl.

Professor John Van Reenen vid London School of Economics var en av de nationalekonomer som först började använda intervjuer för att studera styrning och ledning samt hur de påverkar företagets produktivitet.

Tanken är att intervjuerna ställer ett antal öppna frågor om bland annat förbättringsarbete, kontroll, målformulering, kommunikation samt anställnings- och befordringsförfaranden. Intervjuerna genomförs per telefon. Den intervjuade kommer från mitten av hierarkin, eftersom denna grupp vet vad som händer på golvet och har en inblick i företagets ledning.

Hittills har Van Reenens forskargrupp samlat in information om 8 000 företag i 20 länder. Man har i första hand fokuserat på medelstora tillverkningsföretag. Men data tillförs ständigt och nya intervjuer genomförs bland annat i olika afrikanska länder och i fler branscher.

Uppgifterna är tillgängliga på <http://worldmanagementsurvey.org/>.

Forskningsprojekt

1. Från välfärdsstat till välfärdssamhälle

TILLSAMMANS MED SNS (Studieförbundet Näringsliv och Samhälle) driver IFN ett projekt om hur det svenska systemet för produktion av välfärdstjänster kan förbättras. Projektet innehåller forskning som bedrivs på IFN och som även läggs ut på utomstående forskare. Populärvetenskap och offentliga seminarier ingår också i projektet. Dessa publiceras respektive anordnas av SNS.

Detta forskningsprogram sätter fokus på den genomgripande omvandling i produktionen av välfärdstjänster som skett i Sverige sedan slutet av 1980-talet. Konkurrens har införts på en rad olika välfärdsområden och privata aktörer har kompletterat den offentliga sektorn som utförare. Syftet med programmet är att bidra med forskningsbaserade förslag om hur det svenska systemet för produktion av välfärdstjänster kan förbättras. Projektets studier

kommer huvudsakligen att behandla styrning och kvalitetskontroll av välfärdstjänster (ersättningssystem, management, marknadynamik och kvalitetsmått) samt bidra med en bakgrundsbeskrivning till och förklaring av hur konkurrensutsättning och privatisering har gått till i kommuner och landsting. Projektet finansieras med anslag från medlemmar i dess referensgrupp, från forskningsstiftelser och från enskilda bidragsgivare. Därutöver stöds forskningen om skattefinansierade tjänster av ett anslag från Jan Wallanders och Tom Hedelius Stiftelse.

PROJEKTANSVARIGA: HENRIK JORDAHL OCH ILINCA BENSON (SNS)

2. Effekter av skolval

VI UNDERSÖKER HUR ELEVERNAs möjlighet att välja mellan olika kommunala skolor påverkat elevernas resultat. Leder skolval och konkurrens till bättre resultat genom att eleverna hittar rätt skola, att alla skolor blir bättre och alla lär sig mer? Eller finns det även de som förlorar på ökad valfrihet?

Sedan början av 1990-talet har elever och föräldrar kunnat välja mellan olika kommunala skolor och friskolor. Enligt tidigare forskning har konkurrensen från friskolorna lett till bättre resultat för alla elever. Effekterna av att välja

mellan kommunala skolor har inte undersökts i samma utsträckning, trots att denna reform kan ha haft nog så stora effekter som friskole-reformen.

PROJEKTANSVARIG: KARIN EDMARK

3. Anställningsskydd

PROJEKTET STUDERAR vilka effekter lagstiftningen om anställningsskydd har – i Sverige och i andra länder.

Under de senaste åren har den empiriska forskningen om anställningsskyddet vuxit explosionsartat. Ett första syfte i projektet är därför att kartlägga och kritiskt diskutera den omfattande internationella forskningen på området och att identifiera kunskapsluckor. Ett andra syfte är att undersöka vilka effekter anställningsskyddet har för den svenska arbetsmarknadens funktionssätt och för svenska multinationella företags verksamhet i andra länder. Här finns möjlighet att utnyttja reformer av LAS för att identifiera effekter på sysselsättningsflöden av förändrade regler för uppsägningstider för olika

grupper på den svenska arbetsmarknaden. En ytterligare möjlighet är att studera vilken betydelse skillnader i anställningsskyddets styrka, mellan olika länder och över tiden, har för sysselsättningen i svenska multinationella företag verksamma utomlands. Av särskilt intresse är att jämföra jobbdynamiken i samma företag verksamma i Sverige och Finland. Finland har ett svagare skydd för tillsvidareanställda än Sverige, bland annat saknas lagreglerade turordningsregler.

PROJEKTANSVARIG: PER SKEDINGER

4. Minimilöner i Sverige

SYFTET MED DETTA projekt är att kartlägga minimilönernas nivåer och grad av differentiering på ett antal avtalsområden i Sverige. Dessutom undersöks vilka effekter minimilönerna har på sysselsättning och andra viktiga utfall på arbetsmarknaden.

Med anledning av Lavaldomen och ett ökat inflöde av utstationerad arbetskraft på den svenska arbetsmarknaden har de svenska minimilönernas utformning debatterats flitigt under senare år. Under 2009 initierades ett projekt om minimilöner i den svenska detaljhandeln. I projektet studeras minimilönernas effekter på sysselsättning och arbetstimmar under perioden 2001–2005. Detaljhandeln är av särskilt intresse att studera eftersom man både haft stora minimilöneökningar under perioden och har många anställda som berörs av förändrade

minimilöner. Eftersom deltidsarbete är vanligt är det också möjligt att anpassningar sker via förändrade arbetstimmar per anställd och inte bara via förändrat antal anställda.

Sverige har haft ett stort inflöde av flyktingar under de senaste decennierna och många i denna grupp har svårigheter att etablera sig på arbetsmarknaden. Under 2012 initierades ett projekt (tillsammans med Per Lundborg, Stockholms universitet) med syfte att undersöka hur minimilöner påverkar arbetslöshet och andra arbetsmarknadsutfall bland flyktingar i Sverige under perioden 1998–2007. Genom en särskild enkätundersökning kommer även frågan om hur arbetsgivare ser på anställning av flyktingar till minimilöner att belysas.

PROJEKTANSVARIG: PER SKEDINGER

5. Produktivetsdynamik och etablering av ”big-box”-butiker i detaljhandeln

I PROJEKTET MÄTS produktivitet i detaljhandeln och analyseras de lokala marknadseffekterna av nyetableringar av så kallade big-box-butiker.

Nyetablering av stora big-box-butiker tillsammans med en kraftig minskning av totala antalet butiker är en utmärkande trend i detaljhandeln. Det mest kända exemplet är expansionen av Wal-Mart som bland annat har visat sig leda till lägre priser och utslagning av små butiker i USA, den så kallade Wal-Mart-effekten. Om än i mindre skala och med en mer restriktiv reglering av nya butiker följer detaljhandeln i Europa samma trend. Det finns ännu bara begränsad forskning om hur produktivitet kan mätas i handeln och vilken roll big-box-butiker och reglering av nya butiker haft för dess utveckling.

I detta projekt används nyligen framtagna modeller och ekonometriska metoder för att

på butiks nivå mäta produktivitet i detaljhandeln. Vidare analyseras hur etablering av big-box-butiker och reglering av nya butiker påverkar utslagning och fördelning av produktivitet bland kvarvarande butiker på lokala marknader. Den empiriska tillämpningen bygger på detaljerade data över alla dagligvarubutiker i Sverige.

Projektet belyser framför allt betydelsen av att ta hänsyn till marknadsmakt och strategisk interaktion mellan butiker på lokala marknader för att få fram ett korrekt produktivetsmått. Dessutom analyseras och jämförs olika modelleringsalternativ givet typiska data som finns tillgängliga för att studera produktivitet och lokal konkurrens i detaljhandeln.

PROJEKTANSVARIGA: MATILDA ORTH OCH FLORIN MAICAN

6. Strategisk positionering i dagligvaruhandeln

FORSKNINGSPROJEKTET HAR som övergripande syfte att göra en dynamisk analys av efterfrågan och marknadsstruktur i svensk dagligvaruhandel.

En stor del av de investeringar som görs i dagligvaruhandeln är ämnade att öka differentieringen butiker emellan vad gäller storlek, geografiskt läge, service etc. Tillsammans med stora butiker i tätorternas utkanter finns i dag en trend mot att utveckla mindre butiksformat som ligger geografiskt nära konsumenten. Det övergripande syftet med detta forskningsprojekt är att göra en dynamisk analys av efterfrågan och marknadsstruktur i svensk dagligvaruhandel. Projektet består av två delar. Den första delen handlar om en ingående analys av konsumenternas val och värdering av olika butiksformat utifrån ett geografiskt perspektiv.

Den andra delen behandlar företagsstrategier och kostnader för att etablera, omfördela och ta bort butiker från lokala marknader. En unik

kombination av databaser som täcker alla dagligvarubutiker i Sverige under perioden 2001–2010 kommer att användas.

Forskningsprojektet bidrar till den internationella forskningsfronten genom att vi använder modeller baserade på ekonomisk teori i kombination med nyutvecklade statistiska metoder för att analysera strategisk interaktion mellan företag på lokala marknader. Ett centralt bidrag är att vi simulerar utvecklingen av dagligvarumarknaden till följd av ett antal hypotetiska förändringar. Vi utvärderar till exempel effekter av att ändra antalet butiksformat på lokala marknader och simulerar hur företagets vinster påverkas av höjda kostnader för exempelvis mark och byggnader.

PROJEKTANSVARIGA: MATILDA ORTH OCH FLORIN MAICAN

7. Personlighetens betydelse för utfall på arbetsmarknaden

I DET HÄR PROJEKTET använder vi svenska data från den militära mönstringen för att studera personlighetens betydelse för lön, inkomst och arbetslöshet.

I jobbbannonser betonas ofta personliga egenskaper som stresstålighet, självdisciplin och social förmåga. De empiriska beläggen för att andra personliga egenskaper än intelligens påverkar utfallet på arbetsmarknaden är dock förvånansvärt svaga. En möjlig orsak till detta är att de flesta studier av personlighet och

utfall på arbetsmarknaden använder personlighetsmått som bygger på enkätsvar. I projektet använder vi ett mått på personlighet från den militära mönstringen i Sverige. Måttet avser att beskriva de mönstrandets förmåga att klara av de psykologiska påfrestningarna vid militärtjänst och bedöms av en psykolog efter en personlig intervju. Måttet kan även förväntas fånga personliga egenskaper som är viktiga på den civila arbetsmarknaden.

PROJEKTANSVARIG: ERIK LINDQVIST

8. Det kunskapsrika företagens framväxt

OFTA BETONAS DEN CENTRALA roll medarbetarnas kunskaper – s.k. humankapital – spelar för företagets produktivitet. I detta projekt studeras fördelningen av humankapital mellan olika företag över tid.

I många länder, däribland Sverige, har lönespridningen ökat trendmässigt under en följd av år. En viktig fråga att besvara är i vilken grad detta fenomen beror på att arbetskraft med stort humankapital i allt högre grad koncentreras till vissa företag och i vilken grad det beror på att produktivitetsskillnaderna mellan före-

tag ökat av andra skäl. Vår förhoppning är att projektet kan bidra till en ökad förståelse för drivkrafterna bakom de förändringar i lönefördelningen som kunnat observeras de senaste 20 åren. Dessa insikter kommer även att kunna öka förståelsen för krafterna bakom produktivitet utvecklingen mer generellt.

PROJEKTANSVARIG: JONAS VLACHOS

9. Beskattning och sysselsättning i tjänstesektorn

SYFTET MED DETTA projekt är att undersöka effekterna av skatter, närmare bestämt arbetsgivaravgifter, på sysselsättning i tjänstesektorn. Ekonomisk teori pekar på motverkande effekter av förändrade arbetsgivaravgifter. En sänkning av sådana avgifter stimulerar efterfrågan på arbetskraft på kort sikt, men på längre sikt kan lönerna drivas upp när dessa omförhandlas, vilket minskar sysselsättningen.

I projektet undersöks effekter på antalet anställda, antalet arbetstimmar och löner av de sänkta arbetsgivaravgifterna för ungdomar under perioden 2007–2011 i en specifik sektor, nämligen detaljhandeln.

Projektet kan bidra till mer kunskap i främst två avseenden. För det första finns det möjlighet att undersöka effekter av sänkta ar-

betsgivaravgifter på variabler som studerats i mycket liten utsträckning eller inte alls i forskningslitteraturen, nämligen egentliga löner (istället för lönesummor per anställd) och arbetstimmar. För det andra är studien fokuserad på ungdomar, vilket är en grupp som hittills endast ett fåtal studier beaktat.

PROJEKTANSVARIG: PER SKEDINGER

Elmarknadens ekonomi

En kostnadseffektiv och miljövänlig elförsörjning på en avreglerad elmarknad förutsätter en välfungerande marknad för elproduktion, där även företagens långsiktiga investeringsincitament beaktas. Att konkurrensutsätta produktionen är dock inte tillräckligt. Elnätet måste ha tillräcklig kapacitet för att frakta el från producenter till konsumenter.

”Den nordiska elmarknaden kan karakteriseras som en marknad med reglerad konkurrens.”

THOMAS TANGERÅS

EL KAN INTE LAGRAS. Konsumtionen och produktionen måste därför balanseras mycket noga för att undvika störningar i nätet och därmed elavbrott. Eftersom kostnaden för att bygga konkurrerande elnät anses för hög, är denna del av marknaden reglerad. Den nordiska elmarknaden kan därför karakteriseras som en marknad med reglerad konkurrens.

Avregleringen har inte skett utan motstånd. Många har ifrågasatt om konkurrens på elmarknaden överhuvudtaget kan fungera. Ett problem är att ett fåtal företag står för den största delen av produktionen på den nordiska elmarknaden, och att det är svårt för utomstående att ta sig in på marknaden.

För att förstå elmarknaden är det viktigt att undersöka konkurrensförhållanden på marknaden för elproduktion och studera ändamålsenlig reglering av elnäten. Elmarknadsprogrammet bedriver forskning inom båda dessa områden. Syftet med programmet är att utifrån vedertagen nationalekonomisk teori och

ur ett samhällsekonomiskt perspektiv studera elförsörjningens organisering, funktionssätt och reglering.

Programmet är samfinansierat av Energimyndigheten, de tre stora producenterna på den svenska elmarknaden – Vattenfall, Fortum och E.ON – samt Svenska Kraftnät som är systemoperatör och svarar för driften av stamnätet.

Följande forskare medverkar i programmet: Sara Fogelberg, Sven-Olof Fridolfsson, Pär Holmberg, Ewa Lazarczyk, Erik Lundin, Johannes Mauritzen och Thomas Tangerås.

PROGRAMCHEF: THOMAS TANGERÅS

Ny bok: Energimarknaden, ägandet och klimatet

Thomas Tangerås, IFN, talar på det SNS-seminarium där rapporten *Energimarknaden, ägandet och klimatet* presenterades.

SNS-RAPPORTEN *Energimarknaden, ägandet och klimatet* presenterades i augusti 2013. En av författarna är Thomas Tangerås, IFN.

I boken belyses bland annat hur ägandet påverkar bolagens drivkrafter att utnyttja marknadsmakt, att investera i kvalitetsförbättringar och att utvidga verksamheten. I rapporten diskuteras värdet av kommunala

extrasatsningar på miljöområdet. Särskilt utvärderas om satsningar på fjärrvärmeverk varit lönsamma från miljösynpunkt.

Rapporten är samförfattad av Tommy Lundgren, Umeå universitet, Jesper Stage, Mittuniversitetet i Sundsvall, och Thomas Tangerås under medverkan av Björn Carlén, Statens väg- och transportforskningsinstitut.

Forskningsprojekt

1. Ineffektivt stöd till vindkraft leder till högre balanskostnader

MED DANSKA DATA för perioden 2010–2012 visas i detta projekt att producenter med ett underskott på vindkraft försökte kompensera detta genom att öka handeln på den kortsiktiga marknaden, Elbas, men att överskott ledde till minskad handel. En trolig förklaring är statliga subventioner som gav ägarna försvagade incitament att använda sig av den kortsiktiga

marknaden för att kompensera överskottsproduktion. Istället var systemoperatören tvungen att balansera detta. Problemet försvann emellertid när subventionen fasades ut 2013.

PROJEKTANSVARIG: JOHANNES MAURITZEN

2. Vägen till effektivare investeringar i kärnkraft

SVENSK KÄRNKRAFT svarar i dag för drygt 40 procent av den svenska elproduktionen. Men befintliga reaktorer kommer att utvecklas inom överskådlig framtid. Riksdagen har samtidigt beslutat att nya reaktorer får byggas som ersättning för de uttjänta reaktorerna. Men hur får man till stånd effektiva investeringar i ny kärnkraft och vem bör i så fall driva de nya kärnkraftverken? I det här projektet undersöks utmaningar i samband med kärnkraftsinvesteringar och föreslås att rät-

ten att bygga och driva nya kärnkraftverk ska auktioneras ut i ett öppet anbudsförfarande. Vi rekommenderar att (i) säkerställa högst möjliga antal seriösa deltagare; (ii) uppmuntra energiintensiv industri att ingå som delägare; och (iii) undvika samägande mellan producenter.

PROJEKTANSVARIG: SVEN-OLOF FRIDOLFFSSON

3. Nationella styrmedel för förnybar elproduktion i konflikt med mål om inre europeisk elmarknad

I DENNA FORSKNINGSRAPPORT utvecklas en teori som visar hur länder kan använda styrmedel för förnybar elproduktion för att uppnå handelspolitiska syften. Nationella hänsyn snedvrider elpriserna, leder till underinvesteringar i internationell nätkapacitet och därmed otillräcklig marknadsintegration. Omställningen till en grön ekonomi står därför i motsättning till målsättningen om en inre europeisk elmarknad.

Riktat stöd till utbyggnaden av internationella överföringslinjer, ökad harmonisering och minskning av mängden styrmedel skulle höja marknadseffektiviteten och förbättra marknadsintegrationen.

PROJEKTANSVARIG: THOMAS TANGERÅS

4. Hur påverkas konkurrensen av flaskhalsar i elnätet?

LAGRINGSMÖJLIGHETERNA är vanligtvis mycket begränsade i ett elkraftssystem, så utbud och efterfrågan måste vara nästan identiska i varje ögonblick. Konsekvensen blir att även tillfälliga flaskhalsar i elnätet kan få stor inverkan på elpriset. Vidare försvagas konkurrensen när flaskhalsar i nätet splittrar upp elmarknaden i mindre delmarknader med färre producenter per marknad. I detta forskningsbidrag utveck-

las en metod som kan användas för att kvantifiera i vilken utsträckning flaskhalsar påverkar konkurrensen.

PROJEKTANSVARIG: PÄR HOLMBERG

5. Fler elområden gör elmarknaden effektivare

I DENNA UPPSATS jämför vi de tre marknadsmodeller som används i världens elkraftssystem: nodprissättning, zonprissättning och diskriminerande prissättning. Vår slutsats är att zonprissättning leder till onödigt höga vinster för producenterna och långsiktiga ineffektiviteter. En fördel med zonprissättning

och diskriminerande prissättning är att de kan höja likviditeten på marknaden, medan nodprissättning är bäst på att hantera osäkerheter på marknaden.

PROJEKTANSVARIG: EWA LAZARCZYK

Institutionernas ekonomi

”Institutionella, sociala och kulturella faktorer är viktiga förklaringar till hur ekonomier fungerar.”

NICLAS BERGGREN

En ekonomi består av människor av kött och blod, med moraliska värderingar, med attityder till sina medmänniskor och med förmåga att påverkas av lagar, regler och normer. Detta forskningsprogram studerar hur faktorer av detta slag påverkar människors beteende och därmed ekonomins sätt att fungera – men också hur ekonomin i sin tur påverkar moral, normer och attityder.

NATIONALEKONOMIN HAR genomgått flera utvecklingsfaser under 1900- och 2000-talen. Först rörde sig ämnet bort från de klassiska ekonomernas breda förståelse av människans sätt att fungera och in i en mer formaliserad och abstrakt teorivärld. På senare år har återigen insikter om att institutionella, sociala och kulturella faktorer är viktiga förklaringar till hur ekonomier fungerar, blivit en del av den nationalekonomiska analysen.

Det började med att forskare betonade de formella institutionernas (dvs. lagars och reglers) betydelse för att förstå hur västvärlden har kunnat utveckla ett så högt välstånd. På senare år har denna forskning kompletterats med studier av hur informella institutioner, det vill säga moraliska uppfattningar och normer, har ekonomisk betydelse, men också med ekonomiska analyser av kulturella fenomen (som religion) och sociala attityder (som tillit och tolerans). Det har visat sig att faktorer av detta slag också är av stor betydelse för ekonomins sätt att fungera.

Mot denna bakgrund rör forskningen i detta program främst följande övergripande frågor:

- Hur sociala, kulturella och institutionella faktorer påverkar viktiga ekonomiska utfall, som inkomster, ekonomisk tillväxt och entreprenörskap.
- Hur sociala, kulturella och institutionella faktorer i sin tur bestäms, exempelvis av ekonomiska och institutionella variabler samt av välfärdsstaten.

Forskningen i detta program är huvudsakligen empirisk, men delvis också teoretisk. Olika metoder används, inte minst nya sofistikerade metoder för att försöka säkerställa kausalitet. Likaså används data på olika nivåer (för länder, regioner och individer).

Programmet är samfinansierat av Forte, Vetenskapsrådet samt Johan och Jakob Söderbergs Stiftelse.

I projektet ingår följande forskare: Andreas Bergh, Assar Lindbeck, Martin Ljunge, Therese Nilsson, Tino Sanandaji, Yves Zenou och Niclas Berggren.

PROGRAMCHEF: NICLAS BERGGREN

1. Förutsättningar för tillväxt – institutioner och sociala attityder i en global ekonomi

PROJEKTET HAR TRE övergripande syften. Ett av målen är att undersöka hur globaliseringen påverkar tillväxtrelaterade sociala attityder som tillit, tolerans och religion. Ett andra syfte är att undersöka hur formella institutioner, det vill säga lagar och regler, påverkar viktiga ekonomiska utfall, som ekonomisk tillväxt, entreprenörskap, innovationer, statens storlek och korruption. Vi studerar också hur globalisering påverkar uppkomsten av institutioner av detta slag. Det tredje syftet är att utföra ny forskning kring hur sociala och kulturella faktorer, som tillit, tolerans och religion, påverkar ekonomiska utfall som entreprenörskap och tillväxt.

I projektet genomför vi ett antal statistiska analyser som tar sig an frågorna ovan kvantitativt. Men till skillnad från merparten av redan existerande forskning kommer vi också att i hög grad använda data på individnivå och data över tid. Detta gör det möjligt att säga inte bara vad som händer när länder globaliseras, utan också att ge mer trovärdiga svar på frågor om orsak och verkan.

Mycket inom projektet har hög politisk relevans. Det gäller exempelvis studier av vad som påverkar tolerans gentemot religiösa minoriteter, homosexuella och utlandsfödda. Finns det inslag i globaliseringen som främjar eller motverkar tolerans? Vilka andra lagar och regler påverkar graden av tolerans i ett samhälle? Växer BNP snabbare i toleranta samhällen?

En annan särskilt relevant frågeställning rör välfärdsstatens effekter på olika sociala attityder. Här är existerande forskning inte enig: Vissa menar att välfärdsstaten har en tillitsskapande effekt, medan andra resultat tyder på att välfärdsstaten inte påverkar människors tillit i allmänhet eller till och med att välfärdsstaten minskar människors tillit. Här finns alltså stort behov av ytterligare forskning som gör det möjligt att avgöra hur sambandet ser ut.

Slutligen har projektet också flera delar som kan spela stor roll för svensk biståndspolitik och för utvecklingsfrågor i allmänhet. Globaliseringens konsekvenser i fattiga länder är ett särskilt omdiskuterat område. Tveklöst innebär globaliseringen i många fattiga länder mycket stora samhällsförändringar. Många är nästan outforskade. I projektet studeras även hur globaliseringen påverkar könsnormer och jämställdhet, exempelvis genom användandet av preventivmedel. I tidigare forskning finns flera indikationer på att globaliseringen spelar stor roll genom att påverka framför allt kvinnors kunskaper och valmöjligheter.

PROJEKTANSVARIG: NICLAS BERGGREN

2. Välfärdsstatens ekonomi

DET ÖVERGRIPANDE syftet med detta forskningsprojekt är att studera välfärdsstaten ur ett utvecklingsperspektiv. Analyser av välfärdsstaten har främst beaktat problem av statisk natur. Det övergripande syftet med detta forskningsprojekt är att studera välfärdsstaten ur ett utvecklingsperspektiv. Hur påverkar välfärdssystemens utformning incitamentsstrukturen och därmed de ekonomiska aktörernas beteende? Hur påverkas grundläggande sociala normer? Tyngdpunkten ligger på socialförsäkringar och så kallade humantjänster, inklusive sjukvård.

PROJEKTANSVARIG: ASSAR LINDBECK

Assar Lindbeck talar på ett seminarium i riksdagen.

3. Sociala attityders ekonomiska betydelse

I DETTA PROJEKT studeras globaliseringens effekter på att lära barn tolerans; hur politikens legitimitet påverkar tillväxteffekterna för statens storlek; hur social tillit påverkar hur snabbt reformer för att göra centralbanker mer oberoende genomförs; hur globalisering påverkar förekomster av religiös tolerans; om tolerans befämjar entreprenörskap; samt om välfärdsstaten och religion är substitut.

Detta projekt är ett försök att få djupare insikt om hur en ekonomi fungerar, både genom att analysera hur sociala attityder gentemot andra påverkar människors ekonomiska beteende och hur sådana attityder i sin tur påverkas av ekonomin. Bland de frågeställningar som ana-

lyseras kan nämnas: Hur påverkar ekonomisk, social och politisk globalisering människors vilighet att lära barn tolerans? Påverkas människors attityder till människor i andra religioner av ekonomisk, social och politisk globalisering? Är entreprenörskap en mekanism genom vilken tolerans ger tillväxt? Finns ett samband mellan religion och statens storlek? (Detta kan vara fallet om människor känner ökat behov av välfärd när de inte längre tror på gud.) Kan frånvaro av religion, genom att generera kreativt tänkande och ifrågasättande av etablerade uppfattningar, ge upphov till fler innovationer?

PROJEKTANSVARIG: NICLAS BERGGREN

4. Medborgerlighet, arbete, företagande och bidragsanvändning i den svenska välfärdsstaten och Europa

PROJEKTET STUDERAR EMPIRISKT hur kulturella attityder som tillit bildas, hur normer förändras och hur de påverkar hur socialförsäkringar används. Analysen involverar även hur dessa attityder påverkar entreprenörskap, arbetsutbud, inkomster och humankapital.

Kulturella attityder som tillit och pålitlighet är avgörande för ett välfungerande samhälle. Forskningen har nyligen etablerat att tillit spelar en viktig roll när ekonomisk framgång skapas på nationell nivå. Förståelsen för hur dessa attityder formas och hur de påverkar utfall är dock begränsad. I detta projekt skattas sambanden på individnivå. Det är avgörande att förstå kanalerna genom vilka attityderna påverkar utfall, för att kunna utforma politik som främjar ett medborgerligt och välmående samhälle.

I projektet används en ny metod som kan besvara frågan om kausala faktorer som grunden för bildandet av kulturella attityder, samt hur dessa påverkar individers utfall på områden där metoden inte tidigare använts. Denna ansats innebär att attityder och utfall bland andra generationens invandrare i ett stort antal europeiska länder studeras. Därutöver undersöks utvecklingen av arbetsnormer och socialförsäkringsanvändning i Sverige med hjälp av en strukturell ekonomisk modell.

Modellen skattas med hjälp av svenska registerdata för att förstå den långsiktiga dynamiken i användningen av socialförsäkringar i den

svenska välfärdsstaten. Modellen kommer att användas för att utföra experiment där socialförsäkringarnas regler och generositet ändras.

Projektet syftar till att besvara angelägna frågor på den svenska och europeiska policyagendan. Att integrera invandrare ekonomiskt och kulturellt är viktigt både för individers välmående och för framstående samhällen. Att förstå den långsiktiga dynamiken i den svenska välfärdsstaten är avgörande för att värna den finanspolitiska hållbarheten i en stor offentlig sektor.

PROJEKTANSVARIG: MARTIN LJUNGE

5. Institutioner, sociala normer och ekonomisk tillväxt

PROJEKTET SYFTAR TILL att analysera hur institutioner (samhällets spelregler) och sociala attityder påverkar ekonomisk tillväxt och att undersöka samspelet mellan institutioner och sociala normer. Att fördjupa forskningen om institutionernas betydelse och att infoga sociala variabler i ekonomisk analys är viktigt för att bättre förstå variationer i tillväxt mellan länder.

Delprojekt:

i) Sambandet mellan formella institutioner (lagar och regler) och tillväxt. Vi studerar hur institutionell kvalitet och institutionell instabilitet påverkar tillväxt och hur hänsynstagande till institutioner påverkar den skattade relationen mellan statens storlek och tillväxt. Vidare undersöker vi hur kausaliteten mellan statens storlek, institutioner och tillväxt kan klarläggas.

ii) Sambandet mellan sociala attityder och tillväxt och hur och om normer om tolerans mot minoriteter påverkar tillväxt.

iii) Sambandet mellan formella institutioner och sociala attityder, exempelvis hur graden av marknadsekonomi påverkar tolerans, hur korruption varierar med statens storlek och hur religion påverkar tillit.

iv) Vilka faktorer som förklarar uppkomsten av omfördelade institutioner som socialförsäkringar och välfärdsstater.

Forskningen är huvudsakligen empirisk till sin karaktär och bygger på regressionsanalys i form av tvärsnittsstudier, men även teoretiska angreppssätt används i projektet.

PROJEKTANSVARIG: ANDREAS BERGH

Enskilda forskningsprojekt

1. Gynnas politiker av att förslag antas? Ett experiment med hjälp av lotteririksdagen

NÄR POLITIKER ARBETAR fram förslag till lagar som sedermera antas i riksdagen kan konsekvenserna bli flera. Dels kan detta signalera att det finns stöd för den enskilda politikerns ståndpunkter, dels påverkar lagstiftningen ofta hur offentliga resurser fördelas. Bådadera kan antas gynna politikern som lade fram förslaget. Det är dock svårt att skilja effekterna från varandra.

Genom att använda den så kallade lotteririksdagen som blev resultatet av 1973 års val, kan dock effekterna identifieras.

När stödet i riksdagen var helt jämnt fördelat mellan regering och opposition avgjordes ett stort antal lagförslag genom lotteri. Slumpmässigheten i proceduren kan tillsammans med individdata från skattedeclarationer användas för att identifiera politiska och materiella fördelar av att få förslag antagna i riksdagen.

PROJEKTANSVARIG: DANIEL RUBENSON

Foto: Riksdagen, Camilla Svensk.

2. Utvärdering av konkurrenspolitiska styrmedel för kartellbekämpning

HUVUDSYFTET MED PROJEKTET är att i en laboratoriemiljö utvärdera moderna styrmedel för att bekämpa karteller.

De konkurrenspolitiska styrmedlen, för att begränsa bildandet av olagliga karteller, har under det senaste decenniet genomgått omfattande justeringar. Olika former av amnestier för kartellmedlemmar som självmant avslöjar karteller har införts i såväl USA som i EU och Sverige. Dessa konkurrenspolitiska instrument har lett till en dramatisk ökning av antalet upptäckta karteller. Det övergripande målet är dock inte att upptäcka fler karteller utan att avskräcka företag från att bilda karteller.

Till skillnad från andra brott är offren – konsumenterna – vanligtvis omedvetna om brottet. Därför är det närmast omöjligt att uppskatta antalet avskräckta karteller och således svårt att utvärdera effekterna av att bevilja amnesti. Projektets huvudsyfte är att utvärdera de nya styrmedlen i en laboratoriemiljö där fiktiva marknader simuleras och där enskilda individer representerar företag och kan bilda karteller. Resultaten tyder på att amnestiprogram minskar benägenheten att bilda karteller.

PROJEKTANSVARIG: SVEN-OLOF FRIDOLFSSON

3. Kvinnor och män i politiken: könskvotering, representation, karriärer och inflytande

SYFTET MED PROJEKTET är att öka förståelsen för formella och informella institutioner som medför könsskillnader i maktfördelningen inom svensk politik. I projektet använder vi unika data över svenska politiker för att undersöka fyra centrala frågor om manlig och kvinnlig representation.

Som teoretisk utgångspunkt använder vi ”citizen-candidate”-modellen som visar att politikers egenskaper och preferenser har betydelse för vilken politik som genomförs. Eftersom kön är en viktig skiljelinje för politiska preferenser innebär en lägre andel kvinnor och en högre andel män i politiken att väljarkårens preferenser inte speglas, vilket är ett demokratiskt problem. Mot bakgrund av detta vill vi öka förståelsen för formella och informella institutioner som medför könsskillnader

i maktfördelningen inom svensk politik. Projektets fyra huvudfrågor är:

- Vad kan förklara könsskillnader i karriärframgångarna hos svenska politiker?
- Vilken betydelse har könskvotering för selektionen av politiker och för politiska utfall?
- Hur påverkas politiska utfall av könssammansättningen i kommunfullmäktige som helhet och av könsammansättningen i dess ledarskap?
- Vilken roll spelar släktband för rekryteringar, karriärer och utfall i svensk politik?

PROJEKTANSVARIG: JOHANNA RICKNE

Forskningen i sammendrag

Forskningsproduktionen vid IFN 2004–2013

Produktiviteten har ökat väsentligt under de senaste åren. Det gäller hur vi än mäter.

ÖKAD PRODUKTIVITET utan bibehållen eller höjd kvalitet har dock ett begränsat värde. Därför månar vi om att utvärdera även de kvalitativa aspekterna av forskningen. Ett viktigt mått i sammanhanget är hur ofta vi får artiklar publicerade i de högt rankade tidskrifter som får störst genomslag i forskarvärlden.

Nedan sammanfattar vi de kvantitativa och kvalitativa resultaten av vår forskning under 2013 och jämför dessa med tidigare år. Vi redovisar också hur vi går till väga för att genomföra utvärderingen.

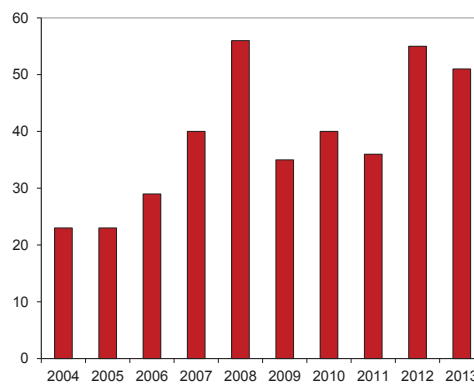
UTGIVNING PÅ ENGELSKA

I normalfallet redovisas den egna forskningen i form av uppsatser på engelska. Efter att en uppsats genomgått en första kvalitetsgranskning ges den ut i IFN:s Working Paper-serie. Serien innehåller även uppsatser som utomstående forskare i huvudsak författar när de varit gästforskare vid IFN. I figur 1 anges antalet utgivna working papers åren 2004–2013. Antalet låg på 23–24 per år till och med 2005. Från 2006 ökade antalet utgivna working papers. År 2008 var ett absolut toppår i institutets historia med 56 utgivna working papers. Åren 2009–2011 varierade antalet mellan 35 och 40, medan antalet ökade kraftigt till 55 år 2012. Under 2013 utgavs 51 working papers.

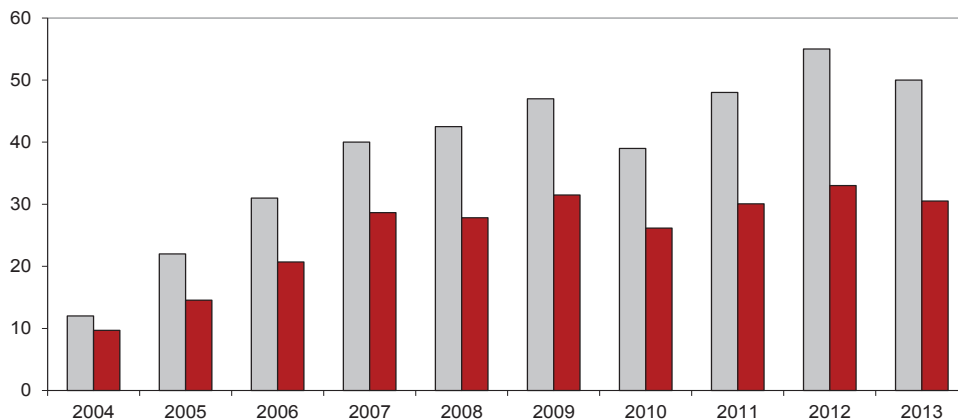
Att mäta antalet forskningsuppsatser som publiceras utanför IFN:s egen serie är inte lika

enkelt. Framst beror detta på att vetenskapliga publikationer kan ta sig olika former, men även på att det blir önskvärt att justera för om arbeten är ensamförfattade eller skrivna med kollegor utanför IFN. Ett första mått ges av en enkel summering av antalet publicerade tidskriftsartiklar och bokkapitel som givits ut i institutets digitala engelska särtrycksserie. Detta mått anges i figur 2 för tioårsperioden 2004–2013. Figuren redovisar även antalet internationellt publicerade arbeten, korrigerade för medförfattare som inte är verksamma vid IFN. Dessa arbeten, med justering för externa medförfattare, låg i genomsnitt under 10 per år till och med 2004, men har därefter stigit kraftigt till en nivå över 25 per år, för att landa på 31 för år 2013 (50 utan justering för externa medförfattare).

FIGUR 1. ANTAL WORKING PAPERS UTGIVNA VID IFN, 2004–2013.

FIGUR 2. ANTAL UTGIVNA TIDSKRIFTSARTIKLAR OCH BOKKAPITEL PÅ ENGELSKA, 2004–2013.

Anm.: Den högra stapeln anger antalet publikationer justerat för externa medförfattare. En artikel med en extern medförfattare räknas som 0,71, med två externa medförfattare som 0,58 osv., enligt formeln $1/\sqrt{1 + \text{antal externa medförfattare}}$. Kommentarer, noter och repliksvår räknas som en halv artikel.

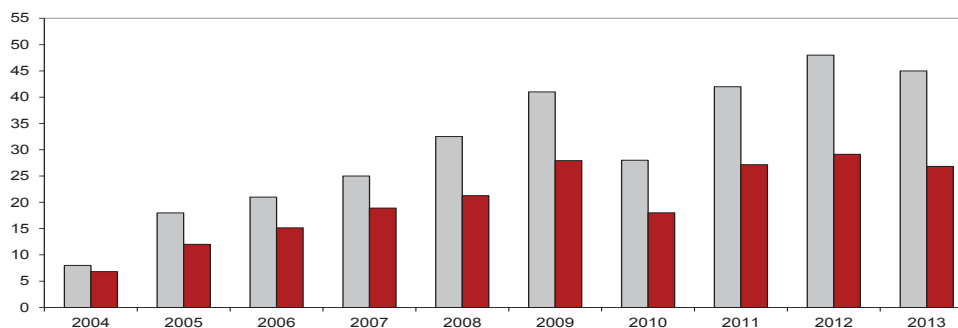
Figur 3 visar antalet publicerade referee-granskade tidskriftsartiklar med och utan justering för externa medförfattare. Även här ser vi en kraftig ökning under senare år. 2013 publicerades 45 tidskriftsartiklar (27 med justering för externa medförfattare), vilket bara är marginellt sämre än 2012, det absoluta toppåret i IFN:s historia.

Eftersom det finns en betydande eftersläpning från att en artikel blir accepterad för publicering till att den ges ut är antalet accepterade artiklar ett bättre mått på forskningsproduktiviteten under ett visst år. Från och med 2006 samlas denna information in och publiceras fortlöpande på IFN:s webbplats.

År 2013 antogs 59 artiklar och bokkapitel för publicering.

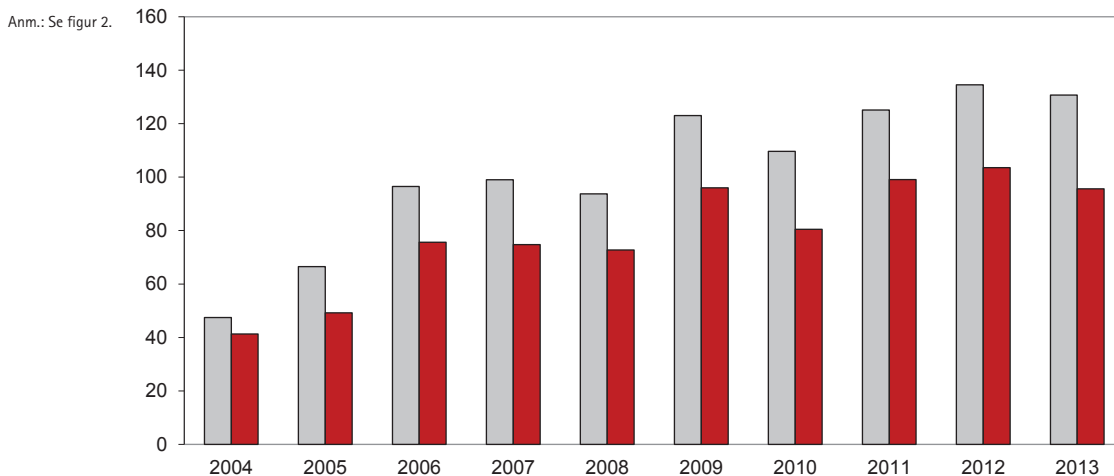
Måtten ovan fångar olika aspekter av den kvantitet forskning som producerats vid IFN. Det är dock stora kvalitetsskillnader mellan olika tidskrifter och det är ett viktigt mål för IFN:s forskare att publicera sina arbeten i så högkvalitativa tidskrifter och bokserier som möjligt. Med enstaka undantag gäller att forskning som publiceras i ämnets topptidskrifter får ett mångdubbelt större genomslag. För att ta hänsyn till publikationernas kvalitet har vi utvecklat ett internt poängsystem, vilket redovisas i bilagan på sidan 76.

FIGUR 3. ANTAL ARTIKLAR I REFEREE-GRANSKADE TIDSKRIFTER, 2004–2013.

Anm.: Se figur 2.

FIGUR 4. ANTAL PUBLICERINGSPOÄNG BASERAT PÅ IFN:S POÄNGSKALA 2004–2013.

Figur 4 visar antalet kvalitets- och författarjusterade publiceringspoäng. Här ser vi en ökning i utfallet för denna avgörande aspekt av forskningen under senare år. Den kvalitets- och författarjusterade publiceringspoängen för 2013 uppgår till 96 (131 poäng utan författarjustering), vilket är en av de absolut högsta noteringarna och bara marginellt lägre än det hittills bästa året 2012.

IFN:s forskare publicerar även böcker och

avhandlingar – se tabell 1. Under 2013 publicerades nio böcker.

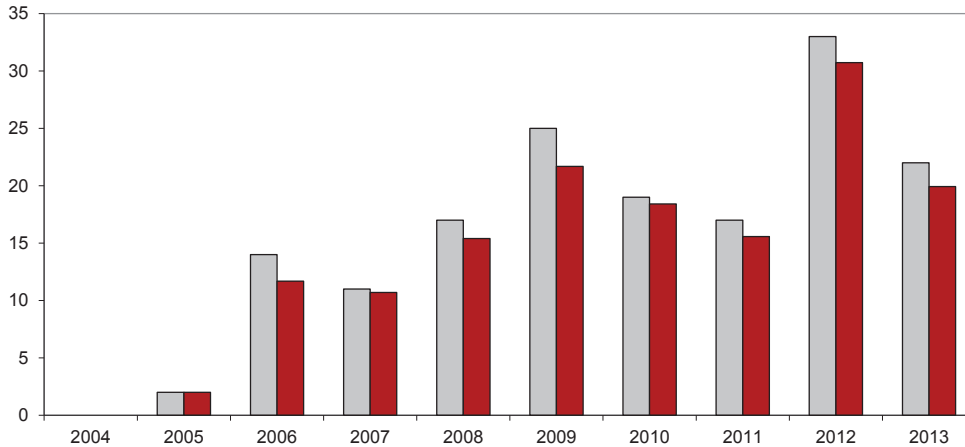
UTGIVNING PÅ SVENSKA

Eftersom den akademiska "tredje uppgiften", dvs. att kommunicera sin forskning även utanför forskarsamhället, numera explicit ingår i IFN:s verksamhet har publikationer på svenska en väsentlig betydelse. I de flesta fall skriver

TABELL 1. BÖCKER OCH AVHANDLINGAR SKRIVNA AV IFN-FORSKARE, 2006–2013.

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Böcker på engelska			2	4	3	2	4	1
Antologier på engelska	2	3	3	2	2	1	3	2
Böcker på svenska	1	2	1		1		4	2
Antologier på svenska	1	1	1	2	1	1	3	4
TOTALT	4	6	7	8	7	4	14	9

FIGUR 5. ANTAL ARBETEN I IFN:S SERIE MED SVENSKA ARTIKLAR, 2004–2013.

Anm.: Den högra stapeln anger antalet artiklar justerat för externa medförfattare. En artikel med en extern medförfattare räknas som 0,71, med två externa medförfattare som 0,58 osv., enligt formeln $1/(1 + \text{antal externa medförfattare})$.

forskarna artiklar för svenskspråkiga tidskrifter som *Ekonomisk Debatt* och *Ekonomiska Samfundets Tidskrift*, men skrivandet kanaliseras även genom samlingsvolym, expertrapporter, utredningar och böcker. Ofta handlar det om att popularisera egen och andras forskning. Ett annat viktigt inslag är att på forskningsbasis analysera frågor av hög ekonomisk-politisk relevans. Vi ger ut dessa arbeten i institutets svenska särtrycksserie. År 2013 innehöll denna serie 23 publikationer.

För att ytterligare synliggöra insatser inom ramen för den tredje uppgiften listas numera också populärvetenskapliga artiklar och recensioner i svenska tidskrifter som *Balans*, *Respons* och *Arena* och i internationella magasin och skriftserier. Under 2013 publicerade IFN:s forskare 16 sådana bidrag.

Uppsatser med stor relevans för aktuella näringslivsrelaterade frågeställningar finns sedan 2006 samlade i skriftserien IFN Policy Papers. I denna serie utkom fem arbeten under 2013.

I serien Forskningsöversikter samlar vi kortare och längre rapporter som ger en översikt av forskningsläget på för IFN centrala områden. Översikterna ska vara författade av IFN-forskare. De kortare bidragen har i regel publicerats i IFN:s Nyhetsbrev. Övriga forskningsöversikter är ofta resultatet av de enskilda forskarnas samarbeten med myndigheter och andra uppdragsgivare. Under 2013 utkom två längre och två kortare översikter.

IFN:s forskare deltar också i betydande grad i samhällsdebatten med egna inlägg i dagspress och andra tidningar. Totalt 42 debattartiklar publicerades under 2013, bland andra 11 bidrag i *Dagens Nyheter* och 11 i *Svenska Dagbladet*. 2012 var antalet 24. För en genomgång av IFN-forskarnas närvaro på *DN Debatt* jämfört med andra akademiska verksamma ekonomer hänvisas till sammanställningen på sid. 119.

BILAGA

IFN:s poängsystem för kvalitetsjustering av forskningsproduktionen

PUBLICERINGSKANAL	POÄNG
Topp-5 tidskrifter inom <i>economics</i> : <i>American Economic Review</i> , <i>Econometrica</i> , <i>Journal of Political Economy</i> , <i>Quarterly Journal of Economics</i> och <i>Review of Economic Studies</i> .	10
Topptidskrifter inom <i>economics</i> alldeles under topp-5, inkl. policyinriktade tidskrifter med mycket hög <i>impact</i> : <i>Journal of Economic Perspectives</i> , <i>Journal of Economic Literature</i> , <i>Brookings Papers on Economic Activity</i> , <i>Economic Policy</i> , <i>NBER Macroeconomics Annual</i> .	8
Absoluta topptidskrifter utanför fältet <i>economics</i> , t.ex. <i>Journal of Finance</i> , <i>American Political Science Review</i> , <i>Academy of Management Journal</i> , <i>Science</i> och <i>American Journal of Sociology</i> .	8
Övriga topptidskrifter inom <i>economics</i> rankade lägst nr 30 enligt <i>Academic Journal Quality Guide</i> (ABS) eller lägst nr 20 enligt det s.k. IF-måttet och Kodrzycki och Yus (2006) <i>impact</i> per tidskrift och per artikel.	6
Tidskrifter utanför <i>economics</i> som är listade i Social Sciences Citation Index, SSCI, och har en <i>impact factor</i> , IF, större än 3.	5
Tidskrifter inom <i>economics</i> i intervallet 31–50 enligt ABS, 21–40 enligt Kodrzycki och Yu eller i intervallet 21–50 enligt IF-måttet.	4
Övriga tidskrifter inom <i>economics</i> som är poängsatta enligt ABS eller IF-måttet samt tidskrifter utanför <i>economics</i> som är listade i SSCI med IF mellan 2 och 3.	3
Övriga referee-granskade tidskrifter utanför <i>economics</i> som är listade i SSCI.	2
Övriga referee-granskade tidskrifter.	1
Bokkapitel i högprestigebokserier och/eller på ett av de ledande akademiska förlagen. I undantagsfall, t.ex. bidrag i Elseviers <i>Handbook</i> -serie, kan poängen bli lika hög som för bidrag i topptidskrift.	2–4
Övriga bokkapitel (boken bör vara registrerad i <i>EconLit</i>).	1

I sammanställningen ingår arbeten utförda vid IFN till sitt fulla värde. I det fall en anställd och affilierad forskare skriver tillsammans räknas arbetet till 100 procent. Arbeten utförda av affilierade forskare ingår till 50 procent. Det senare gäller även för arbeten publicerade av forskare som lämnat IFN, men där IFN anges som en av flera affilieringar i den publicerade artikeln. För att arbeten av en affilierad forskare ska tas med som en IFN-publikation krävs därutöver i normalfallet att det ger en total vikt på åtminstone 0,25, vilket i praktiken innebär att arbeten med tre eller fler medförfattare inte räknas in.

2013 byttes det så kallade KMS-måttet ut mot ABS, *Academic Journal Quality Guide*, Version 4. Samtidigt utvidgades kategorin som ger 6 poäng till topp-30. 2013 höjdes även kraven för hur stor IF som krävs i poängsättningen av tidskrifter utanför *economics*. Dessa förändringar påverkar bara poängsättningen från 2013 och framåt.

2009 utvidgades kategorin tidskrifter som ger 4 poäng från topp-21–40 i *Journal Citation Reports* (avser de drygt 300 tidskrifter som är med i Social Sciences Citation Index, SSCI) till topp-21–50 och till detta läggs de tidskrifter som är topp-21–40 enligt Kodrzycki & Yu, men inte är topp-50 enligt *Journal Citation Reports*. Anledningen till att inte KY-listan vidgas till

topp-50 är att dessa börjar bli ganska gamla (baseras på perioden 1996–2003). Den som är intresserad av en mer omfattande diskussion av effekten av att använda olika mått på forskningsproduktion hänvisas till:

Henrekson, Magnus och Daniel Waldenström (2011), "How Should Research Performance Be Measured? A Study of Swedish Economists". *The Manchester School* 79(6), 1139–1156.

Harvey, Charles, Aidan Kelly, Huw Morris och Michael Rowlinson (2010), *Academic Journal Quality Guide*, Version 4. London: Association of Business Schools (ABS).

KY-måtten och den rangordning de ger upphov till beskrivs i:

Kodrzycki, Yolanda K. och Pingkang David Yu (2006), "New Approaches to Ranking Economics Journals". *Contributions to Economic Analysis & Policy* 5(1), artikel 24.

Publikationer och akademiska seminarier

Svenska publicerade artiklar

Under denna rubrik finns samlad artiklar som publicerats i refereegranskade vetenskapliga tidskrifter, populärvetenskapliga tidskrifter och rapporter. De anges nedan i den kronologiska ordning de publicerats. På nästa uppslag återfinns även artiklar publicerade på engelska.

- Lindbeck, Assar** (2013), "Prisregleringar: Bostäder och jordbruk". Sid. 23–37 i Eriksson, Maria (red.), *Bortom bostadssocialismen – En uppgörelse med Sveriges sista planekonomi*. Stockholm: Timbro.
- Folke, Olle** och **Johanna Rickne** (2013), "Kvinnotricket och EU:s konkurrenskraft". Sid. 145–177 i Bakardjieva Engelbrekt, Antonina, Lars Oxelheim och Thomas Persson (red.), *Ett konkurrenskraftigt EU till rätt pris. Europaperspektiv 2013*. Stockholm: Santérus Förlag.
- Holmberg, Pär** och **Tomas Tangerås** (2013), "En gemensam elmarknad stärker EU:s konkurrenskraft". Sid. 207–236 i Bakardjieva Engelbrekt, Antonina, Lars Oxelheim och Thomas Persson (red.), *Ett konkurrenskraftigt EU till rätt pris. Europaperspektiv 2013*. Stockholm: Santérus Förlag.
- Karlsson, Martin, Therese Nilsson** och **Stefan Pichler** (2013), "Effekten av spanska sjukan på ekonomiska utfall i Sverige". *Ekonomisk Debatt* 41(1), 22–27.
- Erlingsson, Gissur Ó.** och **Richard Öhrvall** (2013), "Kommunerna brister i hanteringen av anställdas bisysslor". *Ekonomisk Debatt* 41(3), 5–15.
- Braunerhjelm, Pontus, Klas Eklund** och **Magnus Henrekson** (2013), "En effektivare innovationspolitik". *Ekonomisk Debatt* 41(3), 28–38.
- Lindbeck, Assar** (2013), "Lindbeckkommissionen och framtiden". *Ekonomisk Debatt* 41(4), 5–17.
- Bergh, Andreas** (2013), "Så kan frihet få välfärdsstaten att fungera bättre". Sid. 43–53 i Andreas Bergh och Gabriel Ehrling (red.), *En bit på väg – Triumfer för liberalismen och hot mot det liberala samhället*. Stockholm: Bertil Ohlin Förlag.
- Bergh, Andreas** och **Lotta Moberg** (2013), "Hur svårt kan det vara? Nio frågor och svar om reformer i västerländska demokratier". *Ekonomisk Debatt* 41(5), 45–55.
- Ljunge, Martin** (2013), "Yngre generationers högre sjukskrivningsgrad – ett mått på hur snabbt välfärdsstaten förändrar normer". *Ekonomisk Debatt* 41(5), 56–61.
- Henrekson, Magnus** och **Tino Sanandaji** (2013), "Optionsskatter och entreprenöriellt företagande". Rapport nr 7 i projektet Företagsamt ägande. Stockholm: Svenskt Näringsliv.
- Jordahl, Henrik** och **Richard Öhrvall** (2013), "Nationella reformer och lokala initiativ". Kapitel 2, sid. 33–87 i Henrik Jordahl (red.), *Välfärdstjänster i privat regi: Framväxt och drivkrafter*. Stockholm: SNS Förlag.
- Elinder, Mikael** och **Henrik Jordahl** (2013), "Kontrakt, kostnader och kvalitet". Kapitel 3, sid. 89–120 i Henrik Jordahl (red.), *Välfärdstjänster i privat regi: Framväxt och drivkrafter*. Stockholm: SNS Förlag.
- Elinder, Mikael** och **Henrik Jordahl** (2013), "Kommunpolitikens beslut och brukarnas val". Kapitel 5, sid. 143–164 i Henrik Jordahl (red.),

Välfärdstjänster i privat regi: framväxt och drivkrafter. Stockholm: SNS Förlag.

Braunerhjelm, Pontus och **Magnus Henrekson**

(2013), "Entreprenörskap, institutioner och ekonomisk dynamik: Lärdomar från jämförelser mellan Sverige och USA". Kapitel 2, sid. 17–29 i Pontus Braunerhjelm (red.), *Swedish Economic Forum Report 2013: Institutioner och incitament för innovation.* Stockholm: Entreprenörskapsforum.

Tåg, Joacim (2013), "Riskkapital till entreprenörer: Vilken roll spelar finansmarknaderna, skattepolitiken och arbetsmarknadsregleringarna?". Kapitel 3, sid. 31–43 i Pontus Braunerhjelm (red.), *Swedish Economic Forum Report 2013: Institutioner och incitament för innovation.* Stockholm: Entreprenörskapsforum.

Sanandaji, Tino (2013), "Miljardärentreprenörer – ett alternativt empiriskt mått på företagande". Kapitel 6, sid. 85–102 i Pontus Braunerhjelm (red.), *Swedish Economic Forum Report 2013: Institutioner och incitament för innovation.* Stockholm: Entreprenörskapsforum.

Henrekson, Magnus (2013), "Kapitalskatterna och företagandet". En underlagsrapport från Innovationskraft Sverige. Stockholm: Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA).

Henrekson, Magnus (2013), "Politikens uppgift är att kratta i manegen – Förord till den svenska utgåvan". Sid. 7–20 i Josh Lerner, *Innovation och entreprenörskap – politik som hjälper eller stjälper.* Lund: Studentlitteratur.

Skedinger, Per (2013), "Låglönekonkurrens och lönerreglering i ett nordiskt perspektiv". *Ekonomiska Samfundets Tidskrift* 66(2), 149–158.

Berggren, Niclas (2013), "James Buchanan – en konstitutionell, politisk och frihetlig nationalekonom". Niclas Berggren (red.), *Konstitutioner, politik och frihet. James Buchanan i urval.* Stockholm: Timbro.

Svensson, Roger (2013), "Effekter av ökade offentliga satsningar på FoU". Sid. 63–113 i Specialstudie nr 37, december 2013. *Tillväxt- och sysselsättningseffekter av infrastrukturinvesteringar, FoU och utbildning – En litteraturoversikt.* Stockholm: Konjunkturinstitutet.

Engelska publicerade artiklar

- Mörk, Eva, Anna Sjögren och Helena Svaleryd** (2013), "Childcare Costs and the Demand for Children – Evidence from a Nationwide Reform". *Journal of Population Economics* 26(1), 33–65.
- Svensson, Roger** (2013), "Publicly-Funded R&D Programs and Survival of Patents". *Applied Economics* 45(10), 1343–1358.
- Hansson, Åsa och Karin Olofsdotter** (2013), "FDI, Taxes and Agglomeration Economies in the EU15". *Applied Economics* 45(18), 2653–2664.
- Maican, Florin och Richard J. Sweeney** (2013), "Real Exchange Rate Adjustment in European Transition Countries". *Journal of Banking & Finance* 37(3), 907–926.
- Braunerhjelm, Pontus och Magnus Henrekson** (2013), "Entrepreneurship, Institutions, and Economic Dynamism: Lessons from a Comparison of the United States and Sweden". *Industrial and Corporate Change* 22(1), 107–130.
- Gans, Joshua S. och Lars Persson** (2013), "Entrepreneurial Commercialization Choices and the Interaction between IPR and Competition Policy". *Industrial and Corporate Change* 22(1), 131–151.
- Lerner, Josh och Joacim Tåg** (2013), "Institutions and Venture Capital". *Industrial and Corporate Change* 22(1), 153–182.
- Färnstrand Damsgaard, Erika och Marie C. Thursby** (2013), "University Entrepreneurship and Professor Privilege". *Industrial and Corporate Change* 22(1), 183–218.
- Edmark, Karin och Roger H. Gordon** (2013), "The Choice of Organizational Form by Closely-Held Firms in Sweden: Tax Versus Non-Tax Determinants". *Industrial and Corporate Change* 22(1), 219–243.
- Sanandaji, Tino och Peter T. Leeson** (2013), "Billionaires". *Industrial and Corporate Change* 22(1), 313–337.
- Liang, Che-Yuan** (2013), "Is There an Incumbency Advantage or Cost of Ruling in Proportional Election Systems?". *Public Choice* 154(3–4), 259–284.
- Zenou, Yves** (2013), "Spatial versus Social Mismatch". *Journal of Urban Economics* 74(March), 113–132.
- Dequiedt, Vianney och Yves Zenou** (2013), "International Migration, Imperfect Information, and Brain Drain". *Journal of Development Economics* 101(March), 117–132.
- Andersson, Christer, Ola Andersson och Tommy Andersson** (2013), "Sealed Bid Auctions versus Ascending Bid Auctions: An Experimental Study". *Review of Economic Design* 17(1), 1–16.
- Berggren, Niclas och Therese Nilsson** (2013), "Does Economic Freedom Foster Tolerance?". *Kyklos* 66(2), 177–207.
- Oxelheim, Lars, Aleksandra Gregori, Trond Randøy och Steen Thomsen** (2013), "On the Internationalization of Corporate Boards: The Case of Nordic Firms". *Journal of International Business Studies* 44(3), 173–194.

- Heyman, Fredrik, Helena Svaleryd och Jonas Vlachos** (2013), "Competition, Takeovers, and Gender Discrimination". *Industrial and Labor Relations Review* 66(2), 409–432.
- Berggren, Niclas och Christian Bjørnskov** (2013), "Does Religiosity Promote Property Rights and the Rule of Law?". *Journal of Institutional Economics* 9(2), 161–185.
- Anderson, Edward J., Pär Holmberg och Andrew B. Philpott** (2013), "Mixed Strategies in Discriminatory Divisible-good Auctions". *RAND Journal of Economics* 44(1), 1–32.
- Ferguson, Shon och Sara Formai** (2013), "Institution-Driven Comparative Advantage and Organizational Choice". *Journal of International Economics* 90(1), 193–200.
- Bengtsson, Ola och John R. M. Hand** (2013), "Employee Compensation in Entrepreneurial Companies". *Journal of Economics and Management Strategy* 22(2), 312–340.
- Lindqvist, Erik och Robert Östling** (2013), "Identity and Redistribution". *Public Choice* 155(3–4), 469–491.
- Lundahl, Mats och Fredrik Sjöholm** (2013), "Improving the Lot of the Farmer: Development Challenges in Timor-Leste during the Second Decade of Independence". *Asian Economic Papers* 12(2), 71–96.
- Elinder, Mikael och Henrik Jordahl** (2013), "Political Preferences and Public Sector Outsourcing". *European Journal of Political Economy* 30(June), 43–57.
- Economides, Nicholas och Joacim Tåg** (2013), "Net Neutrality and Net Management Regulation: Quality of Service, Price Discrimination, and Exclusive Contracts". Kapitel 6, sid. 121–142 i Brown, Ian (red.), *Research Handbook on Governance of the Internet*. Cheltenham, UK, och Northampton, MA: Edward Elgar.
- Persson, Maria** (2013), "Trade Facilitation and the Extensive Margin". *Journal of International Trade & Economic Development* 22(5), 658–693.
- Fridolfsson, Sven-Olof och Thomas Tangerås** (2013), "A Reexamination of Renewable Electricity Policy in Sweden". *Energy Policy* 58(July), 57–63.
- Holmberg, Pär, David Newbery och Daniel Ralph** (2013), "Supply Function Equilibria: Step Functions and Continuous Representations". *Journal of Economic Theory* 148(4), 1509–1551.
- Lipsey, Robert E., Fredrik Sjöholm och Jing Sun** (2013), "Foreign Ownership and Employment Growth in a Developing Country". *Journal of Development Studies* 49(8), 1133–1147.
- Horn, Henrik, Petros C. Mavroidis och Erik N. Wijkström** (2013), "In the Shadow of the DSU: Addressing Specific Trade Concerns in the WTO, SPS and TBT Committees". *Journal of World Trade* 47(4), 729–759.
- Andersson, Ola och Håkan J. Holm** (2013), "Speech is Silver, Silence is Golden". *Games* 4(3), 497–507.

- Ting, Michael M., James M. Snyder, Jr, Shigeo Hirano** och **Olle Folke** (2013), "Elections and Reform: The Adoption of Civil Service Systems in the U.S. States". *Journal of Theoretical Politics* 25(3), 363–387.
- Sjöholm, Fredrik** och **Nannan Lundin** (2013), "Foreign Firms and Indigenous Technology Development in the People's Republic of China". *Asian Development Review* 30(2), 49–75.
- Delmar, Frédéric, Alexander McKelvie** och **Karl Wennberg** (2013), "Untangling the Relationships Among Growth, Profitability and Survival in New Firms". *Technovation* 33(8–9), 276–291.
- Fabrizi, Simona, Steffen Lippert, Pehr-Johan Norbäck** och **Lars Persson** (2013), "Venture Capitalists and the Patenting of Innovations". *Journal of Industrial Economics* 61(3), 623–659.
- Persson, Mikael, Maria Solevid** och **Richard Öhrvall** (2013), "Voter Turnout and Political Equality: Testing the 'Law of Dispersion' in a Swedish Natural Experiment". *Politics* 33(3), 172–184.
- Berggren, Niclas** (2013), "The Ideological Migration of the Economics Laureates: James M. Buchanan and Bertil Ohlin". *Econ Journal Watch* 10(3), 292–299 och 532–536.
- Tåg, Joacim** (2013), "Production Hierarchies in Sweden". *Economics Letters* 121(2), 210–213.
- Edquist, Harald** och **Magnus Henrekson** (2013), "Product Market Reforms and Incentives to Innovate in Sweden". Kapitel 5, sid. 143–198 i Maria Choupres och Harald Edquist (red.), *What Can We Learn from Economic Reforms in Greece and Sweden?*. Bryssel: European Liberal Forum.
- Mauritzen, Johannes** (2013), "Dead Battery? Wind Power, the Spot Market, and Hydropower Interaction in the Nordic Electricity Market". *Energy Journal* 34(1), 103–123.
- Oxelheim, Lars** och **Trond Randøy** (2013), "Globalization of Monitoring Practices: The Case of American Influences on the Dismissal Risk of European CEOs". *Journal of Economics and Business* 70(Nov–Dec), 3–15.
- Grossman, Gene M.** och **Henrik Horn** (2013), "Why the WTO? An Introduction to the Economics of Trade Agreements". Kapitel 2, sid. 9–67 i Henrik Horn och Petros C. Mavroidis (red.), *Legal and Economic Principles of World Trade Law*. Cambridge, UK: Cambridge University Press.
- Grossman, Gene M., Henrik Horn** och **Petros C. Mavroidis** (2013), "Legal and Economic Principles of World Trade Law: National Treatment". Kapitel 4, sid. 205–345 i Henrik Horn och Petros C. Mavroidis (red.), *Legal and Economic Principles of World Trade Law*. Cambridge, UK: Cambridge University Press.
- Carlsson, Bo, Pontus Braunerhjelm, Maureen McKelvey, Christer Olofsson, Lars Persson** och **Håkan Ylinenpää** (2013), "The Evolving Domain of Entrepreneurship Research". *Small Business Economics* 41(4), 913–930.

- Lindbeck, Assar** och **Mats Persson** (2013), "A Continuous Model of Income Insurance". *International Tax and Public Finance* 20(6), 938–960.
- Rickne, Johanna** (2013), "Labor Market Conditions and Social Insurance in China". *China Economic Review* 27(December), 52–68.
- Fischer, Martin, Martin Karlsson** och **Therese Nilsson** (2013), "Effects of Compulsory Schooling on Mortality: Evidence from Sweden". *International Journal of Environmental Research and Public Health* 10(8), 3596–3618.
- Edmark, Karin, Markus Frölich** och **Verena Wondratschek** (2013), "The Short- and Long-term Effects of School Choice on Student Outcomes – Evidence from a School Choice Reform in Sweden". *Annals of Economics and Statistics* 111/112(July/December), 71–101.
- Ornstein, Petra** och **Johanna Rickne** (2013), "When Does Intimate Partner Violence Continue after Separation?". *Violence Against Women* 19(5), 617–633.
- Nilsson, Therese** och **Andreas Bergh** (2013), "Income Inequality, Health and Development – In Search of a Pattern". Kapitel IV, sid. 441–468 i Pedro Rosa Dias och Owen O'Donnell (red.), *Research on Economic Inequality, Volume 21: Health and Inequality*. Bingley, UK: Emerald Group Publishing Limited.

Artiklar accepterade för publicering i vetenskapliga tidskrifter och redigerade volymer

Nedan redovisas artiklar som under året antagits för publicering i vetenskapliga tidskrifter och samlingsvolymer. Notera att de artiklar som publiceras samma år som de accepteras redovisas även i den engelska listan med publicerade artiklar.

- Grossman, Gene M., Henrik Horn och Petros C. Mavroidis**, "Legal and Economic Principles of World Trade Law: National Treatment". I Henrik Horn och Petros C. Mavroidis (red.), *Legal and Economic Principles of World Trade Law*. Cambridge, UK: Cambridge University Press.
- Grossman, Gene M. och Henrik Horn**, "Why the WTO? An Introduction to the Economics of Trade Agreements". I Henrik Horn och Petros C. Mavroidis (red.), *Legal and Economic Principles of World Trade Law*. Cambridge, UK: Cambridge University Press.
- Oxelheim, Lars, Aleksandra Gregori, Trond Randøy och Steen Thomsen**, "On the Internationalization of Corporate Boards – The Case of Nordic Firms", *Journal of International Business Studies*.
- Berggren, Niclas och Christian Bjørnskov**, "Does Religiosity Promote Property Rights and the Rule of Law?", *Journal of Institutional Economics*.
- Ballester, Coralio och Yves Zenou**, "Key Player Policies When Contextual Effects Matter", *Journal of Mathematical Sociology*.
- Lundahl, Mats och Fredrik Sjöholm**, "Improving the Lot of the Farmer: Development Challenges in Timor-Leste during the Second Decade of Independence", *Asian Economic Papers*.
- Berggren, Niclas och Therese Nilsson**, "Does Economic Freedom Foster Tolerance?", *Kyklos*.
- Fabrizi, Simona, Steffen Lippert, Pehr-Johan Norbäck och Lars Persson**, "Venture Capitalists and the Patenting of Innovations", *Journal of Industrial Economics*.
- Lipsey, Robert E., Fredrik Sjöholm och Jing Sun**, "Foreign Ownership and Employment Growth in a Developing Country", *Journal of Development Studies*.
- Fridolfsson, Sven-Olof och Thomas Tangerås**, "A Reexamination of Renewable Electricity Policy in Sweden", *Energy Policy*.
- Sanandaji, Tino**, "Entrepreneurship and the Mobility of the Rich", *Small Business Economics*.
- Hansson, Åsa och Karin Olofsdotter**, "Labor Taxation and FDI Decisions in the European Union", *Open Economies Review*.
- Holmberg, Pär, David Newbery och Daniel Ralph**, "Supply Function Equilibria: Step Functions and Continuous Representations", *Journal of Economic Theory*.
- Oxelheim, Lars och Trond Randøy**, "Globalization of Monitoring Practices: The Case of American Influences on the Dismissal Risk of European CEOs", *Journal of Economics and Business*.
- Horn, Henrik, Petros C. Mavroidis och Erik N. Wikström**, "In the Shadow of the DSU: Addressing Specific Trade Concerns in the WTO SPS and TBT Committees", *Journal of World Trade*.

- Hjertstrand, Per** och **James L. Swofford**, "Are the Choices of People Stochastically Rational? A Stochastic Test of the Number of Revealed Preference Violations", *Empirical Economics*.
- Persson, Mikael, Maria Solevid** och **Richard Öhrvall**, "Voter Turnout and Political Equality: Testing the 'Law of Dispersion' in a Swedish Natural Experiment", *Politics*.
- Delmar, Frédéric, Alexander McKelvie** och **Karl Wennberg**, "Untangling the Relationships among Growth, Profitability and Survival in New Firms", *Technovation*.
- Sjöholm, Fredrik** och **Nannan Lundin**, "Foreign Firms and Indigenous Technology Development in China", *Asian Development Review*.
- Mauritzen, Johannes**, "Scrapping a Wind Turbine: Policy Changes, Scrapping Incentives, and Why Wind Turbines in Good Locations Get Scrapped First", *Energy Journal*.
- Bengtsson, Ola** och **Berk Sensoy**, "Changing the Nexus: The Evolution and Renegotiation of Venture Capital Contracts", *Journal of Financial and Quantitative Analysis*.
- König, Michael, Claudio Tessone** och **Yves Zenou**, "Nestedness in Networks: A Theoretical Model and Some Applications", *Theoretical Economics*.
- Stenkula, Mikael, Dan Johansson** och **Gunnar Du Rietz**, "Marginal Taxation on Labor Income in Sweden from 1862 to 2010", *Scandinavian Economic History Review*.
- Ljunge, Martin**, "Social Capital and the Family: Evidence that Strong Family Ties Cultivate Civic Virtues", *Economica*.
- Rickne, Johanna**, "Labor Market Conditions and Social Insurance in China", *China Economic Review*.
- Lyhagen, Johan** och **Johanna Rickne**, "Income Inequality between Chinese Regions", *Empirical Economics*.
- Erlingsson, Gissur Ó., Kåre Vernby** och **Richard Öhrvall**, "The Single-Issue Party Thesis and the Sweden Democrats", *Acta Politica*.
- Erlingsson, Gissur Ó., Jonas Linde** och **Richard Öhrvall**, "Not So Fair after All? Perceptions of Procedural Fairness and Satisfaction with Democracy in the Nordic Welfare States", *International Journal of Public Administration*.
- Persson, Mikael, Anders Sundell** och **Richard Öhrvall**, "Does Election Day Weather Affect Voter Turnout? Evidence from Swedish Elections", *Electoral Studies*.
- Tåg, Joacim**, "Production Hierarchies in Sweden", *Economics Letters*.
- Bergh, Andreas**, "What are the Policy Lessons from Sweden? On the Rise, Fall and Revival of a Capitalist Welfare State". *New Political Economy*.
- Fischer, Martin, Martin Karlsson** och **Therese Nilsson**, "Effects of Compulsory Schooling on Mortality: Evidence from Sweden", *International Journal of Environmental Research and Public Health*.
- Berggren, Niclas**, "The Calculus of Consent at 50: Insights for Liberalism", *Independent Review*.
- Cesarini, David, Magnus Johannesson** och **Sven Oskarsson**, "Pre-Birth Factors, Post-Birth Factors and Voting: Evidence from Swedish Adoption Data", *American Political Science Review*.
- Maican, Florin** och **Richard J. Sweeney**, "Costs of Misspecification in Break-model Unit-root Tests", *Applied Economics*.

- Apicella, Coren, Anna Dreber** och **Johanna Möllerström**, "Salivary Testosterone Change Following Monetary Wins and Losses Predicts Future Financial Risk-taking", *ScienceDirect*.
- Bergh, Andreas** och **Therese Nilsson**, "When More Poor Means Less Poverty: On Income Inequality and Purchasing Power", *Southern Economic Journal*.
- Nilsson, Therese** och **Andreas Bergh**, "Income Inequality, Health and Development – In Search of a Pattern", i Pedro Rosa Dias och Owen O'Donnell (red.), *Research on Economic Inequality, Volume 21: Health and Inequality*.
- Helsley, Robert** och **Yves Zenou**, "Social Networks and Interactions in Cities", *Journal of Economic Theory*.
- Bergh, Andreas, Irina Mirkina** och **Therese Nilsson**, "Globalization and Institutional Quality – A Panel Data Analysis", *Oxford Development Studies*.
- Andersson, Ola** och **Håkan J. Holm**, "Speech is Silver; Silence is Golden", *Games*.
- Dewan, Torun, Macartan Humphreys** och **Daniel Rubenson**, "The Elements of Political Persuasion: Content, Charisma, and Cue", *Economic Journal*.
- Carlsson, Bo, Pontus Braunerhjelm, Maureen McKelvey, Christer Olofsson, Lars Persson** och **Håkan Ylinenpää**, "The Evolving Domain of Entrepreneurship Research", *Small Business Economics*.
- Skedinger, Per**, "Effects of Payroll Tax Cuts for Young Workers", *Nordic Economic Policy Review*.
- Skedinger, Per**, "Employment Effects of Union-Bargained Minimum Wages: Evidence from Sweden's Retail Sector", *International Journal of Manpower*.
- Sandewall, Örjan, David Cesarini** och **Magnus Johannesson**, "Co-Twin Methodology and the Return to Schooling – Testing Critical Assumption". *Labour Economics*.
- Wondratschek, Verena, Karin Edmark** och **Markus Frölich**, "The Short- and Long-term Effects of School Choice on Student Outcomes – Evidence from a School Choice Reform in Sweden", *Annals of Economics and Statistics*.
- Berggren, Niclas, Sven-Olov Daunfeldt** och **Jörgen Hellström**, "Social Trust and Central-Bank Independence", *European Journal of Political Economy*.
- Asoni, Andrea** och **Tino Sanandaji**, "Taxation and the Quality of Entrepreneurship", *Journal of Economics*.
- Ljunge, Martin**, "Social Capital and Political Institutions: Evidence that Democracy Fosters Trust", *Economics Letters*.
- Folke, Olle**, "Shades of Brown and Green: Party Effects in Proportional Election Systems", *Journal of the European Economic Association*.
- Maurseth, Per Botolf** och **Roger Svensson**, "Micro Evidence on International Patenting", *Economics of Innovation and New Technology*.
- Henrekson, Magnus**, "How Labor Market Institutions Affect Job Creation and Productivity Growth", i Alexander S. Kritikos m.fl. (red.), *IZA World of Labor*. Bonn och London: IZA och Bloomsbury Publishing.

Horn, Henrik och **Petros C. Mavroidis**, "Multilateral Environmental Agreements in the WTO: Silence Speaks Volumes", *International Journal of Economic Theory*.

Norbäck, Pehr-Johan och **Lars Persson**, "Born to Be Global and the Globalization Process", *The World Economy*.

Bengtsson, Ola och **Daniel Bernhardt**, "Different Problem, Same Solution: Contract-Specialization in Venture Capital", *Journal of Economics and Management Strategy*.

Henrekson, Magnus och **Tino Sanandaji**, "Small Business Activity Does not Measure Entrepreneurship", *Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America* (PNAS).

Nilsson Hakkala, Katariina, Fredrik Heyman och **Fredrik Sjöholm**, "Multinational Firms, Acquisitions and Job Tasks", *European Economic Review*.

Bergh, Andreas och **Carl Hampus Lyttkens**, "Measuring Institutional Quality in Ancient Athens", *Journal of Institutional Economics*.

Working Papers

948. **Carlsson, Bo, Pontus Braunerhjelm, Maureen McKelvey, Christer Olofsson, Lars Persson och Håkan Ylinenpää:** "The Evolving Domain of Entrepreneurship Research".
949. **Fogelberg, Sara och Jonas Karlsson:** "Competition and Antibiotics Prescription".
950. **Svensson, Roger:** "Re-Coinage as a Monetary Tax: Conditions, Consequences and Comparisons with Debasement".
951. **Oxelheim, Lars, Aleksandra Gregori, Trond Randøy och Steen Thomsen:** "On the Internationalization of Corporate Boards".
952. **Olsson, Martin:** "Employment Protection and Parental Child Care".
953. **Lazarczyk, Ewa:** "Market Specific News and Its Impact on Electricity Prices – Forward Premia".
954. **Tåg, Joacim, Tomas Åstebro och Peter Thompson:** "Hierarchies, the Small Firm Effect, and Entrepreneurship: Evidence from Swedish Microdata".
955. **Dahlberg, Matz, Karin Edmark och Helene Lundqvist:** "Ethnic Diversity and Preferences for Redistribution: Reply".
956. **Stenkula, Mikael:** "Taxation of Goods and Services from 1862 to 2010".
957. **Larch, Mario, Pehr-Johan Norbäck, Steffen Sirries och Dieter Urban:** "Heterogeneous Firms, Globalization and the Distance Puzzle".
958. **Oxelheim, Lars och Trond Randøy:** "Globalization of Monitoring Practices: The Case of American Influences on the Dismissal Risk of European CEOs".
959. **Henrekson, Magnus och Tino Sanandaji:** "Billionaire Entrepreneurs: A Systematic Analysis".
960. **Horn, Henrik, Petros C. Mavroidis och Erik N. Wijkström:** "In the Shadow of the DSU: Addressing Specific Trade Concerns in the WTO, SPS and TBT Committees".
961. **Hess, Wolfgang, Maria Persson, Stephanie Rubenbauer och Jan Gertheiss:** "Using Lasso-Type Penalties to Model Time-Varying Covariate Effects in Panel Data Regressions – A Novel Approach Illustrated by the 'Death of Distance' in International Trade".
962. **Gullstrand, Joakim och Maria Persson:** "How to Combine High Sunk Costs of Exporting and Low Export Survival".
963. **Tåg, Joacim:** "Production Hierarchies in Sweden".
964. **Andersson, Ola, Jean-Robert Tyran, Erik Wengström och Håkan J. Holm:** "Risk Aversion Relates to Cognitive Ability: Fact or Fiction?".
965. **Asoni, Andrea och Tino Sanandaji:** "Rich Man's War, Poor Man's Fight? Socio-economic Representativeness in the Modern Military".
966. **Ferguson, Shon och Rose Olfert:** "Competitive Pressure and Technology Adoption: Evidence from a Policy Reform in Western Canada".
967. **Ljunge, Martin:** "Social Capital and the Family: Evidence that Strong Family Ties Cultivate Civic Virtues".
968. **Tangerås, Thomas:** "Renewable Electricity Policy and Market Integration".

969. **Mauritzen, Johannes:** "Now or Later? Trading Wind Power Closer to Real-time and How Poorly Designed Subsidies Lead to Higher Balancing Costs".
970. **Rider, Christopher I., Peter Thompson, Aleksandra Kacperczyk och Joacim Tåg:** "Experience and Entrepreneurship".
971. **Hjertstrand, Per, James L. Swofford och Gerald A. Whitney:** "Revealed Preference Tests of Utility Maximization and Weak Separability of Consumption, Leisure and Money with Incomplete Adjustment".
972. **Hjertstrand, Per och Barry E. Jones:** "What Do Revealed Preference Axioms Reveal about Elasticities of Demand?".
973. **Svensson, Roger:** "The Bracteate as Economic Idea and Monetary Instrument".
974. **Piekkari, Rebecca, Lars Oxelheim och Trond Randøy:** "The Role of Language in Corporate Governance: The Case of Board Internationalization".
975. **Egebark, Johan och Mathias Ekström:** "Can Indifference Make the World Greener?".
976. **Andersson, Ola, Håkan J. Holm, Jean-Robert Tyran och Erik Wengström:** "Deciding for Others Reduces Loss Aversion".
977. **Du Rietz, Gunnar, Dan Johansson och Mikael Stenkula:** "The Evolution of Swedish Labor Income Taxation in a 150-year Perspective: An In-depth Characterization".
978. **Gregori, Aleksandra, Lars Oxelheim, Trond Randøy och Steen Thomsen:** "Changing the Corporate Elite? Not So Easy. Female Directors' Appointments onto Corporate Boards".
979. **Horn, Henrik:** "The Time WTO Panels Require to Issue Reports".
980. **Horn, Henrik:** "The ECJ Judgment on the Extensions of the ETS to Aviation: An Economist's Discontent".
981. **Wondratschek, Verena, Karin Edmark och Markus Frölich:** "The Short- and Long-term Effects of School Choice on Student Outcomes — Evidence from a School Choice Reform in Sweden".
982. **Edmark, Karin och Roger Gordon:** "Taxes and the Choice of Organizational Form by Entrepreneurs in Sweden".
983. **Horn, Henrik och Petros C. Mavroidis:** "Multilateral Environmental Agreements in the WTO: Silence Speaks Volumes".
984. **Maican, Florin och Matilda Orth:** "Entry Regulations, Product Differentiation and Determinants of Market Structure".
985. **Besley, Timothy, Olle Folke, Torsten Persson och Johanna Rickne:** "Gender Quotas and the Crisis of the Mediocre Man: Theory and Evidence from Sweden".
986. **Edquist, Harald och Magnus Henrekson:** "Product Market Reforms and Incentives to Innovate in Sweden".

987. **Sjöholm, Fredrik:** "Foreign Direct Investments in Southeast Asia".
988. **Ljunge, Martin:** "Social Capital and Political Institutions: Evidence that Democracy Fosters Trust".
989. **Andersson, Ola, Håkan J. Holm, Jean-Robert Tyran och Erik Wengström:** "Risking Other People's Money: Experimental Evidence on Bonus Schemes, Competition, and Altruism".
990. **Hjertstrand, Per:** "A Simple Method to Account for Measurement Errors in Revealed Preference Tests".
991. **Persson, Maria och Fredrik Wilhelmsson:** "EU Trade Preferences and Export Diversification".
992. **Fischer, Martin, Martin Karlsson och Therese Nilsson:** "Effects of Compulsory Schooling on Mortality: Evidence from Sweden".
993. **Bergh, Andreas:** "Topping up and the Political Support for Social Insurance".
994. **Bergh, Andreas och Christian Bjørnskov:** "Trust, Welfare States and Income Equality: What Causes What?".
995. **Persson, Petra:** "Attention Manipulation and Information Overload".
996. **Lee, Samuel och Petra Persson:** "Human Trafficking and Regulating Prostitution".
997. **Bergh, Andreas, Irina Mirkina och Therese Nilsson:** "More Open – Better Governed? Evidence from High- and Low-income Countries".
998. **Lundin, Erik:** "Strategic Interaction vs. Regulatory Compliance among Regulated Utilities: The Swedish Water Sector".

Policy Papers

59. **Henrekson, Magnus:** "Kapitalskatterna och företaget".
60. **Heyman, Fredrik, Pehr-Johan Norbäck och Lars Persson:** "Jobbdynamiken i svenskt näringsliv 1990 till 2009 – teori och empiri".
61. **Heyman, Fredrik och Pehr-Johan Norbäck:** "Utlandsägande och utländska uppköp: Vilken betydelse har huvudägarens hemvist?".
62. **Henrekson, Magnus:** "Dynamic Labor Markets: Organizing Labor Markets to Boost Job Opportunities and Social Welfare".
63. **Berggren, Niclas, Andreas Bergh och Christian Bjørnskov:** "Institutions, Policies and Growth in Europe: Quality versus Stability".

Böcker på svenska

- Bakardjieva Engelbrekt, Antonina, Lars Oxelheim och Thomas Persson,** red. (2013), *Ett konkurrenskraftigt EU till rätt pris. Europaperspektiv 2013*. Stockholm: Santérus Förlag.
- Berggren, Niclas,** red. (2013), *Konstitutioner, politik och frihet. James Buchanan i urval*. Stockholm: Timbro.
- Bergh, Andreas och Gabriel Ehrling,** red. (2013), *En bit på väg – Triumfer för liberalismen och hot mot det liberala samhället*. Stockholm: Bertil Ohlin Förlag.
- Heyman, Fredrik, Pehr-Johan Norbäck och Lars Persson** (2013), *Var skapas jobben? En ESO-rapport om dynamiken i svenskt näringsliv 1990 till 2009*. Rapport till Expertgruppen för studier i offentlig ekonomi 2013:3. Stockholm: Fritzes.
- Jordahl, Henrik,** red. (2013), *Välfärdstjänster i privat regi: Framväxt och drivkrafter*. Stockholm: SNS Förlag.
- Lundgren, Tommy, Jesper Stage, Thomas Tangerås och Björn Carlén** (2013), *Energi-marknaden, ägandet och klimatet*. Stockholm: SNS Förlag.

Böcker på engelska

- Horn, Henrik och Petros C. Mavroidis,** red. (2013), *Legal and Economic Principles of World Trade Law*. New York: Cambridge University Press.
- Jackson, Matthew O. och Yves Zenou,** red. (2013), *Economic Analyses of Social Networks*. Cheltenham, UK, och Northampton, MA: Edward Elgar.
- Svensson, Roger** (2013), *Renovatio Monetae – Bracteates and Coinage Policies in Medieval Europe*. London: Spink.

Populärvetenskap och recensioner

- Berggren, Niclas** (2013), "Den bortglömda generaliteten". *Ekonomisk Debatt* 41(1).
- Berggren, Niclas** (2013), "Värnpliktens kostnader", *Ekonomisk Debatt* 41(8).
- Berggren, Niclas** och **Therese Nilsson** (2013), "Lärdomar av en jubilar". *Ekonomisk Debatt*, 41(4).
- Bergh, Andreas** (2013), Bokanmälan Kajsa Ekis Ekman: "Skulden – Eurokrisen sedd från Aten". *Respons* 5(2).
- Elgebrandt, Danjell** och **Tino Sanandaji** (2013), "Competing for Elites". *The American*, 23 januari.
- Ferguson, Shon** och **Rose Olfert** (2013), "Competitive Pressure and Technology Adoption: Evidence from a Policy Reform in Western Canada". *CAIRN Policy Brief* 34.
- Ferguson, Shon** och **Mark Sanctuary** (2013), "How Does the Price of Electricity Affect Imports? A Study of Swedish Manufacturing Firms". *Entwined Policy Brief* 16.
- Hedblom, Daniel** (2013), Bokanmälan Nassim Nicholas Taleb: "Antifragile: Things That Gain from Disorder". *Ekonomisk Debatt* 41(1).
- Hedblom, Daniel** (2013), Bokanmälan George Gilder: "Knowledge and Power: The Information Theory of Capitalism and How It Is Revolutionizing Our World". *Ekonomisk Debatt* 41(7).
- Horn, Henrik** och **André Sapir** (2013), "Can Border Carbon Taxes Fit into the Global Trade Regime?". *Bruegel Policy Brief* 6.
- Jordahl, Henrik** (2013), "Inrutade perspektiv på hushållstjänster". Recension av Anna Gavanoas och Catharina Calleman (red.): "Rena hem på smutsiga villkor – Hushållstjänster, migration och globalisering". *Respons* 3(2).
- Nilsson, Therese** (2013), "Vi behöver mer kunskap". *Ekonomisk Debatt* 41(2).
- Nilsson, Therese** (2013), "Nya spelregler för den tredje uppgiften", *Ekonomisk Debatt* 41(7).
- Oxelheim, Lars** (2013), "Comments on Corporate Ownership, Political Connections and M&A: Empirical Evidence from China". *Asian Economic Papers* 12(3).
- Sanandaji, Tino** (2013), "Torching Utopia". *National Review Online*, 4 juni.
- Zenou, Yves** (2013), Yannis M. Ioannides (red.): "Book review: From Neighborhoods to Nations: The Economics of Social Interactions". *Journal of Economic Geography* 13(4).

Forskningsöversikter

Henrekson, Magnus (2013), "Labor Market Institutions, Job Creation and Productivity Growth: Organizing Labor Markets to Boost Job Opportunities and Social Welfare", IFN Policy Paper nr 62. Stockholm: Institutet för Näringslivsforskning.

Svensson, Roger (2013), "Effekter av ökade offentliga satsningar på FoU". Specialstudie nr 37. Stockholm: Konjunkturinstitutet.

Temaartiklar i nyhetsbrev

IFN:S ELEKTRONISKA NYHETSBREV gavs ut i nio nummer under 2013, varav två var temanummer producerade av IFN-forskare – Ny ekonomisk forskning. Nyhetsbrevet går ut till drygt 4 000 personer och vänder sig till en policyinriktad publik. Under året har följande temaartiklar publicerats:

Heyman, Fredrik, Pehr-Johan Norbäck och Lars Persson (2013), "Effekter av privatiseringar på konkurrens och effektivitet". *IFN:s Nyhetsbrev* 2/2013.

Fridolfsson, Sven-Olof (2013), "Marknadsmakt minskar incitament att investera i kärnkraft". *IFN:s Nyhetsbrev* 9/2013.

IFN:s seminarier

ONSDAGEN DEN 16 JANUARI

Nils-Henrik von der Fehr, University of Oslo: "The Combinatorial Clock Auction – A Critique". Medförfattare: Erlend Fanebust.

ONSDAGEN DEN 23 JANUARI

Thomas Demuyck, K.U. Leuven: "Nonparametric Analysis of Multi-output Production with Joint Inputs". Medförfattare: Laurens Cherchye, Bram De Rock och Kristof De Witte.

ONSDAGEN DEN 30 JANUARI

Ola Olsson, Göteborgs universitet: "Resource Windfalls and Public Goods: Evidence from a Policy Reform". Medförfattare: Michele Valsecchi.

ONSDAGEN DEN 6 FEBRUARI

Daniel Waldenström, IFN och Uppsala universitet: "Lifetime versus Annual Tax Progressivity: Sweden, 1968–2009". Medförfattare: Niklas Bengtsson och Bertil Holmlund.

ONSDAGEN DEN 13 FEBRUARI

Adriana Di Liberto, University of Cagliari and CRENoS (Centre for North South Economic Studies), Sardinien: "Past Dominations, Current Institutions and the Italian Regional Economic Performance". Medförfattare: Marco Sideri.

MÅNDAGEN DEN 18 FEBRUARI

Mark J. Roberts, Pennsylvania State University: "Firm R&D, Innovation, and Productivity in German Industry". Medförfattare: Helmut Fryges, Bettina Peters och Van Ahn Vuong.

ONSDAGEN DEN 20 FEBRUARI

Cédric Argenton, TILEC, Tilburg University: "Joint Predation".

ONSDAGEN DEN 6 MARS

Christian Keuschnigg, University of St. Gallen, och Institute for Advanced Studies, Princeton: "Innovation, Trade, and Finance". Medförfattare: Peter Egger.

ONSDAGEN DEN 13 MARS

Alexander Fink, University of Leipzig: "US Housing Prices and the Fukushima Nuclear Accident: To Update, or Not to Update, That is the Question". Medförfattare: Thomas Stratmann.

ONSDAGEN DEN 20 MARS

Karl Wärneryd, Handelshögskolan i Stockholm: "Evolutionary Games Without Group Selection".

ONSDAGEN DEN 27 MARS

Mario Larch och **Steffen Sirries**, University of Bayreuth: "International Trade and Migration: A Quantitative Framework".

ONSDAGEN DEN 10 APRIL

Oscar Erixson, Uppsala universitet: "Health Responses to a Wealth Shock: Evidence from a Swedish Tax Reform".

ONSDAGEN DEN 17 APRIL

Yoichi Sugita, Handelshögskolan i Stockholm: "The Impact of Trade Liberalization on Industrial Productivity". Medförfattare: Paul S. Segerstrom.

ONSDAGEN DEN 24 APRIL

Åsa Hansson, IFN och Lunds universitet: "The Effect of Political and Economic Factors on Corporate Tax Rates". Medförfattare: Susan Porter och Susan Perry Williams.

ONSDAGEN DEN 8 MAJ

Anders Böhlmark, SOFI, Stockholms universitet: "School Choice and Segregation: Evidence from Sweden's Voucher Reform". Medförfattare: Helena Holmlund och Mikael Lindahl.

ONSDAGEN DEN 15 MAJ

Rebecka Zarutskie, Federal Reserve System, Washington, D.C.: "Who Works for Startups? The Relation between Firm Age, Employee Age, and Growth". Medförfattare: Paige Quimet.

ONSDAGEN DEN 22 MAJ

Sara Formai, Bank of Italy: "Heterogeneous Firms and Credit Frictions: A General Equilibrium Analysis of Market Entry Decisions".

ONSDAGEN DEN 29 MAJ

Peter Skogman Thoursie, Stockholms universitet: "Does Privatisation of Vocational Rehabilitation Improve Labour Market Opportunities? Evidence from a Field Experiment in Sweden". Medförfattare: Lisa Laun.

ONSDAGEN DEN 5 JUNI

Gregory Corcos, University of Tours, Frankrike: "Relational Contracts Within and Between Firms in the Global Economy".

ONSDAGEN DEN 12 JUNI

Shon Ferguson, IFN: "Do Embassies Promote Exports?". Medförfattare: Rikard Forslid.

ONSDAGEN DEN 19 JUNI

Jan Heufer, TU Dortmund: "Revealed Notions of Distributive Justice I: Theory". Medförfattare: Nicole Becker och Kirsten Häger.

ONSDAGEN DEN 14 AUGUSTI

Johanna Möllerström, Harvard University och IFN: "Quotas and Cooperation".

ONSDAGEN DEN 28 AUGUSTI

Pavel Pelikan, Prague University of Economics: "The Rationality-Allocational Reasons for Limiting the Size of Financial Firms and Taxing Financial Transactions".

ONSDAGEN DEN 4 SEPTEMBER

Jerg Gutmann, University of Hamburg: "Lending a Hand to the Invisible Hand? Assessing the Effects of Newly Enacted Competition Laws". Medförfattare: Stefan Voigt.

ONSDAGEN DEN 11 SEPTEMBER

Suzanne Scotchmer, University of California, Berkeley, och NBER: "Patents in the University: Priming the Pump and Crowding Out".

ONSDAGEN DEN 18 SEPTEMBER

Johan Eklund, Entreprenörskapsforum och Internationella Handelshögskolan i Jönköping: "One Share – One Vote: Evidence from Europe". Medförfattare: Thomas Poulsen.

ONSDAGEN DEN 25 SEPTEMBER

David Rose, University of Missouri–St Louis: "The Evolution of Objectives and Organizations: Rethinking the Theory of the Firm".

ONSDAGEN DEN 2 OKTOBER

Martin Strieborny, Lunds universitet: "Finance, Comparative Advantage, and Resource Allocation". Medförfattare: Melise Jaud och Madina Kukenova.

ONSDAGEN DEN 9 OKTOBER

Niklas Potrafke, University of Munich and IFO: "Does the Field of Study Influence Students' Political Attitudes?". Medförfattare: Mira Fischer och Heinrich W. Ursprung.

Några av de forskare som under året hållit akademiska seminarier (från vänster): Rebecka Zarutskie, Federal Reserve System, Washington, D.C., Daniel Waldenström, IFN och Uppsala universitet, samt Suzanne Scotchmer, University of California, Berkeley.

ONSDAGEN DEN 16 OKTOBER

Matthew Rhodes-Kropf, Harvard University: "Governing Misvalued Firms". Medförfattare: Dalida Kadyrzhanova.

ONSDAGEN DEN 23 OKTOBER

Alexander Kritikos, DIW Berlin: "Personality Characteristics and the Decisions to Become and Stay Self-Employed". Medförfattare: Marco Caliendo och Frank Fossen.

ONSDAGEN DEN 6 NOVEMBER

Tommy Andersson, Lunds universitet: "Non-Manipulable House Allocation with Rent Control". Medförfattare: Lars-Gunnar Svensson.

ONSDAGEN DEN 13 NOVEMBER

Matti Liski, Aalto University, Helsingfors: "Energy Transition, Consumers, and Efficiency".

ONSDAGEN DEN 20 NOVEMBER

Bo Becker, Handelshögskolan i Stockholm: "Insolvency Resolution and the Missing High Yield Bond Markets". Medförfattare: Jens Josephson.

ONSDAGEN DEN 27 NOVEMBER

Estelle Cantillon, Free University Brussels: "Information Aggregation in the European Carbon Market: The Role of Firm Participation". Medförfattare: Aurélie Slechten.

ONSDAGEN DEN 4 DECEMBER

Erik Stam, Utrecht University School of Economics: "In Intrapreneurship We Trust".

ONSDAGEN DEN 11 DECEMBER

Hans K. Hvide, University of Bergen: "Do Entrepreneurs Matter?". Medförfattare: Sascha O. Becker.

ONSDAGEN DEN 18 DECEMBER

Yann Algan, Sciences Po, Paris: "The Long-Term Impact of Social Skills Training at School Entry: A Randomized Controlled Trial". Medförfattare: Elizabeth Beasley, Frank Vitaro och Richard E. Tremblay.

Brown bag-seminarier

I denna seminarieserie presenteras arbeten på ett tidigare stadium, jämfört med forskarseminarier; se föregående sidor.

MÅNDAGEN DEN 11 FEBRUARI

Oliver Falck, IFO Institute, München: "E-Lectons: Voting Behavior and the Internet". Medförfattare: Robert Gold och Stephan Heblich.

MÅNDAGEN DEN 15 APRIL

Lina Maria Ellegård, Lunds universitet: "Assist or Desist? Conditional Bailouts and Fiscal Discipline in Local Governments". Medförfattare: Jens Dietrichson.

MÅNDAGEN DEN 29 APRIL

Amanda Jakobsson, Handelshögskolan i Stockholm: "In Support of the TRIPs Agreement". Medförfattare: Paul S. Segerstrom.

MÅNDAGEN DEN 6 MAJ

Johannes Mauritzen, IFN och Norwegian School of Economics, Bergen: "The Silver Lining of Price Spikes: How Electricity Price Spikes Can Help Overcome the Energy Efficiency Gap".

MÅNDAGEN DEN 13 MAJ

Sebastian Buhai, Aarhus University: "Return to Tenure or Seniority". Medförfattare: Miguel Portela, Coen Teulings och Aico van Vuuren.

MÅNDAGEN DEN 27 MAJ

Conny Overland, Göteborgs universitet: "Foreign Bidders, Public Bidders and Gains to Target Shareholders".

FREDAGEN DEN 31 MAJ

Ramteen Sioshansi, Ohio State University: "Measuring the Benefits of Delayed Price-Responsive Demand in Reducing Wind-Uncertainty Costs". Medförfattare: Seyed Hossein Madaeni.

MÅNDAGEN DEN 3 JUNI

Per Lundborg, Stockholms universitet: "Minimum Wages and the Integration of Refugee Immigrants".

MÅNDAGEN DEN 10 JUNI

Thomas Tangerås, IFN: "Renewable Electricity Policy and Market Integration".

MÅNDAGEN DEN 12 AUGUSTI

Samuli Knüpfer, London Business School: "Labor Market Experiences and Portfolio Choice: Evidence from the Finnish Great Depression".

MÅNDAGEN DEN 16 SEPTEMBER

Carla Haelermans, TIER, Maastricht University: "The Effect of an Online Practice Tool on Math in Secondary Education. Evidence from a Randomized Field Experiment".

MÅNDAGEN DEN 14 OKTOBER

Sara Fogelberg och **Ewa Lazarczyk**, IFN: "Strategic Withholding through Production Failures in the Nordic Electricity Market, Nord Pool". Medförfattare: Joris Ghysels.

MÅNDAGEN DEN 21 OKTOBER

Paola Montero Ledezma, Katholike University of Louvain: "Inefficient Equilibrium Unemployment in a Matching Model with Commuting". Medförfattare: Etienne Lehmann och Bruno Van der Linden.

IFN-forskaren Martin Ljunge presenterade i mitten av december pågående forskning på temat "Social Capital and Migration: The Trust Drain".

MÅNDAGEN DEN 28 OKTOBER

Thomas Tangerås och **Joacim Tåg**, IFN: "International Network Competition and Regulation".

MÅNDAGEN DEN 4 NOVEMBER

Pedro Brinca, Stockholms universitet: "Distortions in the Neoclassical Growth Model: A Cross-Country Analysis".

MÅNDAGEN DEN 11 NOVEMBER

Johannes Mauritzen, Norwegian School of Economics, Bergen: "The Decline of Norwegian Oil".

MÅNDAGEN DEN 18 NOVEMBER

Karin Edmark och **Nikolay Angelov**, IFN och IFAU: "The Location Decisions of the Swedish Private Schools".

MÅNDAGEN DEN 25 NOVEMBER

Paul Elger och **Erik Lindqvist**, Handelshögskolan i Stockholm: "The Return to Cognitive and Non-Cognitive Skills over Time: Evidence from Sweden 1975–2007".

MÅNDAGEN DEN 2 DECEMBER

Linnea Wickström Österwall, Stockholms universitet: "The Effect of Reminders on the Demand and Supply of Antibiotics Prescriptions".

MÅNDAGEN DEN 9 DECEMBER

Ola Andersson, IFN: "Prices in Sequential Auctions: An Empirical Investigation Using Train-Ticket Auctions in Sweden".

MÅNDAGEN DEN 16 DECEMBER

Martin Ljunge, IFN: "Social Capital and Migration: The Trust Drain".

Utländska gästforskare

Stärker global samverkan

För att utveckla IFN:s samverkan med internationellt ledande forskare bedrivs ett gästforskarprogram. Genom denna verksamhet stärks kontaktytor och samarbete mellan IFN-forskare och forskarkollegor från andra delar av världen. Ett samarbete som ger båda parter nya impulser.

Steve Kelman är professor i offentlig förvaltning vid John F. Kennedy School of Government, Harvard. På 1990-talet, under president Clinton, var han huvudansvarig för genomförandet av reformer inom offentlig upphandling. Under oktober månad gästade han IFN och var bland annat talare på ett seminarium om offentlig upphandling. Under sin Sverigevistelse studerade han hur Sverige har förändrats under de senaste 40 åren.

Steve Kelmans Sverigeintresse går tillbaka till 1970-talet när han för första gången kom hit. Då som stipendiat vid Stockholms universitet. Sedan dess har det blivit ett antal resor över Atlanten. Språket upprätthåller han genom att på svenska läsa "Stieg Larsson, politiska memoarer och en del om svensk ekonomi".

Vad forskade Steve Kelman om under sin senaste vistelse i Stockholm?

– Jag har inte ägnat mig åt akademisk forskning utan försökt skaffa mig en bild av hur Sverige förändrats från första gången jag var här 1973 fram till i dag. Förändringarna är stora. Jag har läst böcker, uppsatser och annat för att bilda mig en uppfattning om händelseförloppet.

Steve Kelmans Sverigeberättelse publicerades i *Dagens Nyheter* på årets sista dag. Titeln var "Sveriges framtid behöver kompromissviljan".

Kelmans akademiska forskning handlar om hur den offentliga sektorn kan effektiviseras. För framtiden hoppas han även kunna ägna sig åt forskning om upphandling, som han senast forskade om för så där 20 år sedan. "Här på IFN har vi diskuterat forskning om valfrihet och upphandling i den kommunala sektorn." Det är ett ämne som han är intresserad av och, säger han med glimten i ögat, "jag tackar sällan nej till att få komma till Sverige".

Är det annorlunda att forska i Sverige jämfört med i USA?

– Sverige har alltid varit starkt inom national-ekonomi, men USA är ledande. Hos oss är ansatsen att få fram de bästa empiriska metoderna. Jag ser detsamma på IFN. Här finns en stringens och metodmässighet som påminner om USA.

Han förklarar att han gillar att det på IFN bedrivs högklassig empirisk forskning inom viktiga samhällsområden som exempelvis välfärdssektorn.

– Forskningen på IFN är förhållandevis fri från ideologisk vinkling. Man diskuterar för och emot. Det tycker jag om. Jag föredrar dialog framför att man försöker underkiva motståndaren.

"På IFN bedrivs högklassig empirisk forskning inom viktiga samhällsområden."

STEVE KELMAN

Utländska gästforskare under året

I förteckningen anges de gästforskare som under året tillbringat tre dagar eller fler på IFN. Därutöver har ett stort antal internationella forskare besökt IFN i samband med workshops och vetenskapliga konferenser.

Zhanar Akhmetova, Australian School of Business, University of New South Wales, Australien.

Douglas Almond, SIPA, Columbia University, New York, USA.

Cédric Argenton, Tilburg University och TILEC, Belgien.

Irene Botosaru, Toulouse School of Economics, Frankrike.

Thomas Demuyne, K.U. Leuven, Belgien.

Adriana Di Liberto, University of Cagliari och CRENoS, Italien.

Oliver Falck, IFO Institute, München, Tyskland.

Sara Formai, Bank of Italy, Rom, Italien.

Andreas Haufler, Ludwig-Maximilians-University, München, Tyskland.

Under året har IFN besökts av bland andra en kinesisk näringslivsdelegation, med alumni från Tsinghua University School of Economics and Management. Professor Lars Oxelheim, IFN, höll ett anförande med titeln ”The Global Crisis – Micro- and Macroeconomic Aspects”.

Morten Søberg, avgående statssekreterare i norska Finansdepartementet höll ett föredrag på IFN i början av oktober. Ämnet var ”den nya norska bankregleringen som verktyg för finansiell stabilitet”. Även den avgående olje- och energiministern Ola Borten Moe deltog i seminariet.

På bilden ses några av de forskare som gästade IFN under hösten. Från vänster: David Seim, som arbetar på IFN men även på University of Toronto, Petra Persson, Stanford University, Laszlo Sandor, Harvard University, och Therese Nilsson, IFN och Lunds universitet.

Steven Kelman, John F. Kennedy School of Government, Harvard University, Cambridge, USA.

Panu Poutvaara, Ifo Center for International Institutional Comparisons and Migration Research och University of Munich, München, Tyskland.

Carol Propper, Centre for Market and Public Organisation, University of Bristol, England.

Mark J. Roberts, Pennsylvania State University, USA.

David C. Rose, University of Missouri–St. Louis, USA.

Laszlo Sandor, Harvard University, Cambridge, USA.

Suzanne Scotchmer, University of California, Berkeley, USA.

Susanna Thede, Institute for European Studies, University of Malta, Malta.

Andreas Waldkirch, Colby College, Waterville, USA.

Verena Wondratschek, Centre for European Economic Research (ZEW), Mannheim, Tyskland.

Rebecca Zarutskie, Federal Reserve System, Washington, D.C., USA.

Publika aktiviteter

Viktigt sprida forskningsresultat utanför forskarvärlden

Att göra forskningsresultat tillgängliga för intresserade utanför forskarvärlden är en prioriterad del av IFN:s verksamhet. Det långsiktiga målet är att vara en aktör med starkt förtroende hos ledande beslutsfattare, experter och opinionsbildare.

Många frågor och tillfällen till diskussion med publiken fanns det när Edmund Phelps, nobelpristagare i ekonomi 2006 (stående till höger), Solveig Wikström, Stockholms universitet, och Magnus Henrekson, IFN, medverkade vid ett seminarium i oktober. Foto: Fredrik Eriksson.

IFN:S KOMMUNIKATION STYRS främst av nya resultat inom forskningen och inte av debattens svängningar. Utifrån detta är det IFN:s strävan att hitta former för kommunikation som möjliggör resonemang och dialog, dels med makthavare och opinionsbildare, dels med en intresserad allmänhet. Personliga möten med experter, seminarier för en initierad publik och nyhetsbrev med artiklar, referat och intervjuer är exempel på kanaler

och forum som prioriteras för att sprida forskningen och göra den tillgänglig.

Grunden för institutets aktiviteter är alltid gedigen forskning. De journalister, politiker och experter som söker sig till IFN kan därför vara säkra på att resultat och slutsatser bottenar i kvalitetssäkrade studier.

Policyseminarier

15 maj

Global Award prisar entreprenörskapsforskare

Maryann Feldman mottog Global Award for Entrepreneurship Research 2013 från finansminister Anders Borg. Prisceremonin hölls i Konserthuset i Stockholm.

DEN 15 MAJ MOTTOG Maryann Feldman, professor i public policy vid University of North Carolina, det prestigefyllda *Global Award for Entrepreneurship Research 2013*. Prisutdelare var finansminister Anders Borg.

Maryann Feldman förklarade i sin föreläsning hur viktiga kluster och lokala initiativ är för att företag ska skapas och bestå. Hon tog flera exempel från sin forskning. Det gällde bland annat företaget Viking Range som från början tillverkade kökspisar utomlands men som senare lokaliserat tillverkningen till "hemorten" i Mississippi. Något som givit ringar på vattnet i form av samarbete med bland andra ett lokalt college för utbildning av personal.

Maryann Feldman talade om framgångrika

företag som *do business in a slightly different way*. Hon förklarade att dessa företag och orter där de är lokaliserade har flera gemensamma nämnare, bland annat ett öppet företagsklimat som tillåter att idéer förs vidare till nya företag. Gör man inte det så går det som för Eastman Kodak i Rochelle, New York, förklarade Feldman. Både företaget och orten har falnat.

Prisceremonin avslutades med en debatt där både Maryann Feldman och Anders Borg ingick i panelen. Övriga deltagare var Philippe Aghion, professor Harvard University, Pontus Braunerhjelm, vd Entreprenörskapsforum och professor KTH, Göran Marklund, direktör Vinnova, samt Maria Strömme, professor i nanoteknologi vid Uppsala universitet. Moderator var Pernilla Ström.

4 juni

Var skapas jobben?

Från höger ses Fredrik Heyman, Pehr-Johan Norbäck och Lars Persson, alla forskare på IFN.

VILKA TYPER AV JOBB har försvunnit respektive skapats under de senaste två decennierna? Rör det sig om arbetstillfällen där de anställda har låg eller hög utbildning? Hur skiljer sig jobbdynamiken mellan tjänstesektor och tillverkningsindustri? Ska stödåtgärder och särregler användas för att skapa jobb och högre tillväxt?

Nationalekonomerna Fredrik Heyman, Pehr-Johan Norbäck och Lars Persson, IFN, är författare till rapporten *Jobbdynamik i svenskt näringsliv 1990 till 2009* som de skrivit på uppdrag av Expertgruppen för studier av offentlig ekonomi, ESO. Rapporten presenterades på ett frukostseminarium arrangerat av IFN.

Publiken på seminariet var mycket kvalificerad, med representanter från den fackliga världen, departement och media. Frågor ställdes dels

om politiska åtgärder för att skapa jobb, dels varför antalet jobb inte ökat mer. Lars Persson förklarade att den bästa medicinen är mindre komplicerade regelverk och skattesystem samt mer generella och neutrala företagsregler. ”Det måste tyvärr alltid försvinna jobb, problemet är att det inte skapas tillräckligt många nya.”

En fråga som diskuterades var huruvida utbildning matchar efterfrågan på arbetsmarknaden, eller om det ärså att vi överutbildar dagens unga? Roland Bladh, EU-kommissionen, konstaterade att överutbildning kan vara ett problem men menade att ökad utbildning i längden är bra för samhället och den enskilda individen. Fredrik Heyman och Pehr-Johan Norbäck svarade på frågor bland annat om dynamiken vad gäller temporära kontra permanenta jobb.

I ESO-rapporten *Jobbdynamik i svenskt näringsliv 1990 till 2009* (2013) studerar nationalekonomerna Fredrik Heyman, Pehr-Johan Norbäck och Lars Persson små och unga företags betydelse för strukturomvandlingen av det svenska näringslivet.

MEDVERKANDE:
Rapportförfattarna samt Roland Bladh, senior handläggare för svenska ärenden vid Europeiska kommissionens generaldirektorat för sysselsättning och socialpolitik. Moderator var Per Skedinger, IFN.

9 september

A Competitive EU: The Role of Entrepreneurship, Corporate Ownership and Industrial Restructuring

Hans-Werner Sinn (till vänster) föreläste om "The Development of Industrial Production in Germany and Europe" och Assar Lindbeck, IFN, kommenterade.

2013 FIRADE MARIANNE och Marcus Wallenbergs Stiftelse 50 år. Jubileet högtidlighölls med tre symposier inom skilda dicipliner. Seminariet med nationalekonomi som tema arrangerades i samarbete med IFN.

– Dagens symposium syftar till att ge oss en djupare förståelse för den roll som entreprenörskap, företagsägande och näringslivets sammansättning spelar för att skapa ett konkurrenskraftigt EU, förklarade Marcus Wallenberg när han öppnade symposiet.

En rad internationella forskare hade bjudits in som talare. Deras föreläsningar kommenterades av svenska företagare och akademiker:

- **Carol Propper**, professor i nationalekonomi och ledare för Health Management Group, Imperial College, Storbritannien. Propper föreläste på temat "Health Care: The Effects of Greater Choice and Competition in Health Care on Hospital Production and Patient Outcomes". Hennes föreläsning kommenterades av Liselott Kilaas (vd Aleris) och Henrik Jordahl (docent IFN).
- **John Van Reenen**, professor i nationalekonomi, London School of Economics och vinnare av Yrjö Jahnsson Award för bästa europeiska nationalekonom under 45 år (2009). Van Reenen föreläste om "Ownership, Management Practices and Product Market Competitiveness". Hans föreläsning kommenterades av Börje Ekholm (vd Investor AB) och Magnus Henrekson (professor och vd IFN).
- **Suzanne Scotchmer**, professor i nationalekonomi vid University of California, Berkeley, föreläste på temat "Innovation in the 21st Century". Scotchmers föreläsning kommenterades av Kasim Alfalahi (Senior VP och Chief IP Officer, Ericsson AB) samt Mathias Uhlén (professor KTH).
- **Hans-Werner Sinn**, professor i nationalekonomi vid Universität Munchen och en av Tysklands främsta ekonomer, talade om "The Development of Industrial Production in Germany and Europe". Hans föreläsning kommenterades och diskuterades av Assar Lindbeck (professor IFN och Stockholms universitet).

26 september

Moral – den bortglömda nyckeln till välstånd

Från vänster ses Niclas Berggren, Inga-Britt Ahlenius, David Rose och Thomas Gür. Seminariet rapporterades bland annat i EFN tv samt Ekonomiekot. Foto: Fredrik Eriksson.

MEDVERKANDE:

David C. Rose, University of Missouri–St. Louis, Inga-Britt Ahlenius, tidigare generaldirektör för Riksrevisionsverket och undergeneralsekreterare för FN:s internrevision, samt Niclas Berggren, docent och forskare vid IFN. Moderator var Thomas Gür.

I SLUTET AV SEPTEMBER arrangerade IFN ett seminarium med professor David Rose, University of Missouri–St. Louis, som presenterade sin bok *The Moral Foundation of Economic Behavior*. Kommentatorer var Inga-Britt Ahlenius, tidigare generaldirektör för Riksrevisionsverket, samt Niclas Berggren, docent, IFN.

Inför en månghövdad publik utvecklade David Rose sina tankar om varför opportunisterna frodas i stora grupper och hur vi kan anamma en moral som innebär att det känns fel att utföra en viss handling även om en enskild inte kommer till skada – men dock en större grupp.

Utgångspunkten för Roses resonemang är att lågt förtroende människor emellan beror på att vissa individer utnyttjar andra för egen vinning, med negativa konsekvenser för hur ekonomi och samhälle fungerar.

På seminariet resonerade och klagade Rose varför det är viktigt att människor kan lita på varandra och vilken central roll moraliska uppfattningar har för att skapa tillit. En anledning, menar han, är att formella institutioner i avgörande situationer inte är tillräckliga för att stävja opportunisterna.

9 oktober

En kamp mellan moderna och traditionella värderingar

MEDVERKANDE:
Förutom professor Edmund Phelps, Columbia University, deltog professor Solveig Wikström, Stockholms universitet, och professor Magnus Henrekson, IFN, som båda kommenterade Phelps föreläsning.

Professor Vladimir L. Kvint, La Salle University och Moscow State University, föreläste på temat: "Comparing the Role of Quality of Life and Values in the Development Strategy of Both Emerging Market Countries and in the West". Professor Torbjörn Becker, Stockholm Institute of Transition Economics, kommenterade föreläsningen. Moderator var Mia Odabas. Hela seminariet sändes i Sveriges Television.

Intresset var stort för seminariet med Edmund Phelps, inte minst från media. Han intervjuades bland annat av EFN tv och inslaget kunde ses på i Dagens Industris webb-tv. Foto: Fredrik Eriksson.

VÄRDERINGAR VAR ETT CENTRALT tema i de diskussioner som fördes under halvdagsseminariet. Edmund Phelps presenterade tankar från sin senaste bok *Mass Flourishing: How Grassroots Innovation Created Jobs, Challenge, and Change*. Phelps förklarade att innovationskraften har mattats av under senare decennier. I Amerika, menade han, finns tecken på att innovationsklimatet liksom sysselsättningen försvagats allt sedan slutet av 1960-talet. Det samma gäller Europa där man efter andra världskrigets slut aldrig lyckats återskapa den forna dynamiken. Anledningen till detta, hävdade Phelps, är att moderna värderingar, som ligger till grund för den moderna ekonomin, hotas av traditionella värderingar som sätter samhället och staten framför individen.

Solveig Wikström tog fasta på Edmund Phelps tankar om gräsrotsdynamik och värderingar.

Med bland annat Volvo som exempel på svenskt storföretag förklarade hon att hierarkier är det som stoppar gräsrotterna från att delta i beslutsprocesser. Hon menade att vi bör diskutera moderna kontra postmoderna värderingar. "Förhoppningsvis kan denna bok öppna beslutsfattarnas ögon så att de inser att gräsrotterna behöver involveras för att skapa tillväxt och välstånd."

Magnus Henrekson förklarade att "det postmodernistiska paradigmet, som har blivit så dominerande i den akademiska världen, i media och i den offentliga debatten, är en viktig orsak till att allt fler, enligt professor Phelps bok, säger sig sakna mål och plågas av en känsla av meningslöshet i livet".

28 november

”The Decline and Fall of the Stock Market”

Lokalen var fullsatt när (sett från vänster) moderatorn Mia Odabas ställde frågor till Alexander Ljungqvist, Börje Ekholm och Magnus Billing. Foto: Karl Gabor.

ALEXANDER LJUNGQVIST, professor i finansiell ekonomi och entreprenörskap vid New York University Stern School of Business och affilierad till IFN, inledde ett frukostseminarium med titeln *The Decline and Fall of the Stock Market*. Han förklarade hur den amerikanska marknaden ser ut och visade bland annat att antalet börsnoteringar har blivit färre men samtidigt större. Ljungqvists inledning följdes av kommentarer av Börje Ekholm, Investor, och Magnus Billing, Stockholmsbörsen.

Ljungqvist förklarade att den växande bördan av lagar och regler inverkar menligt på antalet företag som listas på börsen. Samtidigt har konkurrensen ökat från andra kapitalkällor som private equity, affärsänglar och så kallad crowdfunding.

Så vad händer? Alexander Ljungqvist menade att:

- Börsen fortfarande är det mest effektiva sättet att anskaffa kapital till tillväxtföretag – men klyftan till andra finansieringskällor minskar.
- Det är svårt för vanliga småsparare att dela det välstånd som skapats i näringslivet när många företag är onoterade. Å andra sidan är kapitalet i privata företag mer långsiktigt. Det samma gäller investeringsincitamenten.

– Börserna kommer att spela en central roll även i framtiden, ansåg Börje Ekholm, och förklarade att de svenska företagen som valt att borslista sig är betydligt bättre på att skapa nya jobb än övriga företag.

Magnus Billing menade att den nedåtgående trenden har brutits vad gäller börsnoteringar.

– Politikerna har en fäbless för att reglera börsnoterade företags verksamhet, ansåg han.

MEDVERKANDE:
Professor Alexander Ljungqvist, professor i finansiell ekonomi och entreprenörskap vid New York University Stern School of Business och affilierad till IFN. Börje Ekholm, vd Investor och ordförande i NASDAQ OMX. Magnus Billing, vd NASDAQ OMX i Stockholm. Moderator var Mia Odabas.

Seminarier arrangerades i samarbete med Knut Wicksells Centrum för finansvetenskap vid Lunds universitet.

IFN-forskare på externa konferenser och seminarier

IFN ska vara en källa till kunskap och information om frågor som är relevanta för svenskt näringsliv. I denna anda medverkar institutets forskare regelbundet som föreläsare och deltagare på arenor som samlar beslutsfattare, rådgivare och opinionsbildare.

Exempel på aktiviteter som IFN-forskare deltagit i under 2013:

”Lindbeckkommissionen 20 år”. Seminarium arrangerat av Fores 20 år efter att betänkandet *Nya villkor för ekonomi och politik* presenterades. **Assar Lindbeck**, 130125.

”Från välfärdsstat till välfärdssamhälle”. Presentation på Finansdepartementet av forskningsrapport med samma namn – inom ramen för samarbete mellan IFN och SNS. **Henrik Jordahl**, 130306.

”Äganderätt och fri invandring”. Anförande om äganderätt och fri invandring på ett seminarium arrangerat av Axel och Margaret Ax:son Johnsons stiftelse. **Tino Sanandaji**, 130307.

”Globalization and the Transmission of Social Values: The Case of Tolerance”. Presentation av forskning på konferens med Public Choice Society i New Orleans. **Niclas Berggren**, 130308.

”Europeisk integration av elmarknaderna för ökad konkurrenskraft”. Paneldiskussion i Malmö med utgångspunkt i antologin *Ett konkurrenskraftigt EU till rätt pris. Europaperspektiv 2013*. **Thomas Tangerås**, 130318.

”Hur blir svenska entreprenörer globala?”. Estradsamtal i samband med att Stora Exportpriset delades ut. International Chamber of Commerce, ICC Stockholm, arrangerade. **Magnus Henrekson**, 130409.

”Allmän nytta eller egen vinning?”. Presentation på Rosenbad av ESO-rapporten *Allmän nytta eller egen vinning? En ESO-rapport om korruption på svenska*. **Andreas Bergh** och **Richard Öhrvall**, 130409.

”Topplederlönningar”. Inledningsanförande i samband med debatt arrangerad av norska Styreinstittutt. **Lars Oxelheim**, 130424.

”The Short- and Long-Term Effects of School Choice on Student Outcomes – Evidence from a School Choice Reform in Sweden”. Presentation på möte arrangerat av Society of Labor Economists. **Karin Edmark**, 130503.

”Ägande och incitament i snabbväxande företag”. Presentation av studie om beskattning av personaloptioner i andra länder samt därpå följande paneldiskussion. **Magnus Henrekson** och **Tino Sanandaji**, 130507.

Per Skedinger, IFN, håller föredrag på konferens i Rosenbad med temat Youth and the Labour Market. Konferensen arrangerades inom ramen för tidskriften *Nordic Economic Policy Review*.

”Effects of Payroll Tax Cuts for Young Workers”. Föredrag på konferens med temat Youth and the Labour Market arrangerad i Stockholm inom ramen för *Nordic Economic Policy Review*. **Per Skedinger**, 130515.

”An Integrated Electricity Market Strengthens Europe’s Competitiveness”. Anförande på seminarium i Bryssel när antologin *Ett konkurrenskraftigt EU till rätt pris – Europaperspektiv 2013* presenterades. **Pär Holmberg**, 130529.

”Gender Quotas and the Crisis of the Mediocre Man: Theory and Evidence from Sweden”. Presentation av forskning på konferens om diskriminering och arbetsmarknad, som arrangeras av Linnéuniversitetet i Växjö. **Olle Folke**, 130530.

”Operations Management at the Heats of the Recovery”. Presentation på konferens arrangerad av European Operations Management Association i Dublin, Irland. **Jannis Angelis**, 130609.

”Promoting Inclusive Growth”. Paneldiskussionen och anförande på ett seminarium som arrangerades i riksdagen av finansutskottet och OECD. **Andreas Bergh**, 130617.

”Can the West Recover its Competitiveness?”. Kommentar till inlägg av Niall Ferguson, professor i historia, Harvard University. Seminariet arrangerades i Almedalen av Svenskt Näringsliv. **Assar Lindbeck**, 130701.

”Staten & kapitalet – om förutsättningarna för långsiktigt ägande och investeringar”. Paneldiskussion i Almedalen om samarbete mellan det offentliga Sverige och det privata näringslivet. **Magnus Henrekson**, 130702.

”Kvinnorna och krisen”. Diskussion arrangerad av Sveriges Kvinnolobby i Almedalen om hur svensk ekonomi skulle se ut om jämställdhet gavs högre prioritet. **Johanna Rickne**, 130705.

European Economic Association & Econometric Society höll kongress i Göteborg. Flera av IFN:s forskare presenterade sin forskning:

- Ola Andersson: "Risk Taking on Behalf of Others".
- Shon Ferguson: "Competitive Pressure and Technology Adoption: Evidence from a Policy Reform in Western Canada".
- Magnus Henrekson: "Billionaire Entrepreneurs: A Systematic Analysis" (with Tino Sanandaji).
- Martin Olsson: "Do Leverage Buy-outs Lead to Unemployment for Workers? Evidence from Matched Employer-Employee Data".
- Joacim Tåg: "Hierarchies, the Small Firm Effect, and Entrepreneurship: Evidence from Swedish Microdata".
- Florin Maican: "Entry Regulations, Product Differentiation and Determinants of Market Structure" (with Matilda Orth), 130826–130830.

"Voting as a Form of Political Participation and Statistics Sweden's Electoral Participation Survey". Ett av två föredrag på konferensen *Analysis of Survey Data* arrangerad av Statistiska centralbyrån och Örebro universitet. **Richard Öhrvall**, 130820.

"Hur blev Sverige bäst?". Paneldiskussion arrangerad av SNS med kommentarer på boken *Kan landet lagom vara bäst?* av Kurt Lundgren. **Therese Nilsson**, 130828.

"Riskkapitalisterna bygger landet". Kommentarer och diskussion om boken *De nya industrialisterna* av Janerik Larsson. **Joacim Tåg**, 130903.

"Styrning av välfärdstjänster". Anförande på konferens arrangerad av Sveriges Kommuner och Landsting. **Henrik Jordahl**, 130905.

"Konkurrens i sjukvården: Vad kan vi lära av England?". Moderator på seminarium inom ramen för IFN/SNS-projektet *Från välfärdsstat till välfärdssamhälle*. **Henrik Jordahl**, 130906.

"Jobbdynamik i svenskt näringsliv 1990 till 2009". Presentation på Finansdepartementet av ESO-rapport med samma namn. **Fredrik Heyman, Pehr-Johan Norbäck** och **Lars Persson**, 130918.

"Behavioral and Experimental Economics". Medarrangör av en nordisk konferens om beteende- och experimentell ekonomi på Handelshögskolan i Stockholm. **Ola Andersson**, 130927.

"Personaloptioner – en viktig pusselbit för ett innovativt företagsklimat?". Presentation av studie om beskattning av personaloptioner. Miljöpartiet arrangerade i samarbete med IT & telekomföretagen inom Almega, Swedish Medtech samt tidningen *Entreprenör*. **Tino Sanandaji**, 131023.

”Hur kan vi förhindra att Sverige blir ett insider-outsider-land?”. Anförande samt panel-diskussion på seminarium arrangerat av Centerpartiet. **Assar Lindbeck** och **Per Skedinger**, 131028.

”Inherited Trust and the Economic Success of Second Generation Immigrants”. Talare på seminarium på Bocconi University i Milano. **Martin Ljunge**, 131030.

”Swedish Economic Forum 2013”. Anföranden och paneldiskussion om respektive kapitel i forskningsrapporten *Institutioner och incitament för innovation – entreprenöriella vägval för svensk tillväxt*. **Magnus Henrekson** och **Joacim Tåg**, 131127.

”Det finansiella systemet under global och europeisk press: Tänkbara konsekvenser för Sverige”. Föredrag på konferens arrangerad av Skatteverket i Malmö. **Lars Oxelheim**, 131210.

”Border Carbon Measures and the WTO”. Presentation av forskning på konferens arrangerad av Center for Economics and Econometrics, Bogazici University, Istanbul. **Henrik Horn**, 131216.

”Konstitutioner, politik och frihet – James Buchanan i urval”. Presentation av antologin med samma namn och Niclas Berggren som redaktör. **Niclas Berggren**, 131217.

UR Samtiden/Kunskapskanalen filmade ett seminarium som IFN arrangerade i oktober. Foto: Fredrik Eriksson.

Närvaro i media

FORSKARE VID IFN deltar aktivt i media med egna debattinlägg och en löpande dialog med journalister. Utöver egna debattartiklar har IFN:s forskare och gästforskare medverkat eller omnämnts i ett stort antal ledare, nyhetsartiklar och reportage i både tryckt form och etermedia.

Under 2013 förekom IFN:s namn, forskare eller forskning i drygt 550 artiklar i traditionella medier, dvs. tidningar, radio och tv. Flertalet av dessa finns listade på IFN:s webbplats.

”Nyföretagandet missgynnas”, **Magnus Henrekson**, *Dagens Industri*, 130118.

”Oseriös debattbok bakom förslaget om fri invandring”, **Tino Sanandaji**, *Dagens Nyheter*, 130124.

IFN var även närvarande på Facebook och Twitter. Ett antal enskilda forskare skrev regelbundet på bloggar. Under slutet av hösten presenterades även egenproducerad podd-radi om IFN och forskning.

Nedan återfinns de debattartiklar som IFN-forskare skrivit under året. Det rör sig om policyinriktade artiklar i svenska och internationella medier.

”Låt oss vara ärliga om invandringens konsekvenser”, **Tino Sanandaji**, *Dagens Nyheter*, 130125.

”Att spara är billigt”, **Magnus Henrekson**, *Dagens Industri*, 130219.

- ”Vad ska en debattartikel kosta?”, **Andreas Bergh**, krönika i *Sundsvalls Tidning*, med flera, 130301.
- ”Beskrivningen av Sverige stämmer inte”, **Andreas Bergh** och Daniel Rubenson, *Svenska Dagbladet*, 130313.
- ”Backa inte från reformen med elområden”, **Sven-Olof Fridolfsson**, **Pär Holmberg** och **Thomas Tangerås**, *Svenska Dagbladet*, 130315.
- ”Elprisskillnader i Sverige är motiverade”, **Sven-Olof Fridolfsson**, **Pär Holmberg** och **Thomas Tangerås**, *Svenska Dagbladet*, 130325.
- ”Svenskar misstror offentliga tjänstemäns ärlighet”, **Andreas Bergh**, Gissur Erlingsson, Mats Sjölin och **Richard Öhrvall**, *Dagens Nyheter*, 130409.
- ”De sju viktigaste åtgärderna för att lösa skolans kris”, **Magnus Henrekson**, *Dagens Nyheter*, 130413.
- ”Överdrivet fokus på den svenska räntan”, **Andreas Bergh**, krönika i *Västerbottens-Kuriren*, med flera, 130429.
- ”Fortsatt kapitalexport slår ut investeringar”, **Assar Lindbeck**, *Dagens Nyheter*, 130512.
- ”Sverige bör gå i bräsch för nordisk mikrofinans”, Pontus Engström och **Lars Oxelheim**, *Dagens Nyheter*, 130519. (Motsvarande inlägg publicerades även i finska *Hufvudstadsbladet*, 130608, och norska *Dagens Näringsliv*, 130619.)
- ”Efterfrågan är inte problemet”, **Andreas Bergh**, krönika i *Västerbottens-Kuriren*, med flera, 130524.
- ”Granskaren måste komma utifrån”, **Andreas Bergh**, Gissur Ó. Erlingsson, Mats Sjölin och **Richard Öhrvall**, tidskriften *Balans*, 130603.
- ”Stöd till småföretag skapar inte fler jobb”, **Fredrik Heyman**, **Pehr-Johan Norbäck** och **Lars Persson**, *Svenska Dagbladet*, 130604.
- ”Visst ökar klyftorna i Sverige”, **Andreas Bergh**, krönika i *Sundsvalls Tidning*, med flera, 130621.
- ”Meningslöst förbjuda vinstuttag i vårdföretag”, **Pär Holmberg**, *Svenska Dagbladet*, 130705.
- ”Bristande social kompetens skäl till ungas arbetslöshet”, **Magnus Henrekson** och **Tino Sanandaji**, *Dagens Nyheter*, 130706.
- ”Flera fördelar med att dela upp Vattenfall”, **Thomas Tangerås**, *Svenska Dagbladet*, 130829.
- ”Våga lita på andra”, **Andreas Bergh**, kolumn i *Svenska Dagbladet*, 130907.
- ”När bidrag blir självklara ökar sjukskrivningarna”, **Martin Ljunge**, *SVT Debatt*, 130919.
- ”Stryk kravet på skolbibliotek helt”, **Gabriel H. Sahlgren**, *Dagens Nyheter*, 131001.
- ”Bryt loss sjukförsäkringen”, **Martin Ljunge**, *Svenska Dagbladet*, 131003.
- ”Skolvalet försämrar inte likvärdigheten”, **Gabriel H. Sahlgren**, *Svenska Dagbladet*, 131004.
- ”All forskning om skolbibliotek är inte bra forskning”, **Gabriel H. Sahlgren**, *Dagens Nyheter*, 131007.
- ”Tala klarspråk om arbetslösheten”, **Andreas Bergh**, *Svenska Dagbladet*, 131014.
- ”The Teachers Unions’ Guild System Must be Abolished, not Strengthened, Mr Clegg”, **Gabriel H. Sahlgren**, *The Telegraph*, 131022.
- ”Guest Post by Tino Sanandaji: On Swedish Billionaires”, **Tino Sanandaji**, *National Review Online*, 131117.
- ”Löfvens kritik mot styrning i skola och vård är felriktad”, Klas Eklund och **Steve Kelman** (gästforskare IFN), *Dagens Nyheter*, 131119.
- ”Äta Sova Dö’ bör ses utan ideologiska glasögon”, **Andreas Bergh**, krönika i *Svenska Dagbladet*, 131123.

”Hyreskontrollen måste bort för att få fart på byggandet”, **Assar Lindbeck**, *Dagens Nyheter*, 131124.

”Helhetsbilden viktig för att få fram fler entreprenörer”, Pontus Braunerhjelm och **Magnus Henrekson**, *Göteborgs-Posten*, 131127.

”Beskatta oförtjänta vinster – ge till låginkomsttagare”, **Assar Lindbeck**, *Dagens Nyheter*, 131127.

”Upplyftande”, **Tino Sanandaji**, tidskriften *Neo*, 131203.

”De goda intentionernas baksida”, **Andreas Bergh**, krönika i *Hela Gotland*, m.fl., 131207.

”The Psychosis of the PISA Report and Best Practices”, **Gabriel H. Sahlgren**, *The Spectator*, 131210.

”Öka jämställdhet i bolagen genom utlandsrekrytering”, **Lars Oxelheim**, *Dagens Nyheter*, 131212.

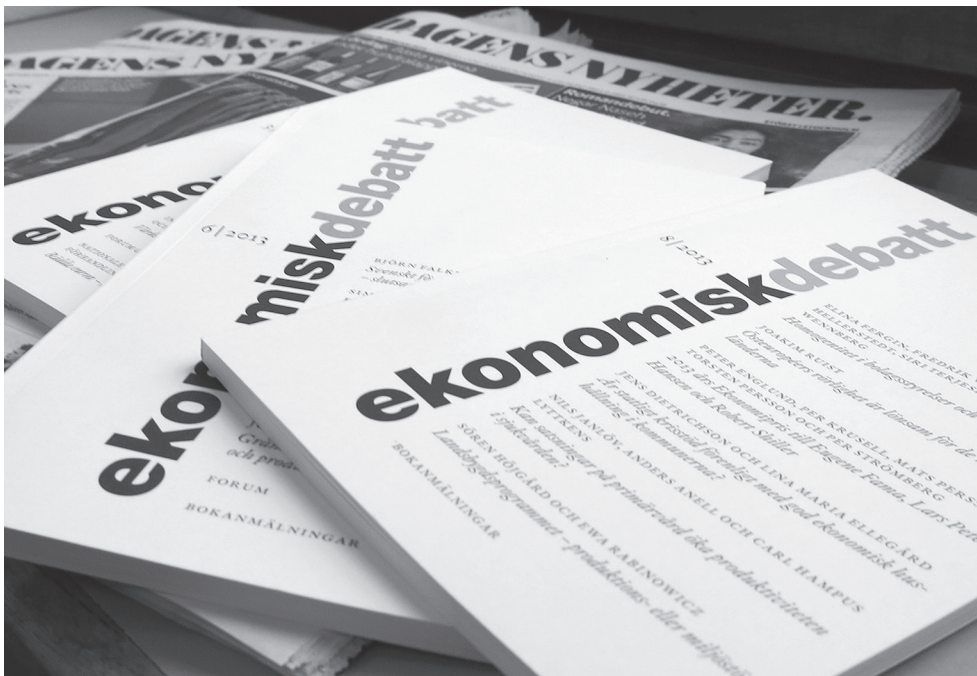
”Invandrare stängs ute av kollektivavtal”, **Andreas Bergh**, *Dagens Industri*, 131213.

”Politik utan romantik”, **Niclas Berggren**, krönika i *Svenska Dagbladet*, 131215.

”KD-bidraget blev inte bra”, **Andreas Bergh**, kolumn i *Svenska Dagbladet*, 131230.

”Sveriges framtid behöver kompromissviljan”, **Steve Kelman**, *Dagens Nyheter*, 131231.

IFN-forskare skriver i *Ekonomisk Debatt* och *DN Debatt*

SEDAN 2006 ingår det explicit i en IFN-forskares arbetsuppgifter att medverka till den så kallade tredje uppgiften genom att när så är lämpligt kommunicera sin forskning även utanför akademien. Detta kan ske på många olika sätt och omfattningen av denna del av verksamheten är därför inte helt lätt att kvantifiera.

Ett mått på institutets närvaro i den svenska policydiskussionen är att mäta hur stor andel av artiklarna i dels *Nationalekonomiska*

Föreningens egen tidskrift, *Ekonomisk Debatt*, som författats av IFN-forskare, dels antalet inlägg på *DN Debatt* skrivna av IFN-forskare.

En fördel med att mäta antalet artiklar i *Ekonomisk Debatt* är att statistiken är tillgänglig sedan 1973, det år då tidskriften startades. Resultatet redovisas i tabell 2. Sett över hela perioden har cirka 10 procent av de publicerade artiklarna haft åtminstone någon författare anställd vid IFN.

TABELL 2. IFN-FORSKARES NÄRVARO I EKONOMISK DEBATT, 1973–2013

	1973–2013	1973–79	1980–89	1990–99	2000–09	2010–13
Totalt antal artiklar	1 578	266	385	318	437	172
Antal artiklar med minst en författare från IUI/IFN	152	24	18	33	47	30
Andel av det totala antalet artiklar med författarmedverkan från IUI/IFN (%)	9,6	9,0	4,7	10,4	10,8	17,4
Medförfattarjusterat antal artiklar av IUI/IFN-forskare	129,1	23,5	18	26,7	37,8	23,1
Andel av det totala antalet artiklar efter medförfattarjustering (%)	8,2	8,8	4,7	8,4	8,7	13,4

Anm.: Endast ordinarie artiklar har medtagits, dvs. repliker & kommentarer, recensioner etc. har uteslutits. Justering för medförfattare har gjorts genom att dela med antalet medförfattare. Om en IUI/IFN-forskare samförfattat med en person utanför räknas det som en halv artikel osv. Ekonomisk Debatt har utkommit med 8 nummer per år sedan 1973 och i normalfallet har varje nummer innehållit 3–5 artiklar. En artikel skriven av en affilierad forskare räknas som en halv artikel.

Under 2000-talets första år föll dåvarande IUI:s andel till ungefär hälften, men efter namnbytet och strategiförändringen 2006 har andelen ökat kraftigt. Under åren 2010–2013 har drygt 17 procent av alla artiklar som publicerades i *Ekonomisk Debatt* åtminstone någon medförfattare från IFN och med författarjustering var andelen drygt 13 procent.

DN Debatt räknas som svensk medias mest inflytelserika debattforum. Här kommer opinionsbildare och debattörer, politiker och forskare till tals. Politiska utspel och nya studier presenteras inte sällan på *DN Debatt*. Inläggen citeras och refereras sedan i andra medier, men även i den politiska debatten.

I en intern mätning gjord av *DN (DN Debatt. Året i siffror, 2010)* svarar 59 procent av *DN*:s närmare 900 000 läsare ja på frågan "läste eller tittade du på *DN Debatt* i går?". Det betyder att omkring en halv miljon läsare noterar de ämnen och författare som publiceras på *DN Debatt*.

Kraven är höga på de debattartiklar som ska publiceras. "En genomsnittlig dag får vi in ett tiotal färdiga – obeställda – debattmanus till redaktionen" skriver tidigare debattredaktören Bo G. Andersson i ovan nämnda rapport. I en undersökning av *DN Debatt* 1995 uppskattade sidans dåvarande redaktör Mats Bergstrand dessutom att omkring 35–40 procent av artiklarna på sidan var initierade av redaktionen. Det säger sig självt att med det flödet är det få förunnat att bli publicerade på sidan. Detta till trots ligger IFN-forskare högst bland redovisade forskningsinstitut (tabell 3).

Totalt har under året publicerats 20 debattartiklar med akademiskt verksamma nationalekonomer som författare – ensamma eller i grupp. Hälften av dessa hade IFN-forskare och forskare affilierade till IFN som författare eller medförfattare.

TABELL 3. ANTAL ARTIKLAR AV AKADEMISKT VERKSAMMA NATIONALEKONOMER PUBLICERADE I DN DEBATT 2013.

Institution	Antal artiklar med minst en författare från institutionen	Antal artiklar efter medförfattarjustering
IFN	10	5,68
Institutet för internationell ekonomi, Stockholms universitet	5	3,5
National- och företagsekonomiska institutionerna, Lunds universitet	4	1,13
Nationalekonomiska institutionen, Stockholms universitet	2	1,33
KTH	2	0,68
Nationalekonomiska institutionen, Uppsala universitet	2	0,5
London School of Economics	1	1
Umeå universitet	1	1
Handelshögskolan i Stockholm	1	0,5
TOTALT antal artiklar med akademiskt verksamma nationalekonomer som författare eller medförfattare	20	

Anm.: Endast huvudartikeln varje dag i den tryckta tidningen har räknats, ej repliker och svar på repliker eller Stockholmsdebatt. Endast akademiska institutioner har inkluderats och för att komma med på listan krävs minst en artikel utan medförfattarjustering. För utländska institutioner har tröskeln satts vid fler än en artikel. Justering för medförfattare har gjorts genom att dela med antalet medförfattare. Om en IFN-forskare samförfattat med en person utanför räknas det som en halv artikel osv. Om en person har två affilieringar har det vid medförfattarjusteringen räknats som en halv artikel för respektive institution. Artiklar författade av forskare från andra samhällsvetenskaper ingår ej.

Finansiärer

Finansiärer

Institutet för Näringslivsforskning finansieras med knappt 30 procent av huvudmannen Svenskt Näringsliv. Detta anslag täcker stora delar av de fasta kostnaderna men samtliga forskningsprojekt finansieras med externa anslag.

IFN:s anslagsgivare (i bokstavsordning):

ALMEGA

Branschorganisationen Almega bidrar tillsammans med Stiftelsen Millennium med grundfinansiering till institutets forskning om tjänstesektorn.

ELFÖRETAGEN

De största aktörerna på den svenska elmarknaden samarbetar genom Elforsk AB i syfte att bedriva forskning och utveckling som ska stärka och utveckla elproduktionen.

ENERGIMYNDIGHETEN

Energimyndigheten arbetar inom olika samhällssektorer för att skapa villkoren för en effektiv och hållbar energianvändning och en kostnadseffektiv svensk energiförsörjning.

FORSKNINGSRÅDET FÖR HÄLSA, ARBETSLIV OCH VÄLFÄRD

Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd, Forte, främjar och stödjer forskning för människors hälsa, arbetsliv och välfärd. Forte finansierar både grundforskning och behovsstyrd forskning.

FRÅN VÄLFÄRDSSTAT TILL VÄLFÄRDSSAMHÄLLE

IFN och SNS driver ett gemensamt projekt i syfte att studera hur det svenska systemet för produktion av välfärdstjänster kan förbättras.

Finansiärer är för närvarande AFA Försäkring, Aleris, Attendo, Axcel, Bräcke Diakoni, Capio, Diaverum, EQT, IK Investment Partners, Investor, Katrineholms kommun, Magnora, Nordic Capital, Nordic Healthcare Group, Praktiker-tjänst, Procuritas, SKL, Stockholms läns landsting, Sven och Dagmar Saléns stiftelse, Svensk Försäkring, Team Olivia, Tillväxtverket, Triton, Täby kommun, Valedo Partners och Vinnova.

HANDELNS UTVECKLINGSRÅD

Handelns Utvecklingsråd är en av Sveriges största finansiärer av handelsforskning. Syftet är att öka kunskapen om handel, till nytta för handelsföretag, anställda inom handeln och kunder.

JAN WALLANDERS OCH TOM HEDELIUS STIFTELSE OCH TORE BROWALDHS STIFTELSE

Stiftelsernas ändamål är att stödja samhällsvetenskaplig forskning inom främst ekonomisk historia, ekonomisk geografi, företagsekonomi, nationalekonomi och ekonometri. Stiftelsen är huvudfinansiär till IFN:s forskningsprogram Entreprenörskapets ekonomi.

JOHAN OCH JAKOB SÖDERBERGS STIFTELSE

Stiftelsen ger i första hand bidrag till undervisning, utbildning eller forskning främst inom områdena medicin, ekonomi, naturvetenskap, juridik och kultur.

KARL-ADAM BONNIERS STIFTELSE

Projektet avser forskning om hur det enskilda företaget/entreprenören påverkas av det juridiska systemet (skatter, regleringar osv.). Tyngdpunkten ligger på de företagsekonomiska och juridiska aspekterna av företagande/entreprenörskap.

MARIANNE OCH MARCUS WALLENBERGS STIFTELSE

Stiftelsens ändamål är att främja vård och uppfostran av barn, att stödja undervisning och utbildning samt att främja vetenskaplig forskning.

NASDAQ OMX NORDIC FOUNDATION

Syftet är att stödja vetenskaplig forskning kring de finansiella marknaderna i Finland och Sverige, och framdeles även andra finansiella marknader som kan komma att ingå i NASDAQ OMX-koncernen, för att därigenom stimulera till ökad kompetens och konkurrenskraft för dessa finansiella marknader.

RAGNAR SÖDERBERGS STIFTELSE

Ragnar Söderbergs stiftelse stödjer vetenskaplig forskning och vetenskaplig undervisnings- eller studieverksamhet av landsgagnelig innebörd varvid företrädesvis de ekonomiska, medicinska och rättsvetenskapliga områdena ska komma ifråga.

SKATTER, ENTREPRENÖRSKAP OCH FÖRETAGANDE

Projektet avser forskning om företagsbeskattning med utgångspunkt från företaget och företagaren/entreprenören. De som initialt finansierar projektet är Mellby Gård AB, L E Lundbergföretagen AB, Carl Bennet AB, Mexab Holding AB och Stena AB.

STIFTELSEN MILLENIUM

Stiftelsens ändamål är att genom undervisning och utbildning främja arbete mot ungdomsvåld samt att främja vetenskaplig forskning och kultur.

STIFTELSEN RIKSBANKENS JUBILEUMSFOND

Stiftelsen är en fristående stiftelse som har till ändamål att främja och understödja vetenskaplig forskning.

TORSTEN SÖDERBERGS STIFTELSE

Torsten Söderbergs Stiftelse har till ändamål att främja vetenskaplig forskning och vetenskaplig undervisnings- eller studieverksamhet av landsgagnelig innebörd varvid företrädesvis de ekonomiska, medicinska och rättsvetenskapliga områdena ska komma ifråga.

VETENSKAPSRÅDET

Vetenskapsrådet är en statlig myndighet som utvecklar och finansierar grundforskning och forskningsinformation av högsta kvalitet inom alla vetenskapsområden.

VINNOVA

Vinnovas verksamhet styrs av regeringens instruktion och det årliga regleringsbrevet. Vinnovas huvuduppgift är att främja hållbar tillväxt och stärka Sveriges konkurrenskraft.

Institutet för Näringslivsforskning

årsbok 2013

IFN är ett oberoende och privat forskningsinstitut inom nationalekonomi. Institutets uppgift är att bedriva forskning av högsta internationella kvalitet på områden av central betydelse för näringslivets utveckling i och utanför Sverige.

IFN vill vara en källa till kunskap om näringslivets förutsättningar och utveckling för beslutsfattare, experter, rådgivare och journalister som berörs av och intresserar sig för näringslivets villkor. I dagens kunskapsintensiva och globala konkurrens ökar specialiseringen, men också behovet av breda samhällsperspektiv. Forskarna vid IFN förenas av övertygelsen att nationalekonomisk metod erbjuder ett kraftfullt verktyg för att förstå samhället.

På IFN bedrivs forskning inom fem program: globaliseringen och företagen, entreprenörskapets ekonomi, tjänstesektorns ekonomi, elmarknadens ekonomi och institutionernas ekonomi. I det senare programmet, som introducerades under 2013, studerar forskarna hur människors moraliska värderingar och attityder påverkar beteende och därmed ekonomins sätt att fungera.

www.ifn.se